

Bossijev »oboroženi upor« proti davkom izvral plaz polemik in negativnih ocen

S prešolo so se vrnili v obnovljene šolske prostore v Romjanu

Sedem mrtvih na ljubljanski obvoznici

TOREK, 28. AVGUSTA 2007

št. 202 (18.985) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaži Žalek nad Cerknico, raznožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobo" v Gocu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osovobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskarni partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

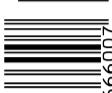
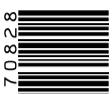
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina plačana v gotovini

Speditione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Interes države, interesi strank

BOJAN BREZIGAR

Zdrava pamet veleva, da je res že skrajni čas, da se Slovenija in Hrvaška dogovorita o meji. Od osamosvojitev obeh držav je minilo že 16 let in v tem času je bilo ribarij res veliko, večina od teh je bila funkcionalna trenutnim interesom ene ali druge strani, pravega dogovora pa ni bilo, če izvzamemo sporazum Drnovšek - Račan, ki pa ga, kot znano, Hrvaška ni potrdila. V tem času je bilo z obeh strani izrečenih veliko sovražnih besed, bilo je tudi nekaj sovražnih dejanj, od manjših incidentov do policijskih specialcev na meji; skratka, to je bila poldruža desetletje vroča tema, s katero si je marsikateri politik (ali marsikatera stranka) koval svojo volilno srečo. To seveda sodi k politiki, in še na kraj pameti nam ne pada, da bi se zaradi tega zgrajali. Politika ima pač svoja pravila, ki niso vselej kristalno čista; eno izmed teh pravil je, da cilj posvečuje sredstvo. Kar nekaj politikov na eni in na drugi strani meje se lahko prav temu pravilu zahvali za svojo izvolitev.

Sedaj pa naj bi napočil čas, ko bi morali prevladati splošni interesi. Slednji v obeh državah govorijo v prid dogovoru, ki naj bi ga državi čimprej sklenili. Ta nevihta v kozarcu vode namreč ni funkcionalna ne Sloveniji in ne Hrvaški; dejstvo, da se evropski tisk s to temo ne ukvarja, jasno kaže, da mednarodna sredina tega spora ne jemlje resno, ker gre -če pomislimo, kaj vse je sedaj na mizah evropske in svetovne diplomacije - za res marginalno vprašanje.

Komu je sploh rešitev problema funkcionalna? Zagotovo obema državama, pa tudi politikom. Nekoč bo sporazum sprejet, v prvem trenutku bo deležen vala kritik, nato pa se bodo umirile in stanje se bo normaliziralo. Nekako tako je bilo s Solanovim dokumentom in enako bi bilo tudi z Oglejskim sporazum, ki ga je (Drnovškova) vlada zavrnila predvsem zharadi trenutne notranjopolitične funkcionalnosti.

Navsezadnje, kaj zares potrebuje Slovenija, o čem se prav ne more pogovarjati? Edini pogoj, mimo katerega ne more, je dostop na odprto morje, z drugimi besedami, koridor med koprskim pristaniščem in mednarodnimi vodami. Pošteno razsojanje ne bo moglo obiti tega dejstva; tudi zato ne, ker je bila po koncu 2. svetovne vojne Slovenija, glede na nacionalno ozemlje, prizadeta, Hrvaška pa sploh ne. Skratka, samo Slovenija je plačala ozemeljski davek za skupno državo.

Prav ob teh ugotovitvah pa velja poudariti, da bi politična enotnost slovenskih strank samo okrepila pogajalsko moč Slovenije, njeni mednarodno uveljavitev in tudi njen nastop na haaškemu sodišču. Ampak za nekatere to očitno ni splošni interes.

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Po dogovoru med Janšo in Sanaderjem o sodišču v Haagu

Podpora hrvaških strank, v Sloveniji pa neenotnost

LDS in SNS, pa tudi vladna SLS nasprotujejo dogovoru - Janša gre naprej

REPEN - 23. Kraška ohcet

Vso srečo, Jana in Tom!

V sončnem vremenu se je na poroki zbralok 600 noš - Organizatorji zadovoljni

V nedeljo je bila vesela in sončna ohcet

KROMA

Slovenec Kozmus je na SP v Osaki osvojil srebrno medaljo

19

od leta 1985

CRISMANI DAVID
gradnja in prenova
GRADBENO PODJETJE
Mob. 338.8313006
Tel. Fax 040.220573
Križ, 175 - Trst
www.crismanidavid.it

ISTRSKI ZORNI KOT Korak naprej je storjen, vendar ...

MIRO KOČJAN

Korak naprej, korak nazaj, ne vem kaj bi zdaj napovedal. Mika me ocena, da bomo o odnosih med Slovenijo in Hrvaško še kar nekaj časa doživljali refren pol naprej in pol nazaj. Roko na srce, bolj nazaj kot naprej neglede na blejska srečanja in na druge stike, ki so bili te dni. Določeni dogovori ali pa predlogi, da predstavniki dveh držav ne bodo objavljali svojih morebitni novih ali celo spravnih stališč, namesto njih pa napisali poročilo o rezultatih, kažejo, da ni bilo kaj veliko pričakovati. Volja sicer je, razglašajo jo predstavniki dveh držav zagotovo tudi zavoljo pričakovanih, če ne kar pritiska evropskih dejavnikov, naj dve državi vsaj deloma naredita konec sporom.

V bistvu pa smo še zmeraj tam kjer smo bili naglede na srečanje na eni in na drugi strani tudi z vsemi predstavniki parlamentov. Hrvaški gre za ločeno obravnavo, Sloveniji pa za celovito, pri čemer Hrvaška nenehno poudarja, da je najbolj pereč piranski zaliv in je, kakor se zdi, pripravljena na kompromis v zvezi z ostalima dvema, to sta hrvaški denar na ljubljanski banki in pa odpadki jedrske centrale pri Krškem.

Nesporno je, da je Slovenija tokrat končno prišla na dan z dragocenevno pobudo za Badinterja kot osrednjega posrednika na pogovorih in da je to bilo, tudi skozi diplomatsko prizmo, pomembno napredno znamenje. Spet pa se je kmalu zatem zavozlalo, ker bi moral takoj imenovani del diskretne diplomacije vedeti že prej, pojavile so se nove različice, zdaj smo prispevali na mednarodno sodišče v Haagu.

Pot bo sicer razmeroma dolga, vsaj dve leti, trdijo, vendar finančno cenejša, sodna presoja pa utegne dejansko biti najbolj takoreč pravična že zavoljo sestave sodnega senata in dragocenih mednarodnih izkušenj te sodne institucije. Kaj so si stvarno dejali na srečanju s parlamentarci ni znano, ne izključujem, da so res v glavnem soglašali, toda pričakovanje hitre rešitve je po moji sodbi vsaj za zdaj iluzija. Tudi po Bledu. Preprosto: čez mesec dni bodo v Sloveniji volitve predsednika države, čez dva na Hrvaškem pa poslanske volitve, se pravi dva dogodka, ki neglede na nekatere optimistične napovedi, pri obeh straneh narekujeta previdnost predvsem zavoljo notranje reakcije v dveh državah.

To pišem v nedeljo zvečer in še ne vem, kako so natanko potekli stiki na Bledu. Vzlic temu je klima še tako motna, da si težko zamišljamo končen izid kljub novejšemu sporazumu, da bo Haag reševal problem zaliva. Korak naprej bo tudi, če bosta predstavniki dveh držav »evropsko« pa tudi širše obvezala, da bodo določen čas mirovali, nato pa končno, na temelju sprva bolj tehničnih kakor političnih spoznanj, predlagala spodobno rešitev. Če primerjam to razmere z nekdanjimi v zvezi s tržaškim vprašanjem, bi lahko sodili, da naj zdaj obvelja nekak Memorandum kot je bil denimo Londonski, pozneje pa naj bi stanje »pravno in pravice« sankcioniral slovensko-hrvaški »Osimo«.

Res je pri tem razglabljanju nekaj fantazije, vendar tudi ta je, nemalokrat, rešilna bilka. Zanesljivo je, da bo stanje, ko bo tudi Hrvaška v Evropski uniji, drugačno od zdajnjega. Sloveniji bo resa zmanjkal vzvod morebitnega pritiska pred vključitvijo Hrvaške, toda imajo njeni predstavniki še kako svoj prav, če ne udarjajo na to tipko, ki utegne ustvari med dvema državama v prihodnje neznotne razmere. Evropska klima utegne utrditi pogled na to, kakšno je bilo (v mislih imam predvsem piranski zaliv) obektivno stanje v polpretekli zgodovini v duhu takratne Badinterjeve listine o pravici dveh držav, da postane ta suveren.

Glede bližnje aplikacije schengenskega določila o mejah pa izstopa sicer bolj drobno in krajevno, pa vendar le širše pomembno vprašanje navodila, da je treba odpraviti vse mejne prehode, ki jih schengen ne predvideva, skratka tudi mostove, bolje mostičke in stezičke, ki so se jih posluževali krajevni prebivalci za svoja dela in stike on stran meje, Slovenija je namreč v duhu tradicionalnega spottljivega odnosa do navodila z določenega vrha te prehode brž zaprla, pri prebivalcih pa je seveda nastala zmeda, izražena z glasnim negodovanjem, češ, »kakšna je, oziroma bo to Evropa.« Kar pogosto se dogaja, da hitejne ni najbolj dobrodošlo.

Pozornost pa zasluži tudi stališče glavnega moža Italijanske unije na Hrvaškem (pa tudi v Sloveniji) Furia Radina o zdajnjih razčiščevanjih slovensko-hrvaških odnosov, ki zadevajo tudi Istro (piranski zaliv). Izhaja sicer iz tega, da je svojčas bil menda še najbolj posrečen predlog o kondominiju (vendar ga javno ne podpira), zdaj pa sudi, da je mednarodna arbitraža še najbolj pametna odločitev. Naglasa pa še, da mora z zadovoljstvom ugotoviti, da italijanska skupnost nima kaj opraviti pri tem »cigumigu«, pričakuje pa, da bo Evropa kmalu naredila svoje. To pa tudi v zvezi z ribolovom, ki ga vztrajno enostransko zastopa hrvaška stran, saj bodo čez nekaj let stopila v veljavno evropska določila in bo s tem ta problem likvidiran.

Prejšnje dni pa je, pa ne samo v Istri, odmeval dogodek v Vrgaroli, ki je puljska četrtna ob morju, kjer so 18. avgusta imeli žalno in ganljivo spominsko slovesnost v zvezi s tragedijo, ki se je pripetila leta 1947, ko je 22 morskih min, nekako deponiranih ob plaži, eksplodiralo, saj očitno odgovorni niso odstranili detonatorje. Še danes ni jasno in ni znano, kdo je zadržal tragedijo. Velja pojasniti, da je tedaj v Pulju (pred Mirovno pogodbo) bila, kakor tudi v Trstu in Gorici ter okolic, anglo-ameriška vojna uprava. Ta se o tragediji nikoli ni izrekla, kljub nepopisno žalostnemu dogodku, ki je odmeval po Evropi. Med glasovi je bilo tudi prisluhniti, da so zastopniki skrajnega nacionalizma sosedne jadranske države namenoma povzročili nesrečo, da bi spodbudili eksodus (ki se je kmalu zatem tudi začel). Pulj in puljčina sta bila globoko prizadeta.

Eksplozija je povezana tudi z nepopisno človeško požrtvovalnostjo puljskega zdravila M. Micheletti, ki se je ves krvav podajal od ranjenca do ranjenca (med temi je menda od več kot 60 mrtvih in ranjencev bilo blizu 20 otrok), da bi jim za silo pomagal. Žal je zdravnik v tej tragediji izgubil svoje dvoje otrok in še nekaj svojcev. Junaku so te dni, v prisotnosti mnogih, v kateri so bili tudi predstavniki oblasti, cerkve in Italijanske skupnosti, odkrili spominsko ploščo. Nesramno in skrajno nečloveško pa je na slovesnosti odrezala skupina neofašistov iz Trsta z nastopom in gesli nekdanjega zločinskega režima. Navzoči so se skupaj z Italijansko unijo brž disertancirali od takega krutega političnega vulgarnega početja.

Čas je, da branje preusmerim na mirnejša dogajanja. V Rovinju se nadaljuje polemika med mladimi zgodvinari in oblastjo, češ, da bo novi hotel »Rovinj«, ki ga nameravajo zgraditi sredi mesta, skazilo njegovo dragoceno, izvirno podobo. Zdi se, da bo stališče mladih prevladovalo. V Pazu so ustanovili Istrsko turistično skupnost, ki se bo zavzemala za turistični napredek tudi znotraj polotoka. V Piranu pa se je začel že sloviti »Tartinijev festival«, ki ga bo bogatilo osem koncertov s 30-imi glasbeniki iz 12 evropskih držav. Obseg Festivala naj bi razširil na vso slovensko obalo in na sosedno Furlanijo-Julijsko krajino.

BOGATIMO SVOJ JEZIK

Pri nas zelo pogosto slišim, največkrat pa tudi berem, da je kdo zapeljal v križišče z rdečo lučjo. Ker se vozimo z avtom ne z lučjo, in ker luč tudi ni ne sredstvo ne pripomoček, s katerim zapeljemo v križišče, bi se morali zamisliti, preden zapišemo tak nesmisel. Zeleni luč je na semaforju, ne v našem avtu. **Pravilno bi torej morali zapisati: voznik je zapeljal v križišče pri rdeči luči**, kar je seveda kazniv prekršek. **Sme pa zapeljati v križišče pri zeleni luči**.

Kadar se na zaporednih se-maforjih luči druga za drugo usklajeno prižigajo in ugašajo, da lahko voznik ob upoštevanju predpisane hitrosti določen del poti prevozi brez ustavljanja, **uporabljamo v slovenskem po-govornem jeziku** (SP piše celo v žargonu) **izraz zeleni val**. Ne razumem zakaj tega splošno rabljenega zelenega vala ne blagoslovimo in uradno ne sprejmemo v svoje besedišče, ko vemo, da je v SP cela vrsta nepotrebnih spak, (kot pravi SP 1962).

V publicistiki se zelo pogosto uporablja tudi zveza »prižigati za kaj zeleno luč«, kar pomeni, da so izvajalci kakega naročila ali dela dobili zanj dovoljenje, da torej ne delajo nezakonito. Pri tem pa **moramo vedeti, da prižgemo zeleno luč za kaj, nikakor pa ne komu ali čemu**, kar pri nas kar

prevečkrat zapišemo, verjetno pod vplivom zelo pogosto rabljene zvezze »prižgati komu cigaretto«, kar je seveda pravilno. **Dajalnik lahko uporabimo, kadar gre za živa bitja, ne moremo pa ničesar prižgati čemu, ampak prižgemo kaj le za določen na-**

metan. In prav to nemogoč zvezo sem prebrala v našem tisku. **Namesto zelenega luč za metan je bilo na veliko zapisano zeleno luč metanu, kar je kar huda napaka**.

Dajalnik oz. 3. sklon je pri nas pod vplivom italijančine zelo »v časteh«. Kadar kje popravljajo cesto, radi zapišemo, da so cesto zaprli prometu, čeprav **ce-to zapremo za promet z vozili**, voziti po njej torej prepovemo voznikom, saj prometu ne moremo ukazovati. Pa tudi pismom radi odgovarjamo, **namesto, da bi pravilno rekli, da smo odgovorili n. pr. na prijateljevo pismo**. Pisma pišemo znancem, prijateljem ali komu drugemu, in njim tudi odgovarjamo, pisma so pri tem le posredniki. **Prav tako ne odgovarjamo vprašanju, ampak na vprašanje**.

O tem sem sicer že pisala, kakor še o marsičem drugem, vendar na žalost brez večjega uspeha; le tu pa tam kdo upošteva moje pripombe.

Če rečemo, da smo pisali ali poslali pismo prijatelju, je vse v redu in prav, vendar mo-

ramo vedeti, da pošljemo pi-smo, dopis, vlogo ali prošnjo na urad, na občino ali kak drug oblastni organ, saj se ne bomo pogovarjali s stoli in mizami, ampak s tam zaposlenimi uradnimi osebami. Sicer pa, ko gre za oblasti, uporabljamo samo uradni naslov. Pri raznih razpisih je po na-vadi zapisan tudi naslov, kamor je treba ponudbo poslati. **Zato rečemo, da prošnjo ali vlogo na-slovimo na koga**. Pri nas pa skoraj vsak dan berem, da je kak politik ali javni delavec naslovil pismo županu namesto na župana. **Zasebno sicer lahko vsak človek piše županu, uradno pismo, dopis ali tudi vprašanja pa mora nasloviti nanj (torej na župana, na ministra ali na katerokoli uradno osebo)**.

Za vse te zgoraj napisane napake lahko mirne duše obdolžimo italijančino in njen vpliv na naš govor. Ne velja pa to za zeleno luč, ker je v našem pomenu v italijanskem jeziku sploh ni. A o tem, in še več o zelenem, prihodnji teden.

Lelja Rehar Sancin

ODPRTA TRIBUNA

Slovenci in Demokratska stranka: zakaj pa ne z novim političnim subjektom?

JULIJAN ČAUDEK*

Spodbude k razpravi, ki so v prejšnjih dneh prišle na dan na straneh Primorskega dnevnika izpod peresa časnikarjev Martina Breclja, Sandorja Tenceja ter Aceta Mermolja glede vloge Slovencev v nastajajoči Demokratski stranki, so dobrodoše, saj opozarjajo na resno problematiko, ki je v naši skupnosti aktualna že nekaj desetletij. Rešitev, ki jih bomo sprejeli v tem posebnem političnem trenutku, pa bodo odločilno vplivale na prihodnji celostni in ne samo politični razvoj naše narodne skupnosti v Italiji.

Združitev dveh večjih italijanskih strank, Marjetice in Levih demokratov, v nov politični subjekt - v Demokratsko stranko - postavlja narodno stranko Slovencev v Italiji, Slovensko skupnost, in slovensko komponento Levih demokratov pred velik iziv. Nova stranka naj bi postala za Slovence v Italiji nekakšen referenčni politični subjekt v prihodnjem razvoju italijanske politike. Glede na dejstvo, da Slovenska skupnost in Slovenska komponenta Levih demokratov predstavlja veliko večino slovenskega zamejskega volilnega telesa, bi bilo primerno, da razmislimo, kakšna bi lahko bila najboljša strategija v korist naše narodne skupnosti v Italiji, preden sprejmemos kako obveznost z nastajajočim političnim subjektom.

Po padcu berlinskega zidu in razpadu SFR Jugoslavije ter po nastanku samostojne države Slovenije, ki je prinesel njen vsestranski družbeni razvoj, vstop v Evropsko unijo, sprejetje skupne evropske valute in bližnji vstop v schengensko območje, se je tudi med Slovenci v Italiji ideološka razdelitev znatno ošibila. Toliko bolj pa je pri tem stopil v ospredje narodni vidik našega bivanja in naše prihodnosti v tem delu slovenskega etničnega prostora. Upam si trdit, da ostaja danes samo ena velika razlika, ki je Slovenci v Italiji še ne uspelo premestiti. To je vprašanje samostojnega političnega nastopanja oz. vključevanja v italijanske stranke. Pri tem pa ne mislim samo na stranke leve opcije, ampak želim upoštevati celoten italijanski strankarski spekter, kajti stvarnost nam z vsakimi

volitvami pokaže, da smo Slovenci prisotni skoraj povsod.

Slovenska skupnost sloni na narodni osnovi in želi odražati težnje celotne slovenske narodne skupnosti v Italiji. Njeno načelo o samostojnem političnem nastopanju, ki ga ne opušča klub zaveznosti, koalicjskim listam ipd., odraža prepričanje, da Slovenci v Italiji nismo le seštevec državljanov drugačnega jezika, temveč tudi posebna skupnost, ki ima svoje potrebe in težnje ter zato potrebuje politično telo, ki o njih avtentično razmišlja in samostojno odloča.

Zelo površinske so zato ocene, ki jih od časa do časa zasledimo, da je stranka katoliško usmerjenih Slovencev, saj tudi konkretno ni res. Seveda je bil katoliški del vedno zelo pomembna sestavina SSK, nikakor pa ne edina. Po drugi strani se SSK nikoli ni spuščala v ideološke konfrontacije, saj to tudi ni njen namen, če ne upoštevamo obrameb temeljnih demokratičnih načel, ki so bila sicer včasih za koga sporne, a nanje danes prisegajo čisto vsi.

SSK si je vedno prizadevala, ob spoštovanju načela pluralizma in demokracije, da na najvišji italijanski, a tudi slovenski in mednarodni politični in institucionalni ravni predstavlja korist Slovencev in se zanje zavzema. In to je temeljni program, na katerem sloni delovanje stranke, njenih članov in izvoljenih predstavnikov.

Predstavljam si, da je cilj slovenske komponente LD podoben, čeprav je pot bistveno različna, saj zahteva vključitev v italijansko stranko podreditve njenemu statutu in notranjim pravilom ter širšim, deželnim in državnim odločitvam in strategijam, ki enostavno niso in ne morejo biti vedno v sovočaju z interesu naše manjšine. Potreba po »samostojnem nastopanju« pa je dejansko na določen način prisotna tudi v slovenski komponenti LD, saj bi drugače organizirana Slovenska komponenta ne bila potrebna in bi ne brašli o razpravah med slovenskimi člani LD, da je treba v nastajajoči Demokratski stranki zagotoviti slovensko zastopstvo v vodstvenih organih in podobno.

* Julian Čaudek je član Slovenske skupnosti

sprejeto stališče, da SSK - tako kot pri nastajanju Marjetice - pozorno sledi rojavanju Demokratske stranke in ponekod tudi sodeluje v pripravljalnih odborih. SSK želi skleniti federalni dogovor o sodelovanju z novo stranko, kot svoj čas z Marjetico, obenem pa obračati popolno avtonomijo in organizacijo samostojne stranke. Moje mnenje, ki ga preverjam tudi v pogovoru z nekaterimi strankarskimi kolegi, pa je, da bi morali vsaj skušati preseči temeljni razkol med Slovenci in dati ob tej priliki naši zamejski politiki novih razsežnosti. In to morda še pred nastankom Demokratske stranke.

Zakaj si ne drznam razmisli o takem načinu političnega udejstvovanja, ki bi nam po eni strani zagotavljal samostojnost, po drugi pa omogočal tesno povezavo (npr. federacijo ali morda še kaj tesnejšega) z nastajajočo Demokratsko stranko? Tako bi po Slovencu uživali svojo avtonomijo političnega organiziranja in nastopanja, ohranili pa bi tudi tisto povezano z vse-državnim italijanskim strankarskim življenjem, ki je bila doslej značilna za levico.

Zakaj ne torej ideji o združitvi v novo samostojno politično organizacijo s temnim dogovorom z Demokratsko stranko, ki bo nastala 14. oktobra? Model sodelovanja bi lahko

LJUBLJANA - Včeraj na notranjem ministrstvu

Amato in Mate podpisala sporazum o sodelovanju policij

Sodelovanje do 30 km v sosednji državi, mešane patrulje pa do 10 kilometrov

LJUBLJANA - Slovenski notranji minister Dragutin Mate je včeraj v Ljubljani z italijanskim kolegom Giulianom Amatom podpisal sporazum med Slovenijo in Italijo o čezmejnem policijskem sodelovanju. Kot je po podpisu poudaril Mate, je sporazum »nadgradnja dosedanjih sporazumov in dogovorov«, omogočil pa bo še boljše sodelovanje policij in to predvsem pri preprečevanju čezmejnega kriminala. Sporazum gre korak dalje kot dosedanji dogovori in pomeni, da bosta lahko policiji obeh držav sodelovali še bolj učinkovito, je poudaril Mate Pojasnil je, da bosta lahko policiji zdaj med drugim izvajali slednje na območju druge države, storilci pa se zatečejo na območju druge države. »Samo dobro in učinkovito sodelovanje obeh policij lahko pripomore k temu, da smo tudi pri zatiranju takšen kriminalitete uspešni,« je dejal Mate.

Sporazum bo po besedah ministra omogočil še boljše sodelovanje, predvsem pri preprečevanju čezmejnega kriminala in to tako organiziranega kot drugega kriminala. S širitevjo Evropske unije in schengenskega prostora, tako Mate, se namreč pojavlja čezmejni kriminal, kjer se zgodijo kriminalna dejanja na območju ene države, storilci pa se zatečejo na območju druge države. »Samo dobro in učinkovito sodelovanje obeh policij lahko pripomore k temu, da smo tudi pri zatiranju takšen kriminalitete uspešni,« je dejal Mate.

Zadovoljstvo nad sodelovanjem med državama je izrazil tudi Amato. Poudaril je, da sta Slovenija in Italija že dlje časa članici istega gospodarskega prostora, z vstopom v schengensko območje pa bodo meje med država povsem odpravljene. »Z odpravo nadzora nad notranjimi mejami bo problem nezakonitih migracij in kriminala postal skupni problem. Policiji obeh držav bosta morali razpolagati z istimi informacijami, da bosta lahko ustrezeno odgovorili na ta iziv. In danes podpisani sporazum bo v prvi vrsti služil prav temu,« je dejal Amato. Med najbolj perečimi problemi v zvezi s čezmejnim kriminalom je italijanski minister izpostavil problem drog.

Sporazum o čezmejnem policijskem sodelovanju med Slovenijo in Italijo bo torej urejal vprašanja sodelovanja obeh policij na področju čezmejnega tajnega opazovanja in sledenja, čezmejnega zasledovanja, kontroliranih pošiljk, tajnega delovanja zaradi preiskovanja kaznivih dejanj, skupne delovne in preiskovalne skupine, mešane patrulje vzdolž skupne državne meje in napotitev uradnika za zvezze.

Ministra Mate in Amata sta sicer na srečanju pred podpisom sporazuma govorila tudi o prednostnih nalogah Slovenije med predsedovanjem EU v prvi polovici leta 2008 in o širiti schengenskega območja.

Giuliano Amato in Dragutin Mate podpisujeta sporazum o policijskem sodelovanju

LJUBLJANA - V nedeljo zvečer trčenje med romunskim in slovenskim avtom

Sedem mrtvih na obvoznici

Od romunskega avtomobila, v katerem je bilo pet potnikov, je ostalo le nekaj pločevine

LJUBLJANA - Po nedeljski prometni nesreči na ljubljanski obvoznici pred predorom Golovec, v kateri je umrlo sedem oseb, so v pondeljek odgovorni tako na Darsu kot na Policiji zagotovili, da se nesreča ni zgodila zaradi prometne signalizacije. Še vedno pa ni v celoti pojasnjeno potek nesreče: po podatkih policistov naj bi voznik enega od vozil skušal spremeniti smer vožnje, nekatere očividci pa nasprotno navajajo, da naj bi bil razlog prehitra vožnja. Ni še znano, ali je nesrečo posnela cestna kamera. V nedeljo okrog 20. ure se je na ljubljanski obvoznici med predoroma Golovec in Strmec zgodila prometna nesreča, v kateri je umrlo sedem oseb. Trčila sta dva avtomobilna.

BMW in audi, v nesreči pa je bilo udeleženo tudi tretje vozilo, ki je peljalo za audijem. Vozniku tretjega vozila se je z umikanjem uspelo izogniti trčenju.

Obe umrli osebi iz osebnega vozila znamke audi sta bila slovenska državljenica iz Ljubljane, vsek pet umrlih udeležencev nesreče v osebnem vozilu znamke BMW tuje registracije pa je bilo romunskih državljanov.

Policisti so pri ogledu kraja nesreče ugotovili, da jo je povzročil 27-letni romunski voznik, ki je vozil iz smeri predora Strmec proti predoru Golovec. Po navedbah policistov je med predoroma, kjer se izvajajo dela na cesti, med tablami za usmerjanje prometa pričel polkrožno obračati, tako da je zapeljal levo na nasprotno smerno vozišče. Tedaj je iz smeri predora Golovec pravilno pripeljal 64-letni slovenski voznik, ki je s prednjim delom svojega vozila silovito trčil v bočni del vozila povzročitelja.

Vodja oddelka za cestni promet pri Policijski upravi Ljubljana Ivan Kapun in predsednik uprave Darsa Rajko Siročič sta v pondeljek zatrčila, da je prometna signalizacija na ljubljanski obvoznici pri predoru Golovec ustrezna. Po Siročičevem mnenju je celoten potek zapore na vzhodni ljubljanski obvoznici urejen v skladu s pravilnikom o načinu označevanja in zavarovanja del na javnih cestah in ovir v cestnem prometu.

Kapun je zanikal informacije, da naj bi bil vzrok za nesrečo trčenje romunskega voznika v pokončno zaporo na sredi ceste, ki otežejo zavijanje vozников na nasprotni pas. Pojasnil je, da plastična pokončna zapora ni mogla povzročiti nesrečo, saj ni trdna. Potrdil pa je, da je povzročitelj nesreče pri obračanju zadel vanjo, a je kljub temu nadaljeval z obračanjem.

Na delu ceste, kjer se je zgodila prometna nesreča, potekajo vzdrževalna dela in je promet urejen s prometno signalizacijo.

KOROŠKA - Novo škandalozno podžiganje nestrnosti

Haider proti minaretom

Desničarski populist očitno že pripravlja politični teren za deželne volitve 2009

CELOVEC – Deželni glavar Jörg Haider očitno že pripravlja politični teren za deželne volitve na Koroškem, ki bodo najkasneje marca 2009, morda že čez leto dni. Kot kaže, mu pri tem očitno ne zadostuje več kampanja proti dvojezičnim krajevnim tablam oz. slovenski manjšini, kajti za dodatno tarčo si je izbral dodatno skupino, muslimane, ki živijo na Koroškem.

Kot je Haider konec tedna napovedal, »na Koroškem nočje vojne kultur in radikalno-islamskih tendenc«, zato bo dežela spremeniла zakon o gradnji, ter zakon o občinskem prostorskem načrtovanju, s čimer bi onemogočili gradnjo džamij in minaretov. Brez posebne namene budi tudi ne bo džamije, je še dejal Haider, ki je včeraj na tiskovni konferenci v Celovcu džamije in minarete označil za »vindna znamena oblasti«. Kot že pri dvojezičnih tablah, je Haider tudi v zvezi z džamijami in minareti Korošcem obljubil, da le-teh ne bo, »dokler bo on deželnemu glavarju na Koroškem«.

Osnova Haiderjeve najnovejše kampanje proti gradnji džamij in minaretov na Koroškem je prošnja muslimanske verske skupnosti v Špitalu ob Dravi, ki je v tem zgornjekoroškem mestu kupila neko hišo in pri občini zaprosila za ureditev prostorov za verske obrede. »Pri tem pa nikdar ni bilo govora o gradnji džamije ali minareta«, je v prvi reakciji poudaril socialdemokratski župan mesta Gerhard Köfer. Slednji je tudi izpostavil, da ima muslimanska verska skupnost v Špitalu že več let svoje prostore za verske obrede in da je pri novi prošnji šlo edinole za razširitev ponudbe.

»Najnovejša napoved deželnega glavarja Jörga Haiderja je škandal«, je v prvi reakciji ugotovil Omar Al-Rawi, predstavnik za integracijo verskih skupnosti v Avstriji. Ob tem je govoril o »populizmu« deželnega glavarja pri povsem nesmisleni, proti islamu naperjeni izjavni. Dodal je še, da je Koroška - za zveznima deželama Gradiščansko in Štajersko - tista zvezna dežela, v kateri je najmanj Muslima-

nov. »11.000 oseb zagotovo ne more izvati kulturnega boja«, je poudaril predstavnik za integracijo verskih skupnosti v Avstriji Omar Al-Rawi in ob tem opozoril, da sploh ni nobenega načrta za gradnjo neke džamije ali nekega minareta na Koroškem.

BLED - Predsednika vlad Janez Janša in Ivo Sanader dosegla okvirni dogovor

Meddržavno sodišče v Haagu bo odločalo o slovensko-hrvaški meji

Vladi bosta dogovor v prihodnjih dneh formalno potrdili - Do konca leta predlog sporazuma za sodišče

BLED - Slovenski in hrvaški premier Janez Janša in Ivo Sanader sta na nedeljskem srečanju ob robu Strateškega foruma Bled dosegla neformalno načelno soglasje, da bo vprašanje meje med državama na morju in spornih točk na kopenski meji reševalo Meddržavno sodišče v Haagu. V ta namen bosta državi oblikovali meddržavni komisiji za mejo in pravnih strokovnjakov. Slednji naj bi po pričakovanjih Janše do konca leta pripravili predlog sporazuma za haaško sodišče, ki ga bosta moral potrditi še oba parlamenta. Vprašanje dolga zagrebške podružnice Ljubljanske banke hrvaškim varčevalcem in Nuklearne elektrarne Krško bosta državi še naprej skušali reševati dvostransko, v ta namen pa se bodo v prihodnjih dneh in tednih srečali pristojni ministri, je v izjavi po pogovorih povedal Janša. Izpostavil je tudi, da ne gre za reševanje vprašanj v paketu. »Reševanje enega problema ni vezano na kakršnokoli koncesijo s katerekoli strani pri drugem odprttem vprašanju,« je dejal, čemur je pritrdil tudi Sanader.

Premiera sta napovedala, da bosta imela pred formalnim dogovorom sestanek s predsedniki parlamentarnih strank, ki jih bosta seznanili s podrobnostmi pogovora, »sele nato pa bosta obe vladi potegnili ustrezne formalne poteze«, je povedal Janša. »Oboji želimo, da bi imel dogovor, do katerega naj bi prišlo, široko politično podporo v obeh državah. To je garancija, da bo na koncu ta pot reševanja, ki jo sedaj ubiram, tudi uspešna, in da bodo rešitve trajne, je dejal.

Potem ko sta meddržavne diplomatske komisije in komisija za mejo v 90. letih prejšnjega stoletja že naredili veliko dela, načrtan pa je tudi seznam spornih točk, bosta državi za reševanje vprašanje meje »debelo mešane komisije za mejo obnovili, tako da bo naredila natančen spisek spornih točk na meji, ki bo nato posredovan v reševanje sodišču«, je dejal Janša po uru in pol dogovoru s hrvaškim kolegom. »Za mejo na morju se ve, da ni rešena,« pa je v izjavi dodal Sanader in Janši pritrdil, da bo komisija ugotovila samo »točke na kopnem, ki še niso usklajene«.

Janša je še povedal, da so pri razsojanju glede meje dosegli »načelno soglasje, da bodo izhajali iz stanja na 25. junij 1991, tako kot smo se o tem dogovorili v brionski izjavi o izogibanju incidentom«. Sanader je dodal, da so se dogovorili, da bodo »spoštovati načela, o katerih so se že prej dogovarjali«. Pri tem je navedel mnenje Bandinterjeve komisije, »da so meje bivših republik meje suverenih držav«, kar velja tudi za meje Slovenije in Hrvaške.

Na novinarsko vprašanje, ali bo Slovenija pri razsojanju na haaškem sodišču vztrajala pri zahtevi, da sodišče upošteva tudi načelo pravičnosti, je Janša izpostavil, da bo »modalitete razsojanja, tiste, ki jih morata državi predložiti haaškemu sodišču, določila skupna komisija pravnih strokovnjakov«, in izpostavil, da gre še za druga pravna vprašanja. Sanader je poučaril, da sta se dogovorila »o načelih in o skupnih odločitvah«, o vprašanju načela pravičnosti in drugih podrobnostih pa nista govorila.

Na novinarsko vprašanje, ali bo hrvaška zaščitna ekološko-ribolovna cna tudi za članice EU začela veljati 1. januarja 2008, kot je bilo slišati iz Zagreba po petkovem srečanju Sanaderja s parlamentarnimi strankami, je Sanader dejal le, da Hrvaška v skladu z evropsko prakso »z Italijo in Slovenijo nadaljuje pogovore o tem, jih informira o hrvaških namerah, pravilih, ki bodo veljala v ERC«. Pogovori se še nadaljujejo in pričakujem dober rezultat, je dodal.

Zunanji minister Dimitrij Rupel, ki se je skupaj z državnim sekretarjem na hrvaškem zunanjem ministrstvu Hidom Biščevičem udeležil pogovora premierov, je po srečanju izrazil optimizem v možnost rešitve vprašanja meje. »Mislim, da je potrebno biti optimist, dali smo si nekaj več

časa, mislim, da do novega leta, v tem letu bodo strokovnjaki pretehtali vse možnosti,« je dejal Rupel.

Opozicija je dogovor premierov ocenila previdno, pri tem pa opozorila na problematiko uveljavitve hrvaške ERC tudi za članice EU s 1. januarjem 2008 in nujnost upoštevanja načela pravičnosti pri odločjanju o meji na sodišču v Haagu.

Vodja SD Borut Pahor je dejal, da zanj dogovor premierov o iskanju rešitve za mejo na sodišču v Haagu ni sporen, vprašanje pa je, »ali je hrvaška stran sprejela tri načela, ki jih je slovenska politika oblikovala kot svoje soglasje«.

Član LDS Kacin je v izjavi na Bledu menil, da dogovor o reševanju meje v Haagu »ni odgovor«, saj »če bi se želeli pogovarjati o arbitraži, bi morala hrvaška stran najprej odstopiti od namere, da razglasiti ERC s 1. januarjem 2008« za članice EU.

Vodja SNS in predsedniški kandidat Zmago Jelinčič je v komentarju dogovora premierov dejal, da je »Slovenija, kot kaže, pokleknila.« (STA)

Ivo Sanader in Janez Janša v nedeljo na Bledu

BOBO

LJUBLJANA - Srečanje pri Janši

Različni pogledi slovenskih strank

LJUBLJANA - Premier Janez Janša včeraj na triurnem srečanju s predsedniki parlamentarnih strank, na katerem jih je seznanil s podrobnostmi nedeljskega pogovora s hrvaškim kolegom Ivom Sanaderjem, ni dobil podpore vseh strank za posredovanje Meddržavnega sodišča v Haagu glede vprašanja meje. Temu so nasprotovale opozicijska LDS in SNS ter vladna SLS. Po besedah Janše sicer Haag še naprej ostaja »realna opcija pod določenimi pogoji«. Dogovorili pa so se, da bodo pred novimi odločtvami pridobili pravna mnenja. Kot je povedal premier, po današnjem sestanku »slovenska politika dokaj enotno ostaja v okvirih, ki smo jih začrtali na prejšnjem sestanku, to pomeni, da je Slovenija glede določitve meje med Slovenijo in Hrvaško na točkah, kjer ni soglasja, pripravljena na posredovanje tretje strani«. Kot je dejal, je predsednike strank po nedeljskem sestanku s Sanaderjem na Bledu seznanil s podrobnostmi, vsebin, variantami in možnostmi, ki so na voljo v prihodnosti. »Tudi v zvezi s temi smo dosegli visoko stopnjo soglasja, ne popolno, vendar dovolj visoko, da lahko nadaljujemo z določenimi aktivnostmi,« je dejal.

Med možnostmi je navedel sodišče v Haagu, o katerem sta govorila s Sanaderjem. »Kar se tiče realizacije, se bo na naši strani delalo na tem, da tiste stvari, ki niso popolnoma jasne, še nadalje razčistimo, vendar pa je, ne soglasna, ampak daleč večinska odločitev, da nadaljujemo po tej poti. Haaško sodišče po njegovih besedah ostaja »realna opcija pod določenimi pogoji«.

Med pogoji je ponovil odločanje o spornih točkah na celotni meji, morski in kopenski, izhodišče, definirano v brionski izjavi, torej stanje na 25. junij 1991, ter sprejemljiv pravni okvir, »v katerem je treba določiti številne podrobnosti«, sprejeti pa ga morata tudi parlamenta obeh držav. »Šele na tej podlagi je možno to vprašanje delegirati Haagu,« je poudaril.

Glede načela pravičnosti je premier dejal, da je »iz preučene prakse haaškega sodišča jasno, da to sodišče pri svojih odločitvah upošteva načelo pravičnosti;«

pri tem je našel primere glede meje med ZDA in Kanado, med Dansko, Nizozemsko, Nemčijo.

Glede vprašanj dolga zagrebške podružnice Ljubljanske banke hrvaškim varčevalcem in Nuklearne elektrarne Krško ostaja »načelen dogovor« za dvostransko reševanje. »Dilema v zvezi z vplivnostjo ERC tudi za članice EU pa se rešuje tudi v širšem okviru, ker je tukaj ključna Evropska unija.«

Glede včeraj doseženega soglasja hrvaških parlamentarnih strank, da gresta državi glede meje pred sodiščem v Haagu, pa je Janša dejal, da se je »očitno hrvaška politika glede tega ponočeta« in da je ta enotnost »pričakovana«.

Dolžino sestanka je utemeljil s tem, da je bilo veliko dejavnosti, s katerimi je moral seznaniti predstavnike strank. Glede trditve Marjana Podobnika, da je nedeljski načelni dogovor s Sanaderjem o Haagu za Slovenijo škodljiv, ker postavlja pod vprašanje celovitost Piranskega zaliva, je premier dejal, da »to ne drži in da tega ne bi komentiral«.

Zunanji minister Dimitrij Rupel pa je včeraj na novinarski konferenci na Bledu menil, da Hrvaška ne bo vztrala pri uveljavitvi zaščitne ekološko-ribolovne cone (ERC) tudi za članice EU do 1. januarja 2008. »Mislim, da je datum domnevne uveljavitve ERC pomaknjen na ta način - na 1. januar -, da bodo minile volitve in da se bo lahko medtem kaj spremenilo. Težko verjamem, da bi Hrvaška tvegal uveljavitev te cone, kljub temu da se zavezala (...), da ta cena za članice EU ne bo veljala,« je dejal. Pri tem je poudaril, da je tudi Slovenija zainteresirana za varstvo narave in morja, ki naj bi ga prinesla uveljavitev hrvaške ERC, vendar pa Slovenija tukaj po Ruplovi besedah vidi tudi »problem z zemljevidi, ki so priloženi tej coni.« Eden od njih sega precej daleč v področje, ki je slovensko, tako da so temi zemljevidi ne bo šlo. Tu bo Slovenija naredila vse, da do teh (...) dejanj ne bo prišlo,« je zatrdil Rupel.

Sicer pa je Rupel poudaril, da je ne rešenih vprašanj s Hrvaško več - od problema meje, do varčevalcev Ljubljanske banke, problema ribolova in nuklearke v Kršku. »Skratka, gre za mnogo širše in mnogo bolj komplikirane, bolj kompleksne probleme. Včeraj (v nedeljo) je bilo nekaj potez v pravo smer, ampak smo še daleč od tega, da bi prišli do končne odločitve; vmes bo treba izdelati okvir, s katerim bi se pojavili pred morebitnim arbitrom,« je opozoril.

Med pogoj je ponovil odločanje o spornih točkah na celotni meji, morski in kopenski, izhodišče, definirano v brionski izjavi, torej stanje na 25. junij 1991, ter sprejemljiv pravni okvir, »v katerem je treba določiti številne podrobnosti«, sprejeti pa ga morata tudi parlamenta obeh držav. »Šele na tej podlagi je možno to vprašanje delegirati Haagu,« je poudaril.

Glede načela pravičnosti je premier dejal, da je »iz preučene prakse haaškega sodišča jasno, da to sodišče pri svojih odločitvah upošteva načelo pravičnosti;«

ZAGREB - Srečanje pri Sanaderju

Hrvaške stranke podpirajo dogovor

ZAGREB - Hrvaški premier Ivo Sanader se je včeraj na sedežu vlade sešel s predsedniki parlamentarnih strank in jih seznanil s podrobnostmi dogovora, ki ga je sklenil s slovenskim kolegom Janezom Janšo v nedeljo na Bledu. »Hrvaške parlamentarne stranke popolnoma podpirajo ta dogovor in so nekaj mesecov pred parlamentarnimi volitvami pokazale visoko stopnjo politične odgovornosti, ker nacionalnih vprašanj ne podrejajo strankarskim interesom,« je dejal Sanader. Na novinarski konferenci po včerajnjem srečanju s predsedniki parlamentarnih strank, ki je trajalo slabo uro, je Sanader še ponovil, da sta na nedeljskem srečanju ob robu Strateškega foruma Bled z Janšo dosegla neformalno načelno soglasje, da bo vprašanje meje na morju in spornih točk na kopenski meji med Slovenijo in Hrvaško reševalo Meddržavno sodišče v Haagu.

V namen bosta državi oblikovali meddržavno komisijo strokovnjakov za mejo, ki bo ugotovila, katere so še sporne točke na kopenski meji, podobno kot je to počela meddržavna komisija za vprašanje meje, ki je v prejšnjem desetletju usklajevala mejo med Slovenijo in Hrvaško. Sanader ni hotel komentirati izjave slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Ruppla, da obstaja 19 spornih obmejnih točk, ampak je dejal, da bodo vse sporne točke najprej določili strokovnjaki iz omenjene komisije.

Državi bosta oblikovali tudi skupno komisijo pravnih strokovnjakov, ki naj bi po Sanaderjevih besedah pripravili okvirni predlog sporazuma za sodišče v Haagu; kot je dodal, bosta okvir moral potrditi še oba parlamenta. Preden predlog pride v obravnavo na hrvaško vladu in v razpravo v sabor, je Sanader napovedal novo srečanje s predsedniki hrvaških parlamentarnih strank zaradi usklajevanja okvira.

Sanader je dodal, da je četrtri

del dogovora z Janšo stanje in ne režim ob meji, kot je bilo 25. junija 1991, ki ga je potrdila mednarodna komisija Roberta Bandinterja. Na novinarsko vprašanje o morebitnem uveljavljanju načela pravičnosti, ki ga poudarja slovenska stran, je predsednik hrvaške vlade dejal, da se o tem z Janšo nista pogovarjala.

Napovedal je, da se bosta ministra za gospodarstvo Hrvaške in Slovenije, Branko Vukelić in Andrej Vizjak, srečala glede dogovora o Nuklearni elektrarni Krško, ter poudaril, da bo tudi predlog tega bilateralnega sporazuma najprej tema srečanja s predsedniki parlamentarnih strank, potem pa ga bosta obravnavala vlada in sabor.

»Obstaja dogovor le o preliminarnih vprašanjih, sicer pa komisiji ne moreta prevzeti odgovornosti, ki jo bo na koncu imela politika,« je po srečanju s Sanaderjem ocenil potek pogajanj s Slovenijo predsednik največje hrvaške opozicijske stranke, Socialdemokratske stranke (SDP) Zoran Milanović. Dodal je, da morata obe strani sprejeti odločbo Meddržavnega sodišča v Haagu in biti pripravljeni na »razumsko tveganje«.

Predsednik Istrskega demokratskega zbora (IDS) Ivan Jakovčič je ocenil, da predstavlja blejski dogovor »celo dva koraka naprej«, ker sta državi sprejeli način za urejanje meja na kopenem in morju. Dodal je, da je garancija dobrososedskih odnosov tudi dejstvo, da vodilne politične stranke z obe strani meje poskušajo doseči konsenz glede odprtih vprašanj. Poudaril je, da si je 16 let tudi sam prizadel na to.

Po njegovem mnenju je najpomembnejše, da bo odločba sodišča v Haagu obvezujuča za obe strani. »Pričakujem, da bo potem gospod Joras spoštoval odločbo sodišča in umaknil napis, ki ga ima na svoji hiši, če bo sodišče presodilo drugače, bo zelo boleče za hrvaško stran, ampak treba bo spoštovati presojo sodišča,« je zaključil Jakovčič. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Torek, 28. avgusta 2007

5

DRAGA 2007 - Včeraj v DSI predstavili letošnjo, že 42. izvedbo študijskih dnevov

Tokrat o manjšini s pogledom »od zunaj«

Od petka do nedelje bodo stekla štiri predavanja - Ob Dragi tudi Draga mladih - Zbornik lanske Drage

Le nekaj dni nas ločuje od začetka 42. izvedbe študijskih dnevov Draga 2007, ki bodo v organizaciji Društva slovenskih izobraževalcev potekali od petka do nedelje pod šotorom v parku Finžgarjevega doma na Opčinah. Draga se tudi tokrat posveča nekaterim svojim »večnim temam«, kot so slovenska manjšina v Italiji, slovenščina, verski trenutek in stanje duha pri slovenskem narodu. O letošnjem sporednu je na včerajšnji dopoldanski tiskovni konferenci na sedežu v Ul. Donizetti spregovoril predsednik DSI Sergij Pahor poleg njega pa je predstavnica Mladih v odkrivanju skupnih poti Patrizia Jurincic orisala zaključni del Drage mladih, Nadia Roncelli pa je predstavila zbornik lanske Drage 2006.

Novost letošnje Drage predstavlja verjetno uvodna okrogliza Manjšina v očeh opazovalcev, ki bo v petek ob 16.30. Kot je dejal Pahor, je tokrat manjšinska problematika zaupana ljudem iz osrednje Slovenije, ki so preživeli več let med Slovenci in Italijci. Nastopili bodo namreč urednica notranjopolitične redakcije pri mariborskem dnevniku Večer Darka Zvonar Predan, ki je svojcas opravila več intervjujev s predstavniki naše manjšine, dalje upokojeni novinar Anton Rupnik, ki se je pred leti v Trstu mudil v funkciji namestnika direktorja Izvršnega sekretariata Srednjeevropske pobude, in Peter Brumen, znani košarkarski trener, ki s slovenskimi športniki v Italiji deluje že od leta 1976.

Draga se je večkrat - zadnjič prav lahni - dotaknila vprašanja slovenskega jezika, pri čemer organizatorji radi zbirajo mnenja opazovalcev slovenskega javnega življenja. Tokrat bodo udeleženici v soboto ob 16.30 prisluhnili zgodbino Igornju Grdini, ki bo govoril na temo Slovensčina danes in jutri. V ospredju bo soočanje slovenščine s pritiski, ki jih izraža današnje globalizirano življenje.

»Neskončna zgodba« je po besedah Sergija Pahorja tudi verska oz. duhovna problematika: religiozna in duhovna kriza se pozna tudi pri nas, zato imamo dolžnost se stalno soočati s tem. To bo prišlo do izraza na nedeljskem dopoldanskem predavanju ob 10. uri. Govoril bo filozof in teolog Robert Petkovsek na temo Krščanstvo v dialogu s sodobno mislio: kaj lahko krščanstvo ponudi sodobnemu svetu?

Stanje duha na Slovenskem je naslov zaključnega predavanja Drage 2007, ki bo v nedeljo popoldne ob 16. uri, govoril pa bo eden najpomembnejših slovenskih filozofov Tine Hribar. Predavanje bo posvečeno na 300. številki Nove revije, s katero se je Draga po besedah Sergija Pahorja dopolnjevala, saj je pripravljala teren za razne sodelavce Nove revije, kot npr. za Franceta Bučarja.

V nedeljo zjutraj bo ob 9. uri tudi tradicionalna maša za udeležence Drage, ki jo bo daroval tržaški škof msgr. Evgen Ravignani. Bogoslužje, pri katerem bo sodelovala tudi Zveza cerkvenih pevskih zborov, bo prenašal Radio Trst A. Kot vsako leto, bodo udeleženci imeli na voljo tudi stojnice s tiskom in publikacijami, ali bo prišlo do javnih predstavitev novih knjig, pa ni še znano. Ob Dragi bo potekala tudi 17. izvedba Drage mladih, katere uvodni del s Festivalom mladinske ustvarjalnosti se je pričel ravno včeraj popoldne (o tem poročamo na drugem mestu).

Pred začetkom študijskih dnevov pa je pri založbi Mladika izšel zbornik lanske Drage 2006 z naslovom V vrtincu družbenih sprememb, ki vsebuje nastope predavateljev in diskutantov. Kot je dejala urednica Nadia Roncelli, je zbornik pomemben tako za tiste, ki se lanske Drage niso udeležili, kot za njene udeležence: prvi se namreč lahko seznanijo z njihovo vsebino, drugi pa lahko dodatno poglobijo stvari, ki so jih slišali. Publikacija obsega 160 strani, oblikoval jo je Matej Susič, tiskala pa tiskarna Graphart.

Ivan Žerjal

Organizatorji
Drage in Drage
mladih (z desne:
Sergij Pahor,
Patrizia Jurincic in
Nadia Roncelli)
optimistično
gledajo na začetek
študijskih dnevov

KROMA

OPČINE - Draga mladih

V tretji festival mladinske ustvarjalnosti z odbojkarskim turnirjem

V parku Finžgarjevega doma na Opčinah se je včeraj popoldne z odbojkarskim turnirjem začel že 3. festival mladinske ustvarjalnosti, ki poteka v sklopu jesenskega dela letosnje Drage mladih (KROMA). Njen spored je seveda zelo pester, saj organizatorji udeležencem ponujajo celo vrsto delavnic.

A pojdimo po vrsti. Sinočno otvoritev letosnjega festivala mladinske ustvarjalnosti so popestrili mladi plesalci skupine Go breakers iz Nove Gorice, ki plešejo sodobne tipe plesa, po večini brek dance. Skupino sestavlja pet plesalcev, od teh so nekateri še na začetku svoje umetniške poti, drugi pa so že doživelji pomembne uspehe in prejeli laskava priznanja. S plesom pa se ukvarjajo tudi pri SKK in MOSP-u, pod okriljem katerih deluje ženska plesna skupina Light, ki se je tudi predstavila sinoči.

Draga mladih oziroma njen ustvarjalni festival sta seveda občutljiva tudi na socialna vprašanja. Prispevki, ki jih bodo zbrali letos, bodo namenili Misjonarskemu krožku iz Rojana, ki pomaga slovenskim misjonarjem širok po svetu.

NOVA STRANKA

Pristaši Bindijeve začenjajo kampanjo

Tudi v naši pokrajini se počasi začenjajo priprave na primarne volitve v Demokratski stranki, ki bodo v nedeljo, 14. oktobra. Danes med 17. in 19. uro se bodo tako pristaši Rosy Bindidi, kandidatke za vsedržavno tajnico stranke, zbrali na vogalu med Ulicama Dante in S. Niccolò ter delili propagandno gradivo. Zbirali bodo tudi podpore v korist kandidature ministrici v Prodijevi vladi. Poleg Bindijeve sta glavna kandidata za tajniško mesto nove stranke rimski župan Walter Veltroni in Enrico Letta, podtajnik na predsedstvu vlade.

V četrtek ob 18. uri pa se bodo v dvorani Milo v Miljah zbrali tamkajšnji pristaši nove levosredinske stranke. To bo prva pobuda nastajajoče nove stranke v Miljah. Četrkovega srečanja se bo udeležil tudi Franco Codega, vodja pripravljalnega odbora nove stranke na pokrajinski ravni.

PRISTANIŠČE - Po neformalnem pogovoru Boniciolli-Babič na Bledu

Trst - Koper: kmalu uradno srečanje

Podtajnik Miloš Budin: Potreba po sodelovanju in sistemski koordinaciji med lukama

V bližnji prihodnosti bo prišlo do uradnega srečanja med vodstvoma tržaškega pristanišča in Luke Koper. Tako sta se na blejskem Forumu dogovorila predsednik tržaške pristaniške oblasti Claudio Boniciolli in namestnik predsednika uprave Luke Koper Aldo Babič.

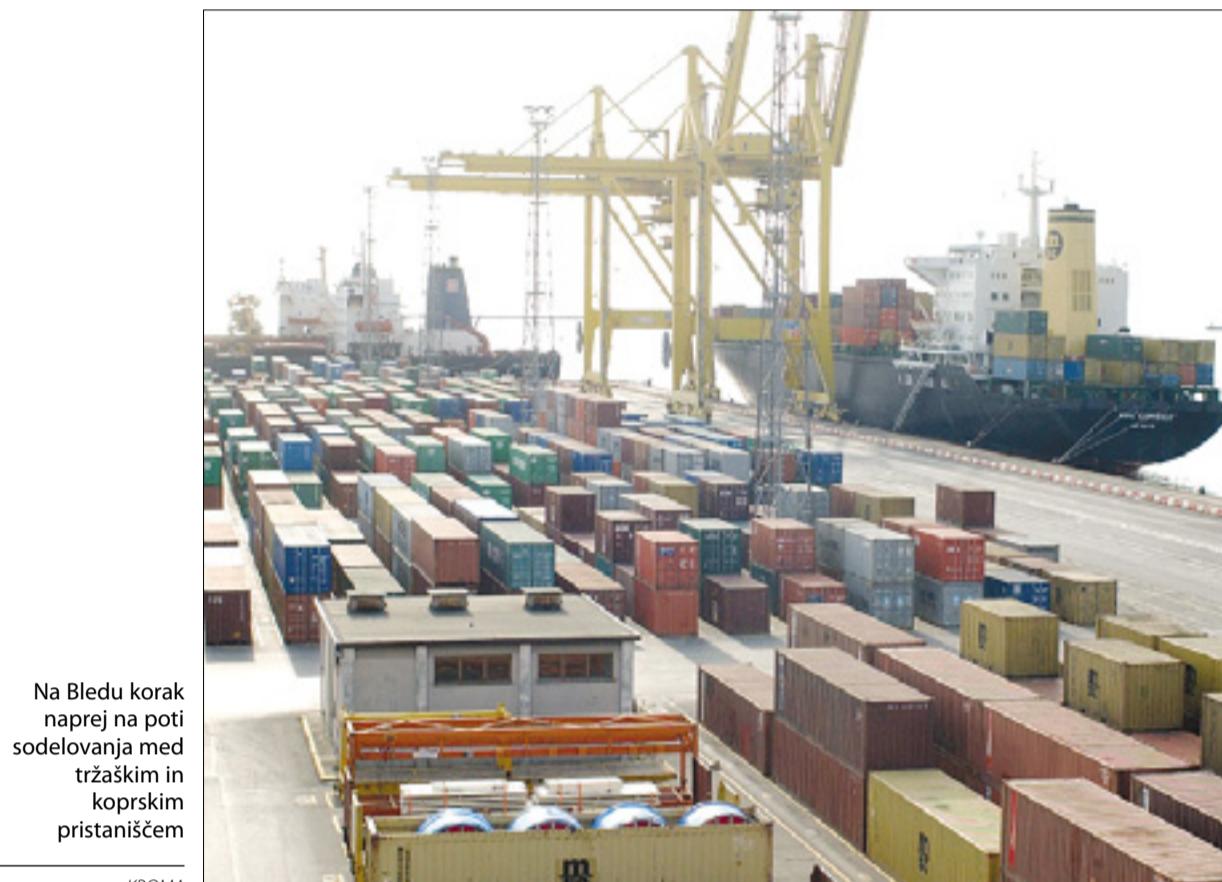
Blejsko srečanje je bilo povsem neformalnega značaja, je poudaril Babič. Podtajnik pri ministrstvu za zunanjino trgovino Miloš Budin (ki si je močno prizadeval, da je do pogovora prišlo) ga je ocenil kot »vsebinski razgovor brez formalnih okvirjev, ki je podkrepil potrebo po sodelovanju in sistemski koordinaciji med obema luka-ma«. Bil pa je to sploh prvi stik med vodstvama obeh pristanišč, od kar je Boniciolli prevzel v svoje roke krmilo tržaškega pristanišča.

Predsednik Boniciolli si je sicer prizadeval, da bi se na blejskem forumu srečali predstavniki vseh treh največjih severnojadranskih pristanišč: ob Trstu in Kopru tudi Reke. Zastopnikov hrvškega pristanišča pa ni bilo na Bledu.

»Živimo na istem območju, drug drugemu smo zelo blizu, zato se je treba pogovarjati,« je menil Babič. V neformalnem pogovoru sta z Boniciollijem spregovorila predvsem o sodelovanju, tako pri zaščiti morja, kot tudi o »skupnih sinergičnih momentih«. »Pomembno je bilo, da sva se z Boniciollijem spoznala. Predsednik tržaškega pristanišča je prijazen možakar, ima izkušnje. Pogovor pa je bil zelo splošnega značaja. Nismo se pogovarjali o konkretnem, kot so na primer železniške povezave, ker o tem ni bilo časa. Tak sestanek, ki bi imel konkretno, operativne okvire, je reba namreč dobro pripraviti in mora biti na uradni, formalni ravni,« je pojasnil Aldo Babič. Po njegovem mnenju je treba sedaj poiskati »pozitivne sinergije«, kajti bo že res, da živimo v konkurenčnem sistemu, dobro pa se je pogovarjati,« da se iz tega kaj pametnega izcim.«

Podtajnik Miloš Budin se je strinjal: »Luki delujeta zelo blizu, zato je neizogibno, da se začeta konkretno pogovarjati o sistemski koordinaciji, sicer postane vsak dan za obe zamujena priložnost, če ne bosta pristanišča stopili na to pot. Ta zavest je prisotna ne le pri upraviteljih, temveč tudi pri političnih predstavnikih.«

Budin je ob tem omenil ob bližnjem srečanju med upravama prista-

Na Bledu korak naprej na poti sodelovanja med tržaškim in koprskim pristaniščem

KROMA

nič tudi srečanje z javnimi upravitevami, saj nekateri prijemi - na primer razširitev logistike izven luškega konteksta (beri: sežanski terminal na slovenski in tovorno postajališče pri Fernežičih na italijanski strani) - potrebujejo tudi poseg krajevnih javnih uprav.

Podtajnik pri ministrstvu za zunanjino trgovino je namignil, da bo sodelovanje med pristaniščema tudi argument, ki bo na dnevnem redu bližnjih pogovorov med vladama, italijansko in slovensko. Severni Jadran že sam po sebi kliče k temu sodelovanju, predvsem v funkciji srednje Evrope, ki je naravno zaledje tega območja, pomemben pa je tudi v okviru celotne Evropske unije.

Predstnik tržaške pristaniške uprave Boniciolli je - po blejskem neformalnem pogovoru - že nakazal nekatera konkretna področja medsebojnega sodelovanja. Tako naj bi pristanišči pripravili tržno raziskavo o razvojnih smernicah, ki naj bi nakazali razvojne možnosti celotnega pristaniškega območja, poleg tega pa naj bi nakazali možnost poenotenja informativnih sistemov.

ZNANOST - Od danes do petka na Lošinju

Konferenca Znanost za kulturno dediščino

Vrsta tržaških znanstvenih ustanov sodeluje pri organizaciji mednarodne konference Znanost za kulturno dediščino, ki bo od danes do petka potekalo na Lošinju na Hrvaškem. Tema srečanja bo uporabnost znanosti na področju arheologije in drugih dejavnikov vrednotenja kulturnega bogastva, pri čemer se bodo številni prisotni strokovnjaki ukvarjali zlasti z raziskavama na območju Jadranskega in Jonskega morja. To v skladu z duhom glavnega organizatorja konference, Evropskega centra za znanost, umetnosti in kulturo (Ecsac), katerega cilj je promocija medsebojnega spoznavanja ljudstev na jadransko-jonskem območju preko meddisciplinskega

dialoga. Govor bo tudi o dragoceni antični najdbi, bronastem kipu, ki so ga leta 1999 odkrili v lošinskem morju in restavriral na Hrvaškem restavratorskem zavodu v sodelovanju z ustanovo Opificio delle pietre dure iz Firenc. Pri organizaciji lošinske konference s centrom Ecsac so delujejo miramarski Mednarodni center za teoretsko fiziko, Znanstveni park na Padričah, univerzi v Trstu in Zagrebu, Konzorcij za fiziko Univerze v Trstu, Mednarodna fundacija za napredek in svobodo znanosti iz Trsta, Italijanski kulturni inštitut iz Zagreba, Inštitut Ruđerja Boškovića iz Zagreba, visoka šola Sissa iz Trsta in Virtualna univerza jadransko-jonskega bazena UniAdrión.

UL. UDINE Ženska pregnala dva goljufa

Verjetno sta se že vesila, da sta našla pravo žrtve. Vendar priletala ženska ni nasedla in je začela kričati, kar je priklalo pozornost mimo-idočih, ki so se pognali za moškima ter ju zadržali do prihoda policije.

Do spodletelega poskusa prevarje je prišlo včeraj zjutraj v Ul. Udine. V veži posloplja na hišni številki 31 se je 86-letni stanovalec približal 53-letni C.V., doma iz Neaplja. Predstavljal se je kot uslužbenec Acegas, dejal je, da mora kontrolirati števce. Ženska je razumela, da neznanec laže in ga je s krikli pregnala. Skupaj s C.V. se je v beg pognal tudi pajdaš, 35-letni E.R., prav tako iz Neaplja. Zatekla pa sta se v garažo, iz katere nista imela izhoda in kjer so ju mimo-idoči zadržali do prihoda izvidnike z openskega komisariata. Osumljena sta poskusa goljufije. Policia pa preverja, če sta vpletena še v druge podobne dogode, ki so se v zadnjem času pripetili v Trstu.

PREISKAVA - Donosnih poslov je konec

Kradli velike bagre

Eden je bil vreden celo 330 tisoč evrov - Prodajali so jih v Italiji in tujini, predvsem na Hrvaškem

Eden od ukradenih bagrov je bil vreden kar 330 tisoč evrov: že ta podatek zgovorno priča o škodi, ki so jo povzročali raznimi podjetjem. Bagre so zatem prodajali bodisi v Italiji kot v tujini, zlasti na Hrvaškem. Sedaj je tega donosnega posla konec, včeraj zjutraj se je zaključila večmesečna preiskava, ki je v zapor pripeljala štiri osebe, prave specialiste na področju krajev in prekupecjanje z velikimi bagri. Enega od članov tolpe, 65-letnega Luciana Zorzija iz kraja Castiglione delle Stiviere (Mantova), je prijela tukajšnja policija.

Preiskavo je februarja letos pričel letič oddelek iz Reggio Emilie, poleg znanstvene policije so sodelovali še letični oddelki iz Trsta, Reggio Calabrie, Benetk, Padove, Luce ter komisariati iz Siderna, Palmija, Polistene in oddelki prometne policije iz Siderna. Teda so na gradbišču za hitro železnico v Reggio Emili ukradli dva bagra znamke Caterpillar, vredna skupno

350 tisoč evrov. Pozornost so takoj usmerili na skupino iz Kalabrije. Ugotovili so, da ukradene bajre zatem druge osebe nekaj časa skrivajo bodisi Kalabriji kot v Venetu in v naši deželi. Ko so pripravili ponarejeno dokumentacijo (spremenili so eno od številk na šasiji v primeru, da bi se kupci lahko odločili za kontrolo preko datotek Caterpillar - Italia), so stroje prodali.

Pri zasledovanju osumljencev so se poleg telefonskega prisluškovanja posluževali tudi satelitov, z njihovo pomočjo so ugotavliali, kje se nahajajo. Zelo hitro so ugotovili, da so vpleteni člani mafiskske skupine, ki pri pada družini Mazzafarro iz kraja Giocosa Jonica (Reggio Calabria). Bili so aktivni na celotnem državnem ozemlju, še posebej na severovzhodu. Vodilno vlogo je imel 30-letni Luca Mazzafarro, medtem ko je bil 36-letni Antonio Monteleone zadolžen za krajo strojev, Zorzi in 48-letni Domenico Mercuri pa sta skrbela za proda-

jo. Tudi Mazzafarro, Monteleone in Marcuri (vsi so doma iz pokrajine Reggio Calabria) so zaprti, poleg tega je osumljenih še 18 drugih oseb. Zorzia so arretirali julija, za njim je izdal zaporni nalog tukajšnje državno tožilstvo, prijela pa ga je protmetna policija. V Trstu in pokrajini so samo julija zaplenili 14 bagrov, v Salernu so marca zaplenili štiri, junija pa so pri Fanu, na avtocesti A14, opazili omenjeni 330 tisoč evrov omenjeni bager.

Mazzafarro so prijeli v petek. Bi-

Promet: občina Trst naredi malo ali nič za invalide

Ob razpravah o prometnem načrtu v mestu se pri stranki Nova Psi sprašujejo, kaj občina Trst naredi, da bi se lahko tudi hendikepirane osebe v najboljših pogojih premikale po mestu. Odgovor je, da naredi bolj malo ali pa tudi nič, začenši z arhitektonskimi ovirami. Socialisti so se z rezolucijo, ki jo je predstavil svetovalec »Občanov« Roberto Docarli, že obrnili do župana z zahtevo, naj sprejme konkretno obvezno za spoštvovanje pravic hendikepiranih oseb.

Razstava o špediterski hiši Parisi do 9. septembra

Glede na veliko zanimanje za razstavo o špediterski hiši Parisi, ustanovljeni leta 1807, so se odločili, da bo odprta do 9. septembra. Razstava je v palači Gopcevich v Ul. Rossini 4, obiski so vsak dan od 9. do 19. ure. Vstop je prost.

Sejem TriesteEspresso odslej mednarodni

Prihodnja izvedba TriesteEspresso Expo (13.-15. november 2008) bo mednarodnega značaja. Sejem, ki je povsem posvečen kavi in ki ga vsaki dve leti prireja družba Fiera Trieste, je ustrezeno potrdilo dobil s strani inštituta ISF (Istituto di Certificazione dati statistici fieristicci). Komisar ISF, ki se je udeležil lanske 3. izvedbe, na kateri je bilo zastopanih 72 držav, je priznanje tudi uradno potrdil glede na pomembne dosežke sejma.

Naložili 30 glob

Izvidnice mestne policije, sestavljene iz prostovoljev, so v petek ponoči opravile okrog 50 kontrol. Namestile so se v ulicah Costalunga, della Pace, D'Alviano, v Ul. Flavia, na Trgu Libertà, na Miramarškem drevoredu. Naložili so okrog 30 glob. Niso pa mogli uporabljati naprav za merjenje hitrosti, ker najnovejši zakonski dekret z začetka meseca predpisuje, da morajo mesto, kjer merijo hitrost, primerno označiti.

Naravovarstveniki obtožujejo

Avtonomni klub tržaških članov naravovarstvenega združenja Friends of the Earth (priatelji zemlje) so se obrnili do kvesture in prijavili sistematično kršenje zakona Seveso v tržaški pokrajini. Za ta korak so se odločili po preiskavi, ki so jo vodili dve leti in pol. Kot pravijo naravovarstveniki, naj bi bili zlasti pomanjkljivi načrti za primere nesreč v rizičnih obratih, poleg tega manjka obvezno informiranje prebivalstva. Po njihovih ugotovitvah so sedanje razmere neverjetne: inštitucije naj bi si prelagale odgovornost, pri čemer naj bi se na vseh nivojih opravičevali, da prebivalstva ni mogoče informirati, kot predpisuje zakon. Po menju naravovarstvenikov ima takšno pojmovanje uničujoče posledice, ker bi pomenilo, da država ni dolžna spoštvovati ne svojih zakonov in niti mednarodnih pogodb, ki jih je podpisala.

Omejitve pri stadionu Rocco

Občina Trst je za celotno nogometno prvenstvo 2007-2008 odredila nekatere prometne omejitve pri stadionu Nereo Rocco. Omejitve, ki bodo primerno označene in na katere bodo opozarjali tudi mestni redarji, se nanašajo na območje parkirišča v Ul. dei Macelli in Ul. Miani. Sodijo pa v okvir ukrepov, ki jih predvideva pokrajinska nadzorna komisija in katerih namen je ustvarili predhodni filter za dostop na stadion.

PROSEK - Predsednik rajonskega sveta Bruno Rupel

Kdo bo opravil dela na zahodnem Krasu?

Ceste neočiščene, dela na kontovelskem pokopališču nedokončana, Mlaka usiha

Na zahodnem Krasu - nič novega. Ta-ko je po počitniškem premoru, žal, ugoto-vil, predsednik zahodnokraškega rajon-skega sveta Bruno Rupel.

Ceste ostajajo neočiščene, dela na kontovelskem pokopališču po več mesecih še niso končana, vzdrževanje pokopališča je nično, ceste in poti, ki vodijo v kontovelski breg, so zarašcene in polne luke.

Tudi pri iskanju odgovornosti - nič no-vega. Tržaška občinska uprava zvraca kriv-do na podjetje AcegasAps, le-to pa na ob-činsko upravo.

Že prvi kratki bežen sprehod po va-seh je bil razrožajoč. Ob cestah sta se bo-hotila trava, čemur pa se ne gre čuditi. Pod-jetje AcegasAps, ki bi morallo po pogodbi skrbeti za urejenost cest, je dodelilo le eno uslužbenko za čiščenje v treh vaseh, na Kon-tovelu, Proseku in v Križu. Kar je očitno pre-malo, saj ena delovna moč ne more skrbe-ti za lepo podobo treh vasi.

Položaj na pokopališčih je vedno huj-ši. Trava raste, nihče pa je ne odstranjuje. Ob vhodih na kontovelsko, prošeško in kriško pokopališče sicer napis opozarja na prisot-nost enega od uslužbencev podjetja Acegas, in sicer ob sredah in petkih. Ampak: že me-sce ga ni na spregled, je ugotovil Rupel, in o tem tudi opozoril podjetje Acegas. Odgo-vora ni dobil.

Pač pa mu je občinska uprava spor-očila, da »so se končala dela na kontovelskem pokopališču.« Sporočilo je presenetljivo, saj na primer vhodna vrata še vedno čakajo, da nanje spet namestijo preklado, ki je padla z obstranskih stebrov, potem ko je pred me-seci med delom vanjo zadel bager. Ruplu so na občini odgovorili, da naj bi bila dokončana prva vrsta del. Drugo podjetje naj bi v kratkem začelo z gradnjo pokopaliških niš.

Tudi to pojasnilo pa ni prepričljivo. Podjetje, ki je dela dokončalo, »je pustilo ob ploščah, ki vodijo do križa sredi pokopališča, vrsto globokih lukev. Kar predstavlja nevarnost, predvsem za priletne doma-činke, ki obiskejo pokopališče.

Cesta, ki vodi s kontovelske Mlake proti pešpoti za Miramar je že »kronično« neočiščena. Prav tako pa stopnice, ki vodi-jo na Miramar.

Podobno je tudi s cesto, ki pelje na Skdjanc. Ob straneh rastejo trava, grmičevje in osat, na neasfaltiranem cestišču zева-jo lukev. Rupel je opozoril na bližnjo trga-tev. Vse kaže, da bodo imeli kontovelski vi-nogradniki tudi letos težave s prevozom grozdu v kleti.

Tudi s kontovelsko Mlako nič bo-lje. Vode je vedno manj, vodna gladina ved-no nižja in voda je tudi vedno bolj umaza-na. Pred kakim mesecem je sicer tržaška po-

Kontovel, cesta za Skdjanc: ob straneh nepokošena trava, v sredini lukev...
KROMA

krajina napovedala svoj poseg: s črpalko naj bi dolili Mlaki novo vodo. To naj bi opravili pokrajinski delavci v sodelovanju z gozdno stražo, je takrat napovedal pokrajinski odbornik za okolje Dennis Visioli. Pa se je zgodilo, da so imeli gozdnari stražarji na dan posega drugo obveznost in z novo vodo v Mlaki ni bilo nič.

Predsednik Rupel se je ob tem dogodku vprašal, kdo je sedaj sploh pristojen za vzdrževanje kontovelske Mlake. Po transakciji med kontovelskim jusom in tržaško občino je postala le-ta last tržaške občine. Ni pa znano, kdo naj skrbi za njeno upravljanje; oddelek za javno zelenje ali kak drug občinski oddelek? V pričakovanju na odgovor Mlaka počasi a nezadržno usiha...

Na Proseku ostaja odprtvo vprašanje pločnika od središča vasi do pokopališča, na mestitev semaforjev ob vhodih v vas za upo-časnitev hitrosti vozil in križišče pri zgoniški obrtni coni. To križišče so pred nekaj me-seci asfaltirali, delo pa naj bi bilo zelo slabo opravljeno, saj se je začel asfalt kmalu luščiti, zaradi česar bi ga morali odstraniti in po-ložiti novega. O teh vprašanjih naj bi se vod-stvo rajonskega sveta v kratkem dogovorilo s pokrajinskim odbornikom za javna de-la Maurom Tommasinijem.

ŠOLA - Projekt nadzorništva za gozdove

»Spoznajgozd«

Za osnovne šole iz tržaške in goriške pokrajine

Tudi za letošnje šolsko leto bo osnovnim šolam iz tržaške in goriške pokrajine dana možnost slediti naravoslovemu didaktičnemu projektu »Spoznajgozd«. Oddelčno nadzorništvo za gozdove v Trstu in Gorici, v sodelovanju z drugimi deželнимi ustanovami in društvi, ponuja projekt, ki ga bodo vodili gozdniki čuvaji Naravoslovnega didaktičnega centra in postaj gozdne straže, na katerem bodo zainteresiranim šolam predstavili, tako v razredu kot nato na ekskurziji, gozdnemu ekosistem in njegovo naravno ravnovesje, gozdove iz tržaške in goriške pokrajine (gozd Igovca v Bazovici, Deželni naravni rezervat doline Glinščice - predvsem predel od Drage do Gri-

že - gozd Nadvojvode v Cindisu pri Miljah, gozd Črniče v Devinu, gozd na Šanci v Gorici ter gozd na Plešivem v Krminu), živalstvo ter rastlinstvo na izbranih področjih, zgodovinski pregled pogozdovanja Krasa, gozd in druge predele naravnega okolja, gojenje in varstvo gozdov, trajnost uporabe gozdnih in naravnih virov ter zaščitenja naravna območja v obeh pokrajinh. Do 28. septembra je čas za vpis, za podrobnejše informacije in za vpisno polo pa lahko šole pišejo na elek-tronski naslov didatticonaturalisti-co.agrifor@regione.fvg.it oziroma poklicujejo na telefonsko številko 335-8459035 (od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure).

STROŠKI ZA UČBENIKE - Nasveti združenja potrošnikov Confconsumatori

Knjig ne kupujmo takoj

Starši lahko predlagajo tudi uporabo fotokopij in drugega gradiva - Pomen rabljenih učbenikov - Občinske podpore manj premožnim družinam

V tednih in dneh, ki potekajo ne-posredno pred začetkom novega šolskega leta, se vsako leto nepogrešljivo pojavi vprašanje stroškov, ki brezmenijo družinski proračun zaradi nakupa šolskih potrebščin in učbenikov. Nekaj nasvetov s tem v zvezi v sporočilu za javnost posreduje združenje potrošnikov Confconsumatori, ki pričakuje večje sodelovanje med ministrstvom za šolstvo, šolami, družinami, proizvajalcji in prodajalcji šolskih potrebščin, izdajatelji učbenikov in združenji potrošnikov. Gre namreč za področje, je prepričano združenje Confconsumatori, kjer so potrební večji nadzor s strani vlade, popusti in določanje zgornje meje stroškov proizvodov, v pričakovanju dobrih praks, kot je npr. »najem« učbenikov, ki ga predvideva zadnji finančni za-kon.

Poglejmo, kateri so nasveti, ki jih pri-poroča združenje Confconsumatori. Pri-vje je ta, naj se učbeniki ne kupijo takoj, saj se je učiteljem oz. učiteljico mogoče do-govoriti o tem, katere knjige so dejansko potrebne. Dalje lahko starši učiteljem

predlagajo, naj poleg učbenikov uporabi-jo tudi dopolnila, kot so npr. fotokopije, in-formatski priponočki idr. Didaktični ma-terial določajo učitelji in bi bilo zato za-nimivo se dogovoriti za to, da tudi starši sodelujejo pri izbiri slednjega. Poleg tega ministrstvo za šolstvo vsako leto določi splošno zgornjo mejo stroškov za učbe-nike za vsak letnik osnovne in nižje sred-ne šole, učiteljski zbori pa se morajo te-mu prilagoditi. Od leta 1994 so osnovno-šolski učbeniki na podlagi vladnega sklepa popolnoma brezplačni in jih zato nu-dijo občinske uprave. Sklepi o določanju učbenikov so objavljeni na oglasnih des-kah šol, slednje pa jih posredujejo Zdrženju italijanski založnikov.

Dalje združenje Confconsumatori poziva h krepiti dobre prakse, ki sestoji v uporabi rabljenih učbenikov, pri čemer naj ustanove in založniki ne spodbujajo novih izdaj, ampak naj v čimmanjši meri posodobijo vsebino in platnice starih iz-daj. Pozorni je treba biti tudi na podpore, ki jih občinske uprave lahko vsako leto nu-dijo v prid družinam z nizkimi dohodki.

LUČI IN ZVOKI

Poletne predstave v vili Revoltella

Trst je mesto z najdaljšo in najbolj uspešno tradicijo pred-stav luči in zvokov. V drugih krajih so bile tovrstne pobude kratkotrajne, pri nas pa se poletni običaj obnavlja skoraj ne-prekinjeno od leta 1959, najprej v parku Miramarškega gradu (sedež prve tovrstne produkcije na državnem teritoriju), nato na devinskem gradu, po sledovih najbolj sugestivnih zgodb tržaške preteklosti. Občina Trst in društvo AIRSAC sta včeraj predstavila pobudo, ki bo pro-movirala novo lokacijo, vilo barona Revoltelle.

Občinski odbornik za ko-ordinacijo velikih dogodkov Franco Bandelli je predstavil pobudo z dvojnega vidika iska-nja raznolikosti pri planiraju razvedrilnih in kulturnih programov iztekajočega se počitniškega obdobja ter vrednote-nja poletne rezidence tržaškega barona. Ob tej prilložnosti je odbornik razkril občinske pro-ekte za prihodnjo sezono, ko bo grad sv. Justa odprl vrata Tr-žačanom in turistom po skoraj-šnjem koncu obnovitvenih del. Vila Revoltella pa naj bi po tej premieri lahko postal sedež gledaliških predstav in izvrstnih kulturnih večerov. V načrtu so tudi večjezične prireditive, pred-vsem v slovenščini, hrvaščini in angleščini, saj so tovrstni veče-ri namenjeni predvsem turistični promociji krajevnih zna-me-nitosti in bi morali biti dostop-ni tudi mednarodni publiki.

Serafino Marchio, dolgoletni avtor predstav luči in zvo-kov, je predstavil vsebino pro-ste priredbe iz spisa »Skrivnos-ti vile Revoltella« Ignazia Uni-versa, ki naj bi izhajal iz roko-pisa s spomini združnika družine Revoltella. Na tej osnovi se je razvila zgodba, ki zaobjame zgodovino vile, družine in mes-ta, z zgodovinskimi in tudi ne-pričakovanimi eksoteričnimi aspekti, s katerimi je avtor, v tem primeru skozi interpretaci-jo režiserke Marielle Terragni, začinil scenarij in ga razvil s podnaslovom »Večna neznanek med življenjem in smrtjo«. Po obliki bo tipična predstava lu-či in zvokov, z dvema nastopo-ma v živo igralca Francesca Gusmitte in plesalke Alessie Boemo. Med posnetimi glaso-vi bodo obiskovalci lahko pre-požnali tudi tista Adriana Gi-raldija in Franka Korošca. Sve-tovalec za glasbene izbire pa je bil dirigent Severino Zannerini.

»Zidovi zgodovinskih vil ohrajanje spomine na epske zgodbe, nemogoče ljubezni, le-gende in pustolovščine« in bo do tokrat zaživeli z barvami in efekti, ki bodo pripovedovali javne in skrite aspekte zgodbe ekscentričnega gospodarja, enega od podpornikov velikega projekta Sueškega prekopa. Po njem sta se poimenovala vila s parkom in muzej, malokdo pa pozna njegov lik ali se je poglo-bil v sence njegovega zasebne-ga življenja, po katerih se bodo sprehabiali gledalci priredbe Universovega teksta, med antičnimi miti, skrivenostnimi pri-kaznimi in kronikami iz prve polovice 19.stoletja. Predstava, na sporednu vsak večer od 29. do 31. avgusta s pričetkom ob 20.30, bo na prostem in gledal-ci bodo imeli na voljo 200 se-dežev pred fasado baronove vile. (ROP)

MUZEJ SARTORIO - Muzeji zvečer

Vodeni ogledi vile in zbirk s koncertom še danes in jutri

Muzeji zvečer, posrečena po buda tržaških Mestnih muzejev, bodo v letošnjem poletju odprtvi še dvakrat, in sicer drevi in jutri. V prenovljenem muzeju Sartorio bodo kot vsak torek in sredo avgusta med 20. in 24. uro na voljo vodeni ogledi številnih zbirk, ki domujejo v tej nekdanji meščanski vili in pa seveda sama vila. Kot je že ustaljena navada, pa bo ob 21. uri koncert, za katere letos skrbi Dom glasbe - Glasbena šola 55: drevi bo prireditev, ki so ji dali naslov Fermerommi, o Sire, in Trieste - Ovvero le avventure di Lorenzo Da Ponte all'ombra di San Giusto, oblikovali jo bodo pianist Federico Consoli, pevci Miriam Spano, Laura Rizzetto in Luca Tittoto in igralci Francesca Campello, Giulio Morgan in Fabio Musco.

V SPOMIN - MoPZ Tabor z Opčin

Zadnje slovo od dolgoletnega zvestega pevca Adrijana Mosettija

V ponedeljek, 27. avgusta, se je MoPZ Tabor z Opčin na nabrežinskem pokopališču s pesmijo poslovil od svojega pevca, tenorista Adrijana Mosettija, ki je v 62. letu umrl v nabrežinski bolnišnici v soboto, 11. avgusta.

Nenadna, žalostna vest, da Adrijana ni več med nami, nas je vse pevce zebra hudo in bridko prizadela. Vedeli smo sicer, da je bolan, saj nas je spomladi obvestil, da ga za nekaj časa ne bo pri vajah, ker mora na operacijo, vendar še zdaleč nismo mislili, da je stvar tako resna. Tudi zato, ker je po operaciji prišel na vajo, čeprav samo zato, da nas obvesti, da so mu zdravniki svetovali, da mora še nekaj časa po-

čivati. Vsi smo bili prepričani, da je najhujše že mimo, saj je bil z nami še 26. junija v Povirju na večerji, ki jo je zbor priredil ob zaključku sezone in smo v toplem poletnem večeru skupaj prepevali.

Adrijano Mosetti je bil poštni uslužbenec. Po upokojitvi je začel zbirati stare razglednice, slike in stare predmete. Te razglednice in predmete, ki so priča zgodovine naših krajev, je prodajal na sejmih raznim zbirateljem. Spominjam se, da je vse to, kar je zbiral, pred leti razstavljal tudi v Prosvetnem domu na Opčinah.

MoPZ Tabor z Opčin se je Adrijano pridružil pred približno deseti leti. V naši sredi se je lepo

počutil. Čeprav je stanoval v Trstu, je k vajam prihajal vedno redno in točno.

Skupaj smo pri vajah preživeли nešteto večerov ter se veselili naših pevskih uspehov pri nastopih in na gostovanjih. 4. septembra bo imel zbor Tabor prvo vajo v novi sezoni in tokrat Adrijana z nami ne bo. Vsi ga bomo hudo pogrešali. Naš zbor je spet zgubil zvestega pevca, mi vsi pa dobrega in iskrenega prijatelja, ki je znal s polnimi rokami razdajati okrog sebe prijaznost. Vsi ga bomo hrani v najlepšem spominu.

Ženi, sinu in hčerki izražamo iskreno in občuteno sožalje.

Armando Škerlavaj

Včeraj danes

Danes, TOREK, 28. avgusta
AVGUŠTIN

Sonce vzide ob 6.20 in zatone ob 19.51
- Dolžina dneva 13.31. Luna vzide ob 19.55 in zatone ob 6.04.

Jutri, SREDA, 29. avgusta 2007
JANEZ

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ ОБ 12. УРИ: temperatura zraka 26,3 stopinje C, zračni tlak 10149,8 mb ustavljen, brezvtrje, vlag 75-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,6 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 27. avgusta,
do sobote, 1. septembra 2007
Urnik lekarov: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Korzo Italia (040 631661), Oštrek S. Vardabasso 1 (bivša Ul. Zorutti 19 - 040 766643), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 232253). Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi
od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Oštrek S. Vardabasso 1 (bivša Ul. Zorutti 19), Ul. Giulia 1, Žavlj - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 (040 635368).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena

na služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Il bacio che aspettavo«.

ARISTON - (poletna arena) 21.00 »La Vie en Rose«.

CINECITY - 16.30, 19.40, 22.05 »Sicko«;

16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Licenza di matrimonio«; 16.00, 18.00, 20.00,

22.00 »Pathfinder: la leggenda del guerriero vichingo«; 16.00, 18.05, 20.10,

22.15 »Disturbia«; 18.10, 20.05, 22.00

»Alla deriva«; 16.05, 20.00, 22.00

»Material girls«; 16.30, 19.15, 22.00

»Harry Potter e l'ordine della fenice«;

16.30 »Transformers«.

EXCELSIOR - 18.30, 21.15 »Fast Food Nation«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.00, 18.15, 21.00 »4 mesi, 3 settimane, 2 giorni«.

FELLINI - 16.15 »Il cane pompiere«;

17.50, 20.00, 22.15 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Sicco«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 15.45 »The reef: amici per le pinne«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Disturbia«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 18.40,

21.00, »Ratatouille«; 16.00, 18.00 »Divi valovi«; 19.50, 22.00 »Izdajalec«; 16.10, 19.00, 21.50 »Transformeri«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pathfinder: la leggenda del guerriero vichingo«; Dvorana 2: 16.00, 17.30, 20.30, 22.15 »Licenza di matrimonio«; Dvorana 3: 16.15, 20.00 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 18.30, 22.00 »Alla deriva«; Dvorana 4: 16.00, 19.00, 22.15 »Prova a volare«; Dvorana 5: 17.30, 19.00, 20.30 »Il matrimonio di Tuya«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.15 »Sicko«; Dvorana 2: 17.40, 20.10, 22.10 »Prova a volare«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.00 »Il bacio che aspettavo«; Dvorana 4: 18.00, 20.15, 22.15 »Disturbia«; Dvorana 5: 17.50, 20.00, 22.10 »4 mesi, 3 settimane e 2 giorni«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.15 »Sicko«; Dvorana 2: 17.40, 20.10, 22.10 »Prova a volare«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.00 »Il bacio che aspettavo«; Dvorana 4: 18.00, 20.15, 22.15 »Disturbia«; Dvorana 5: 17.50, 20.00, 22.10 »4 mesi, 3 settimane e 2 giorni«.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpolored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk

Obvestila

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO v Dolini sporoča, da bo I. zbor učencev osebja za učitelje in vzgojiteljice dne 3. septembra ob 11.30.

KMEČKA ZVEZA prireja v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije promocijsko-prodajno prizreditve na osrednji ljubljanski tržnici, kjer bodo zamejske in slovenske kmetije lahko ponudile svoje izdelke v pokušino in prodajo. Ponudbo bo popestril kulturni program. KZ vabi slovenske zamejske kmete, da se jí pridružijo in s promocijo ter prodajo svojih pridelkov in izdelkov popestrij prizreditve, ki bo odmevna in dobro obiskana. Na Pogačarjevem trgu v Ljubljani Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) v sodelovanju z Ljubljanskimi tržnicami štirikrat letno poskrbi za predstavitev kmetij ter društva s slovenskega podeželja. Ljubljancam in drugim obiskovalcem želi zveza s temi prizreditvami približati pestro ponudbo kulinaričnih dobrot Slovenije in zamejstva, življenje na podeželju ter domače obrti. Kmetije se obiskovalcem predstavljajo s krušnimi izdelki, domaćimi siri, medom, mesnimi izdelki, vrhunskimi vini, oljem in drugimi domačimi dobrotami, ki spadajo med tradicionalne izdelke slovenskega podeželja. Ljubljancam obisk tržnice predvsem ob sestah pomeni preživljanje časa z družino in srečanje z znanci, zato KGZS s prizreditvijo Podeželje v mestu ponudi priložnost za ogled in pokušino najboljšega, kar premore slovensko podeželje, tokrat v sodelovanju s Kmečko zvezo tudi zamejsko iz Furlanije Julisce Krajine in Koroške. KZ vabi člane, ki želijo sodelovati na prizreditvi, da se najkasneje do petka 7. septembra 2007 prijavijo v njenih uradih v Trstu, Gorici in Čedadu.

VZPI-ANPI OPĆINE-BANI-FERLUGI-PIŠČANCI prireja v sredo, 29. avgusta, slovesnost, s katero se bodo poklonili spominu devetih tovarišev, ki so jih Nemci pred 63. leti ustrelili v Kraški dolinici na Opčinah. Zbirališče ob 18. uri na openskem kopališču, nato polaganje cvetja ob spomeniku v parku na Mandriji ob ulicah Carsia in San Isidoro. Vabljeni!

ZDRAŽENJE STARŠEV O.Š. F. MILČINSKEGA OBVEŠČA, da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika JEZIKAJTE, ki se bo odvijal v Zambratiji od 27. avgusta do 2. septembra (starostna skupina od 10. do 16. leta) in računalniško in šahovsko delavnico MIŠKA, ki bo potekala na DTTZ Žiga Zois v Trstu v jutranjih urah (od 9. do 14. leta). Za informacije in prijave kliči 040-567751, 320-2717508 (Tanja) ali e-pošta: <mailto:familmilcins@libero.it>.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bodo vse podružnice KZ zaprte za dopust od 27. julija do 31. avgusta 2007.

SEČNJA DRV 2007/2008 Vsi tisti, ki nameravajo sekati drva za domačo uporabo na jasarskih gozdnih površinah k.o. Općine v sezoni 2007/2008, so vabljeni da predstavijo prošnjo od 16. avgusta do 7. septembra, na sedež odbora za ločeno upravo jasarskega premoženja Općine, Ul. Doberdob 20/3, v sledenem urniku: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure; v torek tudi od 14.30 do 16.30. Zainteresirani morajo imeti bivališče na Opčinah.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo tržaški uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku, od 9. do 13. ure. KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom od 9. do 13. ure.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 31. avgusta odprta s poletnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

FESTIVAL DRAGE MLADIH 2007 vabi vse mlade, ki si želijo ustvarjati in sproščati domišljijo, na teden mladinske ustvarjalnosti od 27. avgusta do 1. septembra v Finžgarjevem domu na Opčinah. Od danes do petka delavnice mladinske ustvarjalnosti (likovna, časnikarska, plesna, kolesarska, gledališka in make-up delavnica). V sredo, 29. avgusta, ob

19.30 improvizacijski večer Jam Session, kjer bodo udeleženci likovne in plesne delavnice skupaj ustvarjali s pomočjo glasbe. V petek, 31. avgusta, ob 16.30: Darka Zvonar, Anton Rupnik, Peter Brumen **MANJŠINA V OČEH OPAZOVALCEV** (okrogla miza); sobota, 1. septembra, ob 16.30: prof. Igor Grdina **SLOVENŠČINA DANES IN JUTRI**; nedelja, 2. septembra, ob 10. uri: prof. Robert Petkovšek **KRŠČANSTVO V DIALOGU S SODOBNO MISLIJO: KAJ LAHKO KRŠČANSTVO PONUDI SODOBNEMU SVETU?**, ob 16. uri: prof. Tine Hribar **STANJE DUHA NA SLOVENSKEM** (Ob 300. številki Nove revije). V nedeljo, 2. septembra, ob 9. uri bo za udeležence Dragi sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof msgr. Evgen Ravignani. Informacije: DSI, Ul. Donizetti 3, tel. 040-370846, faks 040-63307, el. naslov: redakcija@mladika.com.

ANED - ZDROŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNIH TABORIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprt do vključno 31. avgusta. **KOLESARSKA DELAVNICA** v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki ljubijo naravo in kolesarjenje. V petek, 31. avgusta, krajši izlet po Krasu od 11.30 do 14. ure. Zbirališče: Finžgarjev dom na Opčinah. Vodi Saša Žerjal. Za dodatne informacije in prijave: www.dragamladih.org, rast_mladika@hotmail.com, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

LIKOVNA DELAVNICA v okviru Festivala Dragi mladih za vse mlade, ki si želijo spoznati likovno umetnost, risati, barvati in slikati! Potevala bo vsak dan od 10. ure do 11.30, do 1. septembra, v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Matej Susič. V soboto, 1. septembra, ob 20.45, odprtje razstave del udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: www.dragamladih.org, rast_mladika@hotmail.com, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

PLESNA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki si želijo spoznati umetnost giba in uživati ob glasbi v prijetni družbi. Danes, 28. avgusta, od 19.30 do 21. ure, v sredo, 29. avgusta, od 11.30 do 13. ure, v četrtek, 30. avgusta, od 19.30 do 21. ure v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Raffaella Petronio. V soboto, 1. septembra, zaključni nastop udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: www.dragamladih.org, rast_mladika@hotmail.com, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

SEČNJA 2007/2008 - openki jus sprejema prijave za letošnjo sečnjo v torek, 28. avgusta, 4. in 11. septembra, na upravnem sedežu v Proseski ulici, od 18.00 do 19.30. Prijaviti se mora vsak osebno. Samo prijava pri openskem jusu jamči, da boste letos smeli sodelovati pri sečnji na sremskih zemljiščih, kot je razvidno od sklepa državnega tožilstva z dne 12. marca, ki je potrdilo polno veljavnost deželnega zakona 3/96 in sklepov, ki izvirajo iz njega.

TEHNIKI KZ BODO V TOREK MERILI ZRELOST GROZDJA Svetovalna služba Kmečke zveze obvešča vinoigradnike, da bo merjenje zrelosti grozinja (stopnje kisline in vsebnosti sladkorja) danes, 28. avgusta v kleti Robija Ote v Boljuncu. Strokovno osebje zveže bo na razpolago od 14. do 16. ure. Službo omogočata prispevki Zadržušna kraška banka.

USTVARJALNA MAKE-UP DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki bi radi spoznali tehnike in trike maskiranja. V sredo, 29. avgusta, ob 18. ure do 19.30, v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Živa Kušče. Za dodatne informacije in prijave: www.dragamladih.org, rast_mladika@hotmail.com, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 bo v mesecu avgustu zaprta zaradi dopusta. Urad bo začel ponovno delovati v ponedeljek, 3. septembra. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da tajništvo deluje s poletnim urnikom 9.00 - 13.00.

42. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2007. Park Finžgarjevega doma, Opčine, Dunajska cesta 35. Spored: petek, 31. avgusta, ob 16.30: Darka Zvonar, Anton Rupnik, Peter Brumen »Manjšina v očeh opazovalcev« (okrogla miza); sobota, 1. septembra, ob 16.30: prof. Igor Grdina »Slovenščina danes in jutri«; nedelja, 2. septembra, ob 10. uri: prof. Robert Petkovšek »Krščanstvo v dialogu s sodobno mislio: kaj lahko krščanstvo ponudi sodobnemu svetu?«, ob 16. uri: prof. Tine Hribar »Stanje duha na slovenskem« (Ob 300. številki Nove revije).

V nedeljo, 2. septembra, ob 9. uri bo za udeležence Dragi sv. maša, ki jo

bo daroval tržaški škof msgr. Evgen Ravignani. Informacije: DSI, Ul. Donizetti 3, tel. 040-370846, faks 040-63307, el. naslov: redakcija@mladika.com.

ANED - ZDROŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNIH TABORIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprt do vključno 31. avgusta.

KOLESARSKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki ljubijo naravo in kolesarjenje. V petek, 31. avgusta, krajši izlet po Krasu od 11.30 do 14. ure. Zbirališče: Finžgarjev dom na Opčinah. Vodi Saša Žerjal. Za dodatne informacije in prijave: www.kraskahisa.com. Fotografi je bomo sprejemali le v digitalni obliki na naslov kraskaohcet@trst80.com. Rok oddaje je 9. september 2007. Program 23. Kraške ohceti in pravilnik sta objavljeni na spletnih straneh www.kraska.hisa.com ali www.trst80.com.

so toplo vabljeni tudi novi pevci in orkestraši.

AMATERSKI IN PROFESIONALNI FOTOGRAFI POZOR! Zadruga Naš Kras v sodelovanju s Fotovideo Trst 80 organizirajo fotografski natečaj na temo 23. Kraška ohcet. Najlepše prispele fotografije bodo objavljene po roku zapadlosti na spletnih straneh www.kraskahisa.com. Fotografi je bomo sprejemali le v digitalni obliki na naslov kraskaohcet@trst80.com. Rok oddaje je 9. september 2007. Program 23. Kraške ohceti in pravilnik sta objavljeni na spletnih straneh www.kraska.hisa.com ali www.trst80.com.

ZUPNIJA SV. JERNEJA AP. OPĆINE V nedeljo popoldne, 9. septembra 2007 bo na Opčinah 59. MARIJANSKI SHOD. Ob 16. uri bo skupna molitve svetlega dela rožnega vencaz branjem odlomkov iz posinodalne apostolske spodbude EVHARISTIJA - ZAKRAMENT LJUBEZNI papeža Benedikta XVI. in petjem Marijinih pesmi. Ob 17. uri bo procesija s kipom Fatimske MB. Sledila bo sv. maša v župnijski cerkvi sv. Jerneja. Shod bo vodil tržaški škof msgr. Evgen Ravignani. Sodelovali bodo združeni zbor ZCPZ iz Trsta, tržaški skavti in skavtinje, šolske setre in narodne noše. Prisrčno vabljeni!

MEŠANI PEVSKI ZBOR IGO GRUDEN vabi vso Nabrežino in okolico, da se pridruži zborovskemu petju. Prva vaja bo v torek, 12. septembra ob 20.30. Zborovodja je Michela Šimac iz Sežane.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo vse do 20. septembra 2007. Odprtji so razredi pihal, trobil in tolkal, najmlajšim pa je namenjena pripravnica. Pouk se bo začel 1. oktobra 2007. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel. številki 320-4511592 ali na spletnem naslovu www.ricmanje.org.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da v petek, 21. septembra zapade rok za vložitev prošenj za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marchesetti v Sesljanu za šolsko leto 2007/2008. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Področje je služb in uslug namenjenih javnosti, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici na Nabrežini - v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel. 040-201730-371) ter pri okencu za stike z javnostjo v Grudnovi hiši v Nabrežini 158 (tel. 040-200824).

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIĆ INTOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

AŠD BREG-ODOBJKARSKA SEKCIJA organizira, pod pokroviteljstvom ZŠSDI-ja, odbokarsko šolo za letnike 1996 do 2000. Vadba bo potekala na ponedeljku, 3. septembra, do petka, 7. septembra 2007, po urniku od 8. do 13. ure, v dolinski občinskih telovadnicih. Vse podrobnejše informacije bomo nudili na začetnem srečanju.

AŠD SOKOL organizira pod pokroviteljstvom ZŠSDI »IV. POLETNI KAMP« za dečke in deklice za letnike 1995 in mlajše v osnovni motoriki, mini basketu, mini volleybu. Kamp bo od ponedeljka 3. septembra do petka 7. septembra na odprttem igrišču SOKOLA in v občinskih telovadnicih. Zbirališče v telovadnicah od 7.30 do 9 ure - odhod od 16.00 do 16.30. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR prireja intenzivni tečaj ritmične gimnastike za deklice od 7. leta dalje, ki so že lani trenirale ritmično gimnastiko. Tečaj bo potekal v jutranjih urah od 3. do 7. septembra na Stadionu 1. maja. Za informacije in prijave: 338 5953515 (Katja) in 328 2733390 (Petra). Vabljeni!

ZDRAŽENJE STARŠEV osnovne šole Frana Milčinskega obvešča, da se šahovska in računalniška delavnica MIŠKA prične v ponedeljek 3. septembra, ob 8.30. Udeleženci naj se zberejo na Trgovskem Tehničnem Zavodu Žige Zoisa, ul. Guardiella, 13/2, ob 8.15, da izpolnijo prijavničko. Med eno in drugo delavnico bo odmor, zato naj imajo otroci s seboj malico. Če se niste še prijavili, se nam lahko prvi dan vseeno pridružite. Čakamo vas!

SKD VIGRED vabi v torek, 4. septembra ob 20.30 na šolsko dvorišče v Šempolaju, na gostovanje dramske skupine kulturnega prosvetnega društva Franc Zgonik iz Branika, ki bo uprizorila »Kadar se ženski jezik ne suče«.

ŠČEM KNJIGE B. Beckett - R.M. Gallagher (Biologija) in D. Kapko (Odvodlanke). Tel. na št.: 338-6036203.

ŠČEM KNJIGE V. Benedetto - Latinščina v vadnicah 1, B. Beckett, R.M. Gallagher - Biologija, D. Kapko - Odvodlanke, S. Popl - Naravoslovje: Fizika. Tel. na št. 335-6507397.

MIZARSKA DELAVNICA v obrtniški coni Zgonik nujno išče vajenca ali zainteresirani prosimo naj poklicajo na tel. št. 335-285063.

NUJNO rabim fante - punce za raznašanje letakov na mejnem prehodu. Ugodno plačilo! Tel. št. 348-9312987.

OBRTNA CONA ZGONIK, prvo nadstropje, 120 kv.m (najem ali v prodrogo). Tel. na št.: 338-4719734.

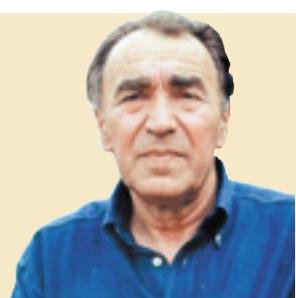
PODJETJE V DOLINSKI CONI išče mladega vajenca. Tel

TOMIZZOV DUH

Instant mornari

MILAN RAKOVAC

Po Jadranu, vzdol obale Istre in Dalmacije, trenutno kroži kakih 150.000 (!!) ladji, jaht, jadrnic, gliserjev. Tem je treba prištet na desetine tisoč domačih plovil; potniške ladje in trajekti, ribiške ladje in gumenjaki in najrazličnejša nezanesljiva plovila prizrejena za prevoz turistov. Po Jadranu je promet tak kot na avtocesti pri Mestrah, le da »instant mornarji« vozijo, kot se jim zlubi, in to je kaos. Povsem razumljivo je, da so nesreče neizbežne.

»Skiper«, bogataš iz Veneta, je isplovio iz Malog Lošinja v svojo luksuzno in močno motornoj jahti, po sunču in blagom maestralu, dosegao brzinu od trideset čvorov, uključio avtomatski pilot, in zaigralo video-game, ili listao novine, ili pripremao marendu, ili jednostavno zaboravio da na moru go spodari more, a ne novac in tehnologija. Desetak minuta kasneje, kod Unija, njegov je brod jednostavno pregazio, razbijko in potopil jedrilicu pred sobom, ubivši mladu Istranku, in nastavio vožnjo kao da se ništa nije dogodilo...

Gave intuido che lui el xe un veneto, e ela la iera istriana. Ma con questo no volessi implicar questioni etniche; che ne le vien fora de 'recia da an ni annum. Anssi! Tutti e d iera gente nostrana-domacia, voio dir – gente del mar, con tutta 'sta gloriosa tradission millenaria maritima che noi altri se femo maraveie.

Gledan te instant-mornare kako jedre uz obale Iža, maestral za lipo bordižati, ma jedan neoprezan manever, i jedrilica se prevrnila, a onda lokalni ri bari psujiči te priučene pomorce ovezuju barke i hitaju pružiti pomoč.

Brevet mornarski ti daju za male bieče i još manje znanje. Trapulade sva ke fuso, pero, forši največ će biti krv ta virtualni svit: Gledaš televiziju i zuge elektronske, i zajno penaš da si el pirata Rosso o Nero del bon Salgari, osi sa Johny Weissmueller, plivač kampion ča je u činu bija največ Tarzan. I tako su uvega lita pulski pompijeri (!) i scuba-divers (palombari legeri, a la americana) morali spašavati iz mora nego četrtnajst plivači (!) ča su gledali čine i pošli plivati po orkanskem muoru; piet-šiest jahti je nevera hitila na sike; gliser talijanski poli Šibenika je namrtvo spešta ronioca; piet-šiest njih se je poli Lastovo utopilo roneći potle ča su finili u Pragu škuolu ronjenja...

Nevjerojatni Vrli Novi Svijet, atroke Huxley; lakomost i lakoumnost, površnost i nemarnost, priučenost i neznanje njegova su obilježja.

»Hvali more – drž' se kraja«, reču naši Dalmatinci. Sjećam se vlastitih pomorskih početaka, u Vojnopolomskoj akademiji učili su nas, naravno, sve mu, ali najvažniji nastavnici bio nam je kapetan fregate, barba Ante Mihovilović, sa Šolte, koji nas je naprostot maltrirao, kao venetski kapetan naše galeote, »banalnim« vježbanjem malih mornarskih znanja; svakodnevno ves-

lanje i jedrenje, pristajanje, ispolavljenje, sidrenje; učenje imena in položaja zvijezda, i osobito vezanje čvorova in uzlova. Nosili smo svi u džepu komadič kona pa, i zauzalali in oduzalali trideset vrsta uzlova in čvorova, jer svaki je imao svojo preciznu namjenu.

Jednem prilikom, več mlađi zapovednici brodova, bili smo krmom vezani uz divlju obalu na Korčuli, sa sidrima de prova, nekih dvanaest američkih torpednih čamaca tipa Higgins. Od jednom je zapuhala snažna lebičada, i tko zna što bi bilo, možda bi nas oluja bacila na hridine, da naš komandant barba Joso Dundov, iskusnan ribar in partizan, nije dao jedinu spasenosnu komandu, koju ne učiš u školi; sjekire in ruke, sijeci sidrene lance, pali motore in van na more!

Čekamo po Istri i Dalmaciji da zapuše »Jugo, siromaška mati«, i doniese daž, malo je porosilo, toliko da posadimo kumpir, ma rabi dobar daž za loze in zielje in masline. Čekajući daž, gledan jahte kako lagodno križaju morem:

Blažena demokracija i prosperitet! Ne moraš biti tycoon da familiji pruštiš jahtu; za nekoliko stotina Eura tjeđno, možeš unajmiti motornoj jahti, gliser ili jedrilicu, položiti za nevelik novac ispit za skipera u lokalnoj Pomorskoi kapetaniji, i krenuti u krasnu avanturu. Ali, čeka te opasno more; reful bure u sekundi te hiti na siku, grbinada ti prikine idra i slomi jarbol, i ti si sam a spod tebe in mari profondi.

Sjećam se, nedavno je jedan dječak obukao kostim Spidermana i – poljetio sa newyorških neboderu. OK, dica su dica, ma ako i stariji počnu virovati u realnost virtualnosti, evo problema.

A onda, tu je nezamisliva kvantiteta, mahnita hiperprodukcija svega, pa tako i brodova, nema konca, a nemar globalizacija ima jednu jedinu ideju – svijet kao otvoreno tržište. I neizbjegno slijedi jedna jedina božja zapovijed; BUY MORE! Kupi, Kupi, kupi!

Najezda je ovo nezabilježena u historiji, tih stopedeset tisuča plovila na Jadranu, pa pokušajte dodati samo obale Mediterana i približno pobrojati brodove – sigurno ćemo doći do nekoliko milijuna plovila, od Gibraltara do Latakije, od Trsta do Aleksandrije. Da se skupe sve flote koje su ikada plovile, od Feničana i Egipćana, starih Grka i Rimljana, do Genove i Serenissime, španjolskih i portugalskih eskadri, Istočnoindijskih i Zapadnoindijskih kompanija, do flotila admirala Nelsona i Tegetthofa; ne bismo mogli skupiti toliko brodova.

Površnost in neznanje priučenih mornarjev (buy more!) sta izrazito stimulirani od grabežljivih izdelovalcev najrazličnejših ladij in ladjarskih družb (sell more!). To je circulus vitiosus, ki se vrti v začaranem krogu, a nesreće in izgube so samo »kolateralna škoda«; vsi mi smo »kolateralna škoda«.

Oblikovalci otvoritvenega koncerta

VEČ KOT 60 LET IZKUŠENJ
V GRADNJI ŠTEDILNIKOV

La Fagagnese
DI DANIELE FURLANO

KUHINJE IN
ŠTEDILNIKI S KOTLOM
ZA OGREVANJE

TRADICIONALNI,
VGRADNI, STOLPNI
V INOX JEKLU,
EMAJLIRANI IN ZIDANI

PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA

PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHINJE,
KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, HLADILNIK,
POMIVALNO KORITO, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA, RAZNI DODATKI

ULICA 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD) - TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452

BENEĆIJA - Postaja Topolove

Projekt Koderjana gosti ugledne goste

Letošnji gost Topolovega je bil Drago Jančar, lanski pa Iztok Osojnik

italijansko prevedel urednik Michele Obit. Publikacijo bogatijo fotografije Antona Roce »Projekt roka«. Katałonski umetnik, ki živi in Ceseni, je sliki dlan roke 28 oseb v Topolovem. Del teh fotografij je objavljen v knjigi. Najveji prispevlek v zbirki »111 ur« je seveda Osojnik. Bralcu poezije, ki ni ne literarni zgodovinar in niti kritik se seveda odpirajo le nekateri aspekti njegove poezije. Pesniki pa itak niso najboljši ocenjevalci dela drugih. Klub tem nekaj besed o vsebini. Iztok Osojnik ima v svoji pesniški izpovedi nekatero povsem očitne značnosti, ki jih ni potrebno iskati s povečevalno lečo. Značilnosti so opazne, scémer je poročevalčeve delo bistveno olajšano (veliko je pesniških zbirk brez osebnega pečata in več, kaj bi o njih povedal).

Tudi v zbirki iz Topolovega uporablja Osojnik dolg verz. Slednji je funkcionalen avtorjevemu načinu pesnjenja. Včasih je verz isto konkreten, pripoveden: »Ja, bili so/televiziji. Posneli so pogovor z mano. /Reporterk je bila simpatična. Je rekla, da je imela tak štedilnik nena noma.«/

Od tod se pesnik spusti v nadrealistične metafore: »čprav mi je tisto v gozdu nad vasjo vše. Recimo/akvarij v stari omari, ali pa duraluminijast kanuist v pesku v grapi, /ki me spomni na pol sežganog trupla v Indiji/in tiste ga zlobnega jogija ob njem. Zunaj slišim glasove v puhovkah...«

V mesjanju stilov, ki gredo od kon-

tektnega zapisa do nadrealistične po dobe je tudi Osojnikovo duhovno stanje razpeto med bivanjsko samoto in konkretno družbeno kritiko. Pesnik zapisi: »Koga pa slišim, kadar z molečimi besedami sežem pod vodo po zrak?/Nikogar. In vendar se v naslednjem trenutku potapljam še globlje/. V pesmi »Prihod v Slovenijo« pa piči takole: »Vem, kako je to./Izbirajo ljudje, /povezani med sabo, /in če nisi z njimi, ko popovijo v gostilni,/te ni, /ne obstajaš, /izbrišeo te/. Tu misli Osojnik na konkretno literarno streno v Ljubljani, ki deluje kot lobi ter te po vezeh in koristih določenega avtorja ali poviša ali izbriše mimo kakovosti njegovega dela. O tem je Osojnik pisal tudi v časopisih.

Vsekakor so torej Osojnikovi verzi značilni, večkrat rezki in tudi cinini. Obit jih je učinkovito prevedel v italijsčino in s tem še enkrat vložil trud v svojo posredniško vlogo. Projekt Koderjana je namreč koristen, ker vabi v Benečijo vidnejše slovenske (vsaj doslej) intelektualce, da se lahko seznanijo z našo stvarnostjo neposredno. Po drugi strani nudi italijskim bralcem dodatno možnost, da se srečajo z osrednjim slovenskim umetniškim ustvarjanjem. Žal je tudi ta krog še vedno pretesen. Vasih živimo kot sosedi v stanovanjskem bloku sredi Milana, kjer eden ne ve za drugega. Topolovo je morda primernejši prostor za medčloveške stike. (A.M.)

PIRAN - Križni hodnik

Uspešen začetek Tartini festivala 2007

Britanski violinčelist Charles Watt ter nizozemski glasbenici, violinistka Nadia Wijzenbeek in pianistka Daria van den Bercken so v soboto v velikem slogu otvorili Tartini festival 2007 ter izjemnim iganjem navdušili občinstvo v Križnem hodniku. V tem tednu se bo festivalsko dogajanje nadaljevalo z dvema koncertoma. Drevi se bo v galeriji Gasspar predstavil italijanski baročni flavist Stefano Bet, v soboto pa bodo na dobrodelnem gala koncertu zbiralci sredstva za mladinski Epicenter Piran.

120 ljubiteljev klasične glasbe je v soboto, v Križnem hodniku navdušeno pozdravilo violinistko Nadia Wijzenbeek, violinčelista Charlesa Wattia in pianistko Dario van den Bercken. V prijetjem ambientu Minoritskega samostana so zbranim najprej postregli s Triom v G-duru (Tri all'Ongharese). Haydna, sledil je Fauréjev Klavirski trio v d-molu op.120. Po premoru sta Nizozemka Nadia Wijzenbeek in Britanc Charles Watt občinstvo osvojila s Tartinijevo Sonato za violino in violinčel v g-molu št. 8, za konec pa so vsi skupaj

zaigrali še Klavirski trio v d-molu op.49 F. Mendelssohna.

Obiskovalce sta pozdravila piranski župan in častni pokrovitelj festivala, Tomaž Gantar, in direktor British Councila, Robert Monro. Umetniška direktorica festivala Jasna Nadles je po koncertu dejala, da je izjemno zadovoljna z začetkom festivala. Kot že rečeno, bo drevi v galeriji Gasspar v Piranu nastopil vodilni baročni flavist iz Italije Stefano Bet, ki se intenzivno ukvarja z raziskovanjem in interpretacijo historičnega repertoarja baročne flavte. Vrhunski glasbenik, doma iz Benečije, je diplomiral iz sodobne flavte, nato pa se je samoinicativno izpopolnjeval v igranju na historičnih instrumentih. Uspešno je sodeloval na številnih tekmovanjih in posnel vrsto zgoščen za priznane založbe. Z različnimi baročnimi flavtami bo v okviru programa Zvoki in plesi iz drugega tisočletja evropske instrumentalne glasbe zaigral dela G. P. Telemanna, J. J. Quantza, J. M. Hotteterra, M. Blaveta, J. S. Bacha, J. van Eycka, zaključil pa bo s tremi arijami iz Čarobne písčali W. A. Mozart.

BLED - Posebni odposlanec Združenih narodov za Kosovo govoril udeležencem Foruma

Ahtisaari: Skrajni čas je za rešitev kosovskega vprašanja

»Nerešen status Kosova ogroža stabilnost na Zahodnem Balkanu« - Srbski minister polemično odšel iz dvorane

BLED - Posebni odposlanec Združenih narodov za Kosovo Martti Ahtisaari je v nedeljo v okviru Strateškega foruma Bled opozoril, da nerešen status Kosova ogroža stabilnost na Zahodnem Balkanu. Pri tem je poudaril, da je že skrajni čas, da se to vprašanje reši in da bi moralo biti rešeno čimprej po 10. decembru, ko naj bi kontaktna skupina za Kosovo predstavila doseženo na novih pogajanjih med Beogradom in Prištino. Ahtisaari je sicer izrazil pesimizem, da bi v tem zadnjem poskusu pogajanju še lahko rešili kosovsko vprašanje. Kot je dejal, po letu in pol intenzivnih pogajanj Beograd in Priština nista zbljala stališč, razlike pa so po njegovem mnenju prevelike, da bi do tega sploh lahko prišlo. »Že kmalu je postal jasno, da vsakršni poskusi, da bi zmanjšali razlike, ne bodo pripeljali nikam,« je dejal Ahtisaari.

Priznal je sicer, da je bilo nekaj doseženega na tehničnem področju, vendar pa glede glavnega vprašanja - dolocitve prihodnjega statusa Kosova - ni bilo volje ne Beograda ne Prištine, da bi odstopila od prvotnih stališč. »Beograd je vztrajal, da Kosovo ostane avtonomna pokrajina v okviru Srbije, Priština pa je vztrajala pri neodvisnosti Kosova. In ocenil sem, da dodatna pogajanja tega ne bodo spremenila,« je dejal Ahtisaari in menil, da podobno tudi dodatna pogajanja najverjetneje ne bodo spremenila globalnega nezaupanja med stranema.

Po drugi strani pa »nerešen status Kosova ogroža siceršnji napredek v stabilnosti na Balkanu, ostaja še zadnji delček v razpadu nekdanje Jugoslavije.« Pogajalska trojka kontaktne skupine bo morala to vprašanje rešiti čimprej. »Ne vrnitev Kosova pod srbsko oblast, česar prebivalci tako ali tako z veliko večino ne bi sprejeli, ne nadaljevanje politične in pravne nejasnosti pod vodstvom mednarodne skupnosti nista pravi izbiro, vendar pa mora mednarodna skupnost zapreti to poglavje, v katerem je bila zgodovina izkorisčana za vzpodbujanje sovraštva in nasilja,« je dejal Ahtisaari.

Poudaril je še, da je kosovsko vprašanje večinoma evropsko vprašanje.

»Zastoj se ne sme nadaljevati, Kosovo ne sme postati zgolj še en zamržjen konflikt. Potrebujemo rešitev,« je še dodal.

Kontaktna skupina bi zato morala po njegovem mnenju pripraviti rešitev takoj, ko bo generalni sekretar ZN sprejel poročilo o zadnjem poskusu pogajanju, ki naj bi se končalo do 10. decembra. »Da ne storimo ničesar, ni izbira,« je dejal in pripomnil, da rešitev, ki jo je za kosovsko vprašanje predlagal on, ponuja »izhod ZN in vhod EU«. »To pa v prihodnjih mesecih od Evrope zahteva močna, enotna in vztrajna prizadevanja,« je še dodal.

Na Bledu se je sicer v soboto mudil tudi kosovski premier Agim Ceku, ki se je udeležil neformalnega dela blejskega foruma. Na Bled je v nedeljo prišel tudi srbski zunanjki minister Vuk Jeremić, ki pa se s Cekujem ni srečal.

Po koncu Ahtisaarijevega nagovora na slavnostni večerji blejskega foruma je sicer prislo do manjšega zapleta. Ker se srbski minister Jeremić ni smel odzvati na Ahtisaarijeve besede, čeprav naj bi bilo to sprva predvideno, je zapustil dvorano, v kateri je bilo zbranih prek sto uglednih gostov foruma. (STA)

ZDA: odstopil pravosodni minister Gonzales

WASHINGTON - Ameriški pravosodni minister Alberto Gonzales, ki se je moral zadnje mesece braniti čitkov zaradi domnevne politične ozadja odpuščanja skupine zveznih tožilcev, je sporočil svoj odstop s položaja.

Verodostojnost Gonzalesa je prišla pod vprašaj potem, ko je bil otožen, da je iz političnih razlogov odstopil skupino zveznih tožilcev. Prav tako so mu očitali, da je zavajjal ameriški kongres v svojem pričanju o programih prisluškovanja Busheve administracije in da naj odobril agresivnejše ravnanje s prijetimi v okviru vojne proti terorizmu. Odmevala pa je tudi njegova ocena, da osumljenci, zaprti v Guantanamu na Kubi, nimajo pravic iz Ženevske konvencije.

Marti Ahtisaari med posegom na Blejskem forumu
BOBO

REPEN - Uspešno se je zaključila 23. Kraška ohcet

Jana in Tom v objemu

Sončno vreme privabilo v Repen nepregledno množico obiskovalcev - Bedenčič: »Vsaka

Organizatorji so obetali množično udeležbo, vremenovci sončno vreme, mladoporočenca, da bi tudi njuno poroko zaznamovalo tisto posebno vzdušje, ki običajno vlada na Kraški ohceti: in prav vsem je bilo zadoščeno! Jana Ban in Tom Oberdan sta si v nedeljo obljudila večno zvestobo v čudovitem sončnem vremenu in ob prisotnosti okrog šesto narodnih noš: triindvajseta Kraška ohcet je tako na najlepši način dočakala svoj višek, z njim pa tudi svoj letošnji epilog. Po večtedenskih pripravah, izrednem organizacijskem naporu in nedeljski slavnostni ter razposajeni svatbi, je v noči na pondeljek tudi nad letošnjo ohcet končno lahko padel zastor.

Veliki dan se je začel že navsezgodaj, ko so se v repenski Kraški hiši začele zbirati narodne noše, ki so nato v sprevodu krenili do nevestinega simbolnega doma na Colu. Visoke temperaturi niso prestrašile ljubiteljev starodavnih, a nič kaj poletnih oblačil: na Tabor se je nekaj pred deseto uro vzpenjala velika množica narodnih noš. Na čelu sta stopala Jana in Tom: njuni poročni noši je mojstrsko sešila Silvana Škabar. Ženin je nosil rjavo-modro noš, nevesta pa bogat »tabin«, ki so ga sestavljali črna jopa, modro krilo in prav tak predpasnik z rožicami roza in drap (beige) barve. Okrog pasu je imela zavezani roza trak, s katerim so bili obrobljeni tudi rokavi in ovratnik. Nevesta je na glavi nosila tudi venček cvetja, ki je baje razburil maršikatero (pre)kritično oko. Da ne bo nesporazumov: cvetlice niso bile plastične, ampak iz blaga, podobne tistim, ki so jih naše prednice nosile na dan svetega obhajila ...

Medtem ko se je v kamnitni cerkvi Marije Vnebovzete odvijal poročni obred, je pod Tabrom ekipa deželnega sedeža Rai snemala videospot z ansamblom Eno urco al pej dvej, ki je posebej za to priložnost posnel Kraška ohcets (na besedilo Aleksija Pregarca in glasbo Aleksandra Vodopivca). Pred cerkvijo pa se je večala množica noš in drugih obiskovalcev. Na velikem dvorišču je mrgolelo živobarvnih kril, svileňih šalov, nežnih belih rut, črnih in rja-

vih klobukov s širokimi krajci, volnenih moških jop s srebrnimi gumbi. Med njimi so prevladovali mladi obrazi: ena od značilnosti letošnje Kraške ohceti je bila ravno ta, da je celotno dogajanje spremljalo veliko mladih, ki so s svojo zagnanostjo in evforijo dodatno popestrili repenski teden.

Vsaka poroka je odločitev za bodočnost: za vajino in za bodočnost naroda, je medtem v cerkvi poudarjal repentabrski župnik Tone Bedenčič. Jani in Tomu je zaželet, da bi njuna poroka temeljila na ljubezni in zvestobi. »Brez zvestobe ni ljubezni. Ljubezen temelji na popolnem darovanju samega sebe drugim. Ljubezen ne išče svojega, se ne da razdražiti, se ne ponaša, ne misli, beži od krivice, ljubezen prenaša drug druga, ljubezen odpušča. Ljubezen ni v besedi in ne v jeziku. Ljubezen je v deljanju in resnici.«

Jana in Tom sta si v družbi sorodnikov in prijateljev zamenjala poročna prstana ter svečano obljudila, da si bosta zvesta. Ob izhodu iz cerkve ju je pričakal špalir narodnih noš: repentabrski župan Aleksij Križman je ocenil, da jih je bilo vsaj šesto! Poročni sprevod se je z nasmejanima mladoporočencema na

čelu nato spustil do restavracije Furlan, kjer so organizatorji pripravili tradicionalni »fruštek«. Ob številnih radovednežih jih je pričakala tudi skupina institucionalnih predstavnikom z vladnim podtajnikom Milošem Budinom na čelu. »Danes je za vse krasen dan: za novoporočenca, za noše, za tiste, ki se za-

bavajo, za fotografje, za Kras, za Trst. Tako lep, da bi Ciril Kosmač najbrž dejal, da je kot iz živega srebra ulit, je bil njegov navdušen komentar o pogledu na tolikšno veselo. »Organizatorjem lahko samo čestitamo in pohvalimo njihovo pozrtvovalno delo.«

Nad Kraško ohceto je bila navdušena tudi predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. »Ta praznik je v zadnjih letih doživel veliko evolucijo, tako na področju narodnih noš kot udeležbe: Kraška ohcet je priložnost za druženje, ki je pri srcu tako Slovencem kot Italijanom, a tudi priložnost za ovrednotenje teritorija. Zaradi pobud kot je Kraška ohcet je naša pokrajina nekaj posebnega: prav zato si bom prizadevala, da bo Pokrajina tudi v turističnem smislu ovrednotila kulturno dediščino Krasa. Kajti Kras ni zanimiv samo zaradi svojih naravnih pojavov, ampak tudi zaradi svoje kulture in običajev.«

Da je Kraška ohcet dogodek, ki ga ne gre zamuditi, se je očitno razvedelo tudi zunanj tržaške pokrajine. »Za to ima najbrž zaslugo tudi nova spletna stran www.kraskahisa.com, ki je v zadnjih dneh doživila pravi naval obiskovalcev,« je pojasnila Martina Repinc, predsednica Zadruge naš Kras. »Med parkiranimi avtomobili sem opazila tudi veliko slovenskih tablic, kar dokazuje, da nas je obiskalo veliko ljudi iz Slovenije. Kraška ohcet se uspešno širi, zato bi bi-

Iz srca najlepša hvala vsem!

Tom in Jana

600 noš

poroka je odločitev za bodočnost«

lo dobro v prihodnjih mesecih temeljito razmisljiti, kako naprej.«

Po skoraj enourem postanku je poročni sprevod krenil proti Repnu. Resnici na ljubo je na borač Kraške hiše prišla le manjša skupina noš, saj sta vročina in posledična žeja najbrž marsikoga »zapeljali« v senco. Svatje so, tako kot veleva tradicija, ženinovim staršem najprej ponudili dve ne ravno rosno mladi nevesti, napisled pa je prišla na vrsto tudi Jana in z obljubo, da zna kuhati, mestiti, šivati, štitati, molsti in še marsikaj zraven, le prepričala zahtevno taščo. Svoje sta najbrž prispevala tudi velik poročni kolač in predpasnik, ki ju je nevesta podarila svoji novi družini.

Jana in Tom sta se po »obredni« fo-

tografiji na »ganku« odpravila na poročno kosilo v restavracijo na repenskem trgu, ostale noše in obiskovalci pa so se zatekli v senco številnih osmic, kjer so člani raznih kulturnih in športnih društev ponujali najrazličnejšo hrano in pijačo. Odlično so šli v promet tudi kuhanji štrukli, prava institucija vsake Kraške ohceti: pridne roke članic Kulturnega društva Kraški dom so samo v nedeljo zamestile osemdeset kilogramov moke! V njihovem »generalštabu« pod trgom je v tednu Kraške ohceti »za Repen, za društvo in za skupnost« delalo okrog petdeset prostovoljk, tako da lahko najbrž brez pretiravanja zapišemo, da je v kioskih in osmicah delalo kakih petsto ljudi! Njihovega truda, a tudi velike za-

vzetosti, s katero so k delu pristopili mlađi, je bil posebno vesel župan Aleksi Križman, ki ga je bilo v družbi zgoniškega kolege Mirka Sardoča mogoče srečati v tej ali oni osmici. Tudi župani ostalih okoliških občin so v nedeljo obiskali Repen: Giorgio Ret kot gledalec, Fulvia Premolin pa v briški noši, ki jo je posebej za to priložnost sešila skupina njenih občank s Frankom Slavec na celu. Hvaležna županja je obljubila, da bo v zamenku skušala urediti muzej, v katerem bi

bile na ogled briške oziroma istrske noše. Ko bi vedela za njeno zamisel, bi ji najbrž čestitali tudi etnologinja in velika raziskovalka kulture oblačenja dr. Marija Makarovič, ki se je v nedeljo prav takoj mudila v Repnu in bila nad nošami naravnost navdušena. »Z društvenim delovanjem je tržaškim Slovencem uspeло ohraniti in ovrednotiti narodne noše, zaradi česar jim moram čestitati. Slovencem na Koroskem to žal ni uspelo: nošo iz Ziljske doline so si na primer prisvojili Nemci, ki se danes radi ponosajo z njo. Taka je dvoličnost večinskega naroda: po eni strani bi radi zbrisali slovenski jezik, po drugi strani pa si Nemci prisvajajo slovensko nošo in arhitekturo ...«

In prav ta je najbrž ena največjih zaslug Kraške ohceti: da ji je uspeло vzvzbudit zanimanje okrog stoletja starih oblačil. Da je mlađe prepričala, da se udeležujejo šivalnih tečajev, da si dajo sešiti nošo, da nočijo zamuditi Kraške ohceti. In tako je tudi Janin in Tomov dan minil v znamenju mladostniškega veselega vzdružja. V družbi svojih svatov in gostov sta sredi popoldneva odprla ples na vaškem trgu, nato pa obhodila repenske osmice in se veselila s številnimi obiskovalci. Vse dokler jima ni ansambel Kraški kvintet okrog polnoči posvetil še zadnji valček.

V dolini tisti je vasica mala ...

Na svidenje avgusta 2009 na 24. kraški ohceti: v Repnu, seveda!

Damjan Balbi

Fotografije KROMA

Davorin Križmančič

Damjan Balbi

ROMJAN - Začel se je dvajseti tečaj za učence slovenske osnovne šole in vrtca

S »prešolo« vstopajo v obnovljene prostore

Sedemdeset otrok bo slovenčino utrjevalo tudi z igro, s petjem in športom

Z leve Damiana Kobal, Sonja Klanjšček, Karlo Mucci in Marina Cuzzi na včerajnjem odprtju prešole, spodaj pa pogled na »malo« občinstvo v šolskih klopek

COCO

GRADEŽ - Festival Romjanskim staršem tokrat nagrada žirije

Starši Ensemble - pevski zbor, ki deluje v okviru združenja staršev otrok slovenske osnovne šole in vrtca v Romjanu - s solistkama Ado Facchin in Laro Černic je prejel nagrado žirije na deželnih glasbenih prireditvih, ki je namenjena narečnemu petju. Tekmovanje je potekalo v soboto na prireditvenem prostoru Parco delle rose v Gradežu, za uvrstitev na festival, ki bo potekal na ravni Triveneta, pa se je potegovalo dvanajst pesmi. Romjanski starši so priznanje prejeli za pesem »Le viole dela Roca«, avtor katere je Mario Furioso, uglašila pa je Silvia Pierotti, ki pevski zbor vodi. Poleg omenjene pesmi je zbor s Facchinovo in Černičevo zapel še »Il rock dela nona« z glasbo Pierottijeve in besedilom Marine Zucco. Z obema pesmima so romjanski starši nastopili na zadnjem festivalu bežjaške pesmi v Tržiču in osvojili prvo in drugo mesto.

Slovenska prešola je včeraj začela dejavnosti v obnovljenih šolskih prostorih v ulici Capitello v Romjanu. Ob osmi uri se je zbralo približno sedemdeset otrok iz Ronk, Tržiča, Štarancana in drugih krajev Laškega, ki bodo do konca prihodnjega tedna utrjevali svoje znanje slovenčine.

Pred pričetkom dvajsete izvedbe tečaja za učence slovenske šole in zadnjega letnika vrtca so zbrane otroke in njihove starše nagovorili koordinatorka tečaja Damiana Kobal, predsednik društva Jadro Karlo Mucci, ravnateljica Večstopenjske šole Dobrodo Sonja Klanjšček in ronška podzupanja Marina Cuzzi, ki so poduarili izreden pomen prešole za utrjevanje slovenčine v narodnostno mešanem območju, kjer stikov s slovenskim jezikom ni ravno veliko. Cuzzijeva je poudarila, da ronška občina želi po svojih močeh stati ob strani pri vseh pobudah, ki si prizadavajo za utrjevanje sožitja, obenem pa je potrdila, da bo odprtje prenovljenih prostorov v ulici Capitello v soboto, 8. septembra. Ob skorajnjem vstopu v obnovljene prostore je Cuzzijeva izrazila željo, da bi se otroci čim prej veselili nove pridobitve - izgradnje slovenskega šolskega centra, do katere naj bi prišlo v roku enega leta in pol, dveh let. Ronška občina ima namreč že na razpolago finančno kritje za poseg, ki bi se lahko začel že prihodnjo pomlad.

Damiana Kobal je nato posredovala staršem vse potrebne informacije o tečaju, ki bo potekal vsak dan med 8. in 12.30, vodile pa ga bodo univerzitetne in višješolske študentke Karen Peteani, Ester Paoli, Valentina Sivec, Martina Croselli, Martina Quaggiato, Ivana Černic, Daniela Štekar in Elena Agostini. V okviru prešole bodo otroci utrjevali slovenski jezik tudi z igro, prepevajnjem, gledališčem, seveda pa tudi s športom. Novost letosne izvedbe je prav sodelovanje s športnim združenjem Govolley in z odbojkarskim klubom Val, s katerima bodo priredili tečaj minidbojke. Otkrom bo dvakrat tedensko posredoval odbojkarske prvine strokovnjak Zoran Jerončič, ki je treniral tudi v A-ligi, sploh pa je izkušen športni pedagog. Prešole prirejajo občina Ronke, knjižnica Sandra Pertinjia, društvo Jadro in Združenje staršev otrok slovenskega vrtca in osnovne šole v Romjanu. (dr)

GORICA - Fanica Venika por. Bensa v objemu svojcev

Z odločnim značajem pričakala devetdeseti življenjski jubilej

Fanica Venika je prvič zagledala briški svet pred 90 leti na Noznom. Žlahtno gričevje in opustošenje prve svetovne vojne, kjer sta starša delila revne pridelke z devetimi malčki, ki vanje vtišnilo odločen značaj. Še kot otrok je odpotovala v Palermo, kjer jo je premožna družina hranila v zameno za varstvo otrok in hišna opravila. Fanica pa je vseskozi sanjala vrnitev v domovino, kjer je v naslednjih letih služila samo za kruh in streho. Preobrat je doživelja družina s prihodom v Pevmo. Fanica je tu stopila v zakon z Romanom Benso in se preselila na domačijo J'vanovih na Solinah, kjer sta se jima rodila sinova.

Pred upokojitvijo smo jo Goričani strelčevali ob zori, ko je že opravila delovne dolžnosti vestne čistilke na starem sedežu Kmečke banke ter odhajala na delo na njivo in dom. Sorodniki in znanci jo v zadnjih letih obiskujejo pri Sv. Družini na Cingrofu, kjer ji starost in bolezen naročata drugačna življenjska pravila. Sinova Dario in Dušan z družinama sta ji pripravila praznovanje v bližnji gostilni pri Primožiču, kjer se bo Fanica večela v objemu vnučkov in pravnukov.

Slavljanka

NOVA GORICA - Študija o učinkih megazabavišča

Brez ukrepov bo družbeni strošek krepko poskočil navzgor

Fakulteta za uporabne družbenbe študije iz Novo Goric je včeraj v Ljubljani predstavila študijo družbenih vplivov igralništvja v Sloveniji. Če bi prišlo do izgradnje megazabavišča na Goriškem, bi se stroški, ki bi jih imela družba zaradi vplivov igralništvja, močno povečali, ugotavlja. Ti stroški se po ocenah gibljejo med 0,7 in 2,4 milijona evrov letno za Goriško in 11,8 do 33,3 milijona evrov letno za celotno Slovenijo. Kot je zatrdil dekan fakultete in vodja raziskave, Borut Rončevič, je fakulteto študijo izvedla na lastno pobudo in z lastnimi sredstvi. Ni pa zanemarljiv podatek, da ima fakulteta s podjetjem HIT, ki je eden od partnerjev pri izgradnji megazabavišča, pogodbo o financiranju raziskav.

Raziskava ugotavlja, da je na Goriškem eden do tri odstotke problematičnih in patoloških igralcev iger na srečo. Za primerjavo: v celotni Sloveniji jih je od enega do 2,5 odstotka. Stroški, ki jih ima družba zaradi igralništvja, so posledica ravnanja teh problematičnih in patoloških igralcev izven igralnic. Sem sodijo dolgovni, nižja produktivnost v službi, težave z zaposlitvijo in stroški kriminala, kot so policijsko posredovanje in sodni stroški. Poleg tega pa so tu še osebni in družinski stroški zaradi duševnih bolečin in ločitev,

stroški zdravljenja »odvisnikov« z igro in terapij.

Če bi na Goriškem postavili megazabavišče in bi le-to delovalo brez vzpostavljenega sistema »družbeno odgovornega igralništva«, bi po petih letih družbene stroške zvišali za do 0,8 milijona evrov na Goriškem in do 13 milijonov evrov v celotni Sloveniji, navajajo v raziskavi. Številke se sicer rahlo razlikujejo glede na uporabljeno metodologijo. »Če pa bi obstajal omenjeni sistem ukrepov, bi se ti stroški, klub postaviti megazabavišča, zmanjšali: do 0,8 milijona evrov za Goriško in do 6,7 milijona evrov za celotno Slovenijo,« ugotavlja raziskava, ki jo bodo jutri ob 16. uri predstavili javnosti v sejni dvorani mestne občine Nova Gorica.

Raziskovalci predlagajo naslednje ukrepe za zmanjševanje družbenih stroškov zaradi igralništva: informiranje obiskovalcev centra o možnosti samoprepovedi vstopa; kdor bi delal v igralnici, bi imel prepoved vstopa v druge igralnice. Vzpostaviti bi se morala centralna evidenca o prepovedih vstopa, v šolah pa bi morali izobraževati o nevarnostih odvisnosti. Poleg tega bi po njihovem mnenju kazalo ponuditi še brezplačno zdravljenje odvisnosti od iger na srečo, vzpostaviti mrežo terapeutov in organizirati strokovne posvetne na to temo.

GORICA - Folklorne skupine že sedemintridesetič oživile mestno središče

Pettisočglava množica za še vedno privlačni festival

Rekordna udeležba na sobotnem in nedeljskem nastopu - Leseni rogoristi prava atrakcija

Leseni rogoristi iz Kresnic, slovenska atrakcija letosnjega sprevoda ob koncu festivala folklora

BUMBACA

GORICA - V okviru folklorne prireditve

Goriški šport se je postavil v izložbo

ZŠSDI je svojo stojnico »okrasilo« s kajakoma

FOTO VIP

Vzporedno z nedeljskim vrhuncem folklorne prireditve so na povabilo občinske uprave in goriške zveze CONI razna športna društva in organizacije prikazale svojo dejavnost. V ljudskem vrtu, ob prireditvenem prostoru, so postavile stojnice z različnimi načini prikaza bogate goriške telesno-kulture ponudbe. Številnim ljudem, ki so prišli v mesto na ogled folklornih skupin, so športna društva predstavila telovadne in košarkarske veščine, igranje namiznega tenisa, basbalala in borilnih športov, na voljo pa so bile tudi stojnice, namenjene plavanju in hokeju na kotalkah.

Stojnico je postavilo tudi Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, ki je s plakati, številnimi knjigami in prospekti prikazalo svojo bogato dejavnost v mestu in pred mestu. Posebno pozornost je namenilo kajakaštvu, to se pravi panogi, ki je bila ravno te dni zelo prisotna na Soči. Vrteli so tudi kratki video-film, ki je bil posnet med nedavno vadbo veslanja po goriški reki. Tokrat ni bilo prvič, da so goriški športni krogci, med katerimi odigravajo slovenska društva vidno vlogo, na podoben način prikazali svojo dejavnost. Svoje stojnice so društva že velikokrat postavila tako v ljudskem vrtu kot tudi na sejemskem razstavišču in so vsakokrat napolnila na lep sprejem in zanimanje obiskovalcev. Zaradi dopustniškega časa tokratni prikaz ni bil tako bogat kot v nekaterih minutilih priložnostih, vsekakor pa so obiskovalci dobili precej zgovorno sliko vraščenosti telesne kulture in športa v mestno tkivo. (vip)

TURJAK - 40-letnik Strahovito trčenje

V prometni nesreči pri Turjaku se je včeraj poškodoval 40-letni A.C. iz Škocjana. Odpeljali so ga v bolnišnico na Katinari, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo, čeprav naj ne bi bil v smrtni nevarnosti.

Pretrcesljiva je dinamika nesreče. Zgodila se je ob 12.55 na cesti, ki povezuje Škocjan s Foljanom, v občini Turjak. C.A. je med vožnjo ne nadomda izgubil nadzor nad svojim avtomobilom tipa Ford Fiesta in se znašel na nasprotnem voznem pasu, koder je v smeri proti Foljanu privozil tovornjak z 48-letnim B.R. iz kraja Motta di Livenza za volanom; trčenje je bilo neizogibno, čelno in silovito. 40-letni domačin je ostal ukleščen v avtomobil; alarm je sprožilo deklo, ki se je peljalo za tovornjakom. Moškega, ki je ostal pri zavesti, so potegnili iz avta gasilci, nakar so ga z rešilnim vozilom odpeljali na Katinaro; ni izključeno, da je nadzor nad vozilom izgubil zaradi slabosti.

Obračun 37. festivala folklora, ki se je v nedelji zaključil z mimohodom po mestnih ulicah, je po besedah predsednika društva Pro Loco Sergio Piemontija pozitiven. Sprevd si ogledala več tisočglava množica, pet tisoč gledalcev pa se je na trgu Battisti zbral v soboto in nedeljo zvečer, ko se se na odru predstavile folklorne skupine iz Singapurja, Paragvaja, Južne Koreje, Bolgarije, Čileja in s Kamčatkou. Po Piemontijevih navedbah so bile nastopajoče skupine navdušene nad toplim sprejemom, ki jim ga je prizvila Gorica, čeprav se na letošnjem sprevodu ni ravno trlo gledalcev.

Nedeljski sprevod dvajsetih folklornih in glasbenih skupin iz enajstih držav se je kot običajno začel pri cerkvi sv. Justa na korzu Italija in zaključila na trgu Battisti. Še največ gledalcev se je zbral ob križišču z ulicama Diaz in Garibaldi, drugje pa je bila množica - morebiti zaradi soparne nedelje - bolj redka. Poleg folklornih skupin iz držav daljnega vzhoda so občinstvo posebej pritegnili Leseni rogoristi iz Kresnic. Ob predhodu slovenskih godbenikov so se ljudje čudili nad lesenimi pihalni in se spraševali, kako so pravzaprav izdelana. Vsako pihalo je nastalo izpod sprete roke lesarskega mojstra iz kraja v bližini Litije, ki je tudi sam član glasbene skupine, izdelano pa naj bi bilo iz ene same veje; približno dvesto takšnih instrumentov, kar jih je do danes izdelal, pa predstavlja v svetu nekaj edinstvenega. Med mimohodom folklornih skupin je bilo odprtih nekaj javnih lokalov, ki so ob koncu sprevoda

da doživeli pravi naval gostov, trgovine pa so bile razen redkih izjem zaprte.

Žirija, ki so jo sestavljali Massimiliano Marangon iz Rima, Emil Dimitrov iz Sofije, Milutin Lukić iz Beograda, Bruno Ravnikar iz Ljubljane, Natalia Samšurina iz Moskve, Peter Suhadolc iz Trsta in podpredsednica združenja Pro Loco Anna Maria Boileau je ob zaključku sprevoda nagradila udeležence festivala. Nagrade so bileodeljene, kot sledi: za koreografijo »Angt« z ruskega polotoka Kamčatkata, za tradicionalni repertoar »Agilla e Trasimeno« iz kraja pri Trasimenskem jezeru Castiglione al Lago, za izvirnost glasbil »Kotti« iz glavnega južnokorejskega mesta Seula, za kostume »Sri waisan som saida« iz Singapurja, za ples in za folklorni vtiš »Trakia« iz bolgarskega mesta Plovdiv in za folklorno petje »Bafote« iz Čileja. Priznanje je prejela tudi bolgarska godba »Berkovatska duhoba musica«, medtem ko so posebno nagrabo občinstva za simpatijo - sicer najbolj prestižno nagrado - podelili skupini »Paraguay Eté«. Paragvajci so navdušili z veselim in razgibanim nastopom, žirija pa jim je podelila tudi nagrado za glasbo.

Prireditelji že načrtujejo prihodnjo izvedbo festivala. Po mnenju Piemontija je koncept prireditve dober, vendar bi radi do datno povečali število večernih nastopov. To bi zahtevalo dve stroški in večji organizacijski napor, za kar bi bila potrebna večja pomoci krajevnih uprav, pojasnjuje Sergio Piemonti. (dr)

PUPPET FESTIVAL - Po Gradežu in Brdih na vrsti Gorica

Vrnile so se lutke

V napetem pričakovanju na lutke

Po Gradežu in Brdih se lutke vračajo v Gorico. Včeraj se je začela šestnajsta izvedba Puppet festivala, ki bo na različnih mestnih lokacijah potekal do sobote. Uradnega odprtja so se pred množico po lutkah hrepenečih otrok, ki so zasedli travnik državne knjižnice v ulici Mamelji, udeležili podpredsednika pokrajinske uprave in hrkrati odbornika za kulturo Roberta Demartina, njen občinski kolega Antonio Devetaga, ravnatelj knjižnice Marco Menato ter Roberto Piaggio in Antonella Cazzuzzi iz goriškega centra animiranega gledališča CTA, ki prireja festival. Povedali so, da je pobuda pomemben doprinos Gorice tovrstnemu umetniškemu izražanju, ki vzbuja poleg navdušenja otrok tudi naklonjenost staršev, saj število zvestih obiskovalcev festivala iz leta v leto narašča.

Vzporedno s predstavami, ki bodo potekale v državni knjižnici, centru Lenassi, vrtu palače Coronini, Kulturnem domu, centru Lojze Bratuž in parku goriškega županstva, se bodo vrstila tudi srečanja otrok z lutkarji; skupaj bodo spoznavali tehniko izdelovanja lutk in animacije. Po uspehu lanskega projekta Beckett & Puppet je letos stekel projekt Puppet & Music, v okviru katerega bo tekla beseda o novih tehnikah lutkovne govorcev in njenih asociacijah z glasbo. Besedam je sledila krstna lutkovna predstava, »I segreti di Pulcinella« v izvedbi AperiPuppet; danes ob 10. uri bodo v parku vile Coronini na potezi Viva Opera Circus (»Acque magiche«), ob 17. uri v vrtu županstva Laura Kibel (»Va dove ti porta il piede«), ob 18. uri v centru Lenassi Teatro Matita (»Scherzo«), ob 19. uri v državni knjižnici AperiPuppet (»Animani e piedi«), ob 21. uri v Kulturnem domu pa še Gigio Brunello e Paolo Papparotto (»Il bugiardo«). (VaS)

Vesna po mestu, na občini in drevi na odru centra Bratuž

Nocjo ob 20.30 se začenja nova koncertna sezona Kulturnega centra Lojze Bratuž na drevoredu 20. septembra v Gorici. Začetek sezone je sicer zgodnejši glede na minula leta, uvodni koncert pa bo po zagotovilih prirediteljev za Gorico nekaj izjemnega. Nastopil bo namreč mladinski pevski zbor Vesna iz Moskve, ki žanje uspehe in osvaja nagrade po vsem svetu. Pred goriškim občinstvom se bo predstavljal s programom, ki zajema evropsko renesanso ter skladbe iz ruske in umetne pevske zakladnice. Zahtevni spored bodo mladi pevci izvajali pod takirko zborovodje Alexandra Ponomariova in ob klavirski spremljavi Ivana Velichka. Vredna omemba je okoliščina, da si bodo člani zobra dopoldne ogledali Goricu, nakar jih bo opoldne na občini sprejel župan Ettore Romoli.

Table noče vsa večina

Odločitev, da v Tržiču ne bodo postavili table v spomin na bofone in eksodus Italijanov, je sprejela vsa večina, ki upravlja občino. Tako je pojasnil občinski odbornik za kulturo Stefano Piredda v zavrnili očitke krajevne desnice, ki je seveda na bojni nogi, češ da se večina pokorila diktatom Komunističnih prenoviteljev in Italijanskih komunistov. Piredda je tudi povedal, da je bila zavrnitev table uperjena proti predlagateljem, Odboru 10. februarja, in da se iskanje čim širšega soglasja okrog pobude še vedno nadaljuje. »Imel sem utvaro, da bi lahko bila postavitev table "ekumenska" manifestacija. Dogajanje zadnjega meseca pa je vsako utvaro dokončno zabrisalo,« je pristavil Piredda, pri čemer se je nanašal na žolčne polemike okrog izvajanja zaščite za Slovence in Furiane na Tržiškem.

Hawkinga ne bo na Bled

V svetu sloviti astrofizik Stephen Hawking iz univerze v Cambridgeu se zaradi nepredvidenih in neodložljivih zdravniških pregledov ne bo mogel udeležiti konference »Time and Matter 2007« (Čas in snov 2007), ki jo organizira Laboratorij za astrofiziko osnovnih delcev Univerze v Novi Gorici od 26. do 31. avgusta na Bledu. Iz slovenske univerze sporočajo še, da se s Hawkingom dogovarjajo o obisku v Sloveniji, do katerega naj bi prišlo, ko mu bo zdravstveno stanje to dopuščalo. (km)

PopRockContest v Gradežu

Danes od 12. ure dalje se bo na prireditvenem prostoru Parco delle Rose v Gradežu 22 rockerjev pomerilo za nastop v finalnem delu prireditve PopRockContest 2007, ki bo na istem mestu potekala v petek ob 21. uri. Manifestacija je v preteklosti vabila ljubitelje rocka v Milan, Palermo, Genovo, Rim in Neapelj, sedaj pa je na vrsti sončni in z letovičarji nabit Gradež.

ŠTEVERJAN - Jutri na območju sanacije pri Valerišču predstavniki občine in dežele

Zemeljski plaz sanirali z okolju prijaznim posegom

Plazišče utrdili s pregradami iz lesnih debel, bregove potoka pa s kamenjem

Na Valerišču so sanirali zemeljski plaz, ki je lansko pomlad prekinil kmečko pot ter povzročil lastnikom okoliških zemljišč in vinogradov kar nekaj preglavic. Jutri dopoldne si bodo območje sanacijskega posega ogledali predstavniki števerjanske občine in deželne direkcije za gozdove, ki bodo nato izdali dokument o opravljenem posegu in predali namenu obnovljeno kmečko pot.

Območje plazu, ki se je sprožil v začetku lanskega leta zaradi obilnih padavin, je merilo 1.200 kvadratnih metrov, po pobočju pa je drslo kakih 1.500 kubičnih metrov fliša. Nárt za sanacijo je pripravil geometer Vincenzo Bordon iz goriškega urada gozdne straže. Po njegovih besedah je območje pri Valerišču, kjer so opravili poseg, zaradi flišastih tal izredno nestabilno. Ob vsakem močnejšem deževju se je nabiralo veliko metenne vode, ki je v globini izpodjedala pobočje. Zato so 80 metrov dolgo in 15 metrov široko plazišče utrdili z več pregradami iz lesa. Debla so vkopani do štirih metrov in pol globine, ki so vkopana v zemljo do štirih metrov in pol globine

FOTO V.B.

ponovno speljali kmečko pot, ob kateri so zgradili jašek za deževnico in postavili cev, ki vodi preprečuje izpodjedanje tal. »Ob vznožju plazišča smo s kamenjem utrdili bregove in strugo potoka, ki se nato izliva v Grojnicu,« je še povedal Bordon in pojasnil, da se je pri načrtovanju dr-

žal načel ekološkega inženiringa. Pri izgradnji pregrad je uporabil lesena debla in kamenje, sicer pa se bo območje plazu dodatno utrdilo, ko ga bo zaraslo rastlinje.

Poseg je opravilo specializirano podjetje Agriforest iz Kluž. Za sanacijo je bilo potrebnih 68.500 evrov, ki

so jih črpali iz posebnega deželnega sklada, namenjenega takojšnjim ukrepom. Po navedbah Bordona so gradbeni dela trajala približno 45 dni, sploh pa je bil poseg skupno z načrtovalno fazo opravljen v dokaj hitrem času, če pomislimo, da je plaz zdrsel v dolino lansko pomlad. (dr)

**Vsem naročnikom in bralcem sporočamo, da
ČESTITKE IN OGLASE V OKVIRČKU,
OSMRTNICE, SOŽALJA,
MALE OGLASE (proti plačilu)**

SPREJEMA

Agencija TMEDIA - GORICA, ul. Malta, 6

URNIK:

OD PONEDELJKA DO PETKA OD 10.00 DO 15.00 URE
OB SOBOTAH samo na brezplačno št. 800.912.775

OB NEDELJAH IN PRAZNIKH ZAPRTO

FAKS: 0481 32844

E-MAIL: oglasi@tmedia.it

Naročila poslana po faksu ali po e-mail-u morajo imeti priložene naslednje podatke: ime, priimek, telefonsko številko in davčno kodo naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

SAMO ZA NAROČNIKE!!

**Vsem naročnikom in bralcem sporočamo, da
brezplačne male oglase in neokvirjene čestitke, ki
veljajo samo za naročnike, sprejemamo
neposredno v redakciji Primorskega dnevnika v Gorici
(tel. 0481 533382 faks: 0481 532958 e-mail:
gorica@primorski.it) s sledečim urnikom:
od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00 ure**

KRMIN - Občina Ljudski praznik grozdja

V Krmin se vrača praznik grozdja, ki bo ob koncu prihodnjega tedna, med 7. in 9. septembrom, prireditveni v briško občino tudi sprevod alegoričnih vozov. Pobudo sta včeraj predstavila krminska odbornika Alessandro Pesaola (za kulturo) in Giorgio Cattarin (za kmetijstvo, turizem in trgovino) ter povedala, da bo letošnja izvedba tradicionalne prireditve pravi ljudski praznik, ki bo trajal tri dni in bo poživil trge, ulice in druge s sugestijo prepojene kotičke Krmna z gledališkimi predstavami, plesi in glasbo za vse okuse in starosti ter seveda še s ponudbo domačih jedi in najboljših vin krajevih pridevalcev; ob občini in združenju Vinex sodeluje pri pobudi okrog petnajst krajevnih društev. Prireditveni prostor bo zaobjel vrtove občinske palače Locatelli, trg XXIV Maggio, župnišče, trga Libertà in Zorutti, daje območje od ulice Dante do trga Pellizzari; obetajo si, da bodo gostje prišli iz vse dežele in od drugod, pritegnili pa jih bodo z briškimi dobratimi in bogatim programom prireditve. Vrhunec letošnjega praznika grozdja bo sprevod alegoričnih vozov v nedeljo, 9. septembra; startal bo ob 16. uri s trga pred veleblagovnico Coop in ga bodo spremljali trije pihaninski orkestri in otroški vozovi.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJIH
ROVEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Kino

GORICA - KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Sicko«. / Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Il bacio che aspettavo«. / Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Alla deriva«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Disturbia«. / Modra dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Prova a volare«. / Rumena dvorana: 17.30 - 20.00 - 22.20 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«.

TRŽIČ - KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Sicko«. / Dvorana 2: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Prova a volare«. / Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Il bacio che aspettavo«. / Dvorana 4: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Disturbia«. / Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.10 »4 mesi, 3 sestimi e 2 giorni«.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO UL. BROLO IN RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporočata, da bodo imenovanja suplementov iz ravnateljskih lestvic za osnovne šole v četrtek, 30. avgusta 2007, ob 8.30 na sedežu didaktičnega ravnateljstva v ul. Brolo v Gorici (tel. 0481-531824).

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO obvešča, da bo profesorski zbor v pondeljek, 3. septembra, ob 16. uri.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO obvešča, da se bo pouk pričel v sredo, 12. septembra, ob 8.15 (do 13.45).

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB obvešča, da se bo za zborna učenega osebja v pondeljek, 3. septembra, ob 8.30 v osnovni šoli Petra Butkoviča Domna v Sovodnjah.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bo pouk v osnovnih šolah pričel v pondeljek, 10. septembra, v Doberdalu (ob

7.50) in v Sovodnjah (ob 8. uri); v sredo, 12. septembra, na Vrhu (ob 8.10) in v Romjanu (ob 7.55). Na srednji šoli v Doberdalu se bo pouk pričel v ponedeljek, 10. septembra, ob 7.45.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB

sporoča, da se bo pouk v vseh vrtcih pričel v sredo, 12. septembra: Doberdob - prihod od 7.45 do 9.00, zaključek ob 12.45; Sovodnje - prihod od 7.30 do 8.30, zaključek ob 12.30; Rupa - prihod od 7.40 do 9.00, zaključek ob 12.40; Romjan - in Ronke - prihod od 7.45 do 8.45, zaključek ob 12.00. Prvi teden v vrtcih ne bo kosila.

RAVNATELJSTVO VIŠJIH SREDNJIH ŠOL

Cankar-Vega-Zois in liceja Trubar-Gregorčič obveščata, da se bo pouk začel v ponedeljek, 10. septembra; poteka bo od 9. do 12. ure. Ob 8.30 se bodo dijaki in šolsko osebje lahko udeležili šolske maše v večnamenski sobi na zavodu Ivan Cankar.

SEJA UČITELJSKEGA IN VZGOJITELKOGA ZBORA goriškega didaktičnega ravnateljstva bo iz organizacijskih vzrokov v soboto, 1. septembra, ob 8.30 na sedežu ravnateljstva.

Izleti

LETNIKI 1947 iz občin Doberdoba, Sovodnje in Števerjan organizirajo enodnevni izlet na Gardsko jezero 1. septembra. Odhod avtobusa iz Doberdoba ob 6. uri s postankom v Sovodnjah pri cerkvi ob 6.30. Prosijo za točnost. Na razpolago je še nekaj mest; informacije samo že danes, 28. avgusta, na tel. 0481-882435 (-Ana) in tel. 0481-78144 (Vilko).

Obvestila

ANAGRAFSKI IN DAVČNI URAD TER TAJNIŠTVO OBČINE DOBERDOB bo do v mesecu avgustu v popoldanskih urah zaprti.

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV SOVODNJE vabi na praznovanje 30. obletnice delovanja: 31. avgusta ob 20. uri v občinski televadnici v Sovodnjah predstavitev knjige izdanje ob jubileju in koncert godbe Krvodalcev iz Vileša, v soboto, 1. septembra, ob 15. uri turnir v odbojki na igrišču ob Kulturnem domu v Sovodnjah, v nedeljo, 2. septembra, s pričetkom ob 9.30, v Sovodnjah, osrednja prireditve ob južileju.

PRVI PRAZNIK PRITKOVALCEV GO-RIŠKE bo v soboto, 1. septembra, na Sveti Gori; ob 15. uri nastop skupin pritkovalcev iz vse Goriške, ob 17. uri slovenska maša, ob 18. uri predstavitev projekta za koordinacijo goriških pritkovalcev.

URADI MLADINSKEGA DOMA bodo zaprti do petka, 31. avgusta. Informacije lahko dobite na tel. 0481-536455 v junijih urah. V ponedeljek, 3. septembra, se bo dejavnost pričela ob 8.30 s pripravo petošolcev na vstop v srednjo šolo.

Prireditve

KRAJEVNI SVET PEVMA-ŠTMAVER-OSLAVJE, v sodelovanju s KD Sabotin in župnijo Sv. Mavra in Silvestra prirejajo koncert Note v mestu 2007, ki bo v petek, 31. avgusta, ob 20.30 v cerkvi v Štmavru. Vstop prost.

PUPPET FESTIVAL: danes, 28. avgusta, ob 10.00 v parku Vile Coronini-Cronberg v Gorici Via Opera Circus »Accuse magie«; ob 17.00 na vrtu goriškega županstva Laura Kibel »Vá dove ti porta il piede« (vstop prost); ob 18.00 v Centru Lenassi v Gorici Gledališče Matita »Scherzo«; ob 19.00 v Državnih knjižnicih v ul. Mameli v Gorici »Animani e piedi«, srečanje z L. Kibel in M. Solcjem; ob 21.00 v Kulturnem domu v Gorici Gigio Brunello in Paolo Papparotto »Il bugiardo«; informacije pri CTA v Gorici na Kapucinski ulici 19/1, tel. 0481-537280.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI organizira obeležitev 60-letnice tragičnega izginotja časnika in političnega delavca Andreja (Slavka) Uršiča. Potevala bo v četrtek, 30. avgusta, ob 18. uri v Kobarišu; pri pripravah spominske svečanosti sodelujeta društvo TIGR in krožek Anton Gregorčič.

V KC LOZE BRATUŽ v Gorici bo danes, 28. avgusta, ob 20.30 koncert mladinskega zbora Vesna iz Moskve. Rezervacije so možne na tel. 0481-531445.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Elda Lavaroni por. Rodaro iz mrtvašnice splošne bolnišnice v cerkev sv. Ane in v Trst za upeljitev; 10.30, Renata Ballaben por. Micausig iz cerkve v Ločniku v Videm za upeljitev; 11.30, Liderico Bendettini iz mrtvašnice glavnega pokopališča v cerkev sv. Ane in na glavno pokopališče.

POLITIKA - Leva sredina obsoja besede vodje Severne lige

Bossijeve puške izvane nove polemike o davkih

Fassino in Rutelli kritična tudi do Berlusconija - Maroni: Problem davkov obstaja

RIM - »Proti davčni politiki Prodijeve vlade bi nekateri lahko nastopili tudi s puškami«, Umberto Bossi je s svojimi besedami spet izval ostro polemiko o davkih in o davčnem pritisku ter si prislužil tudi grajo predsednika republike Giorgia Napolitana. Tudi kritike imajo svojo mero in mejo, pravijo na Kvirinalu.

Bossi je svoje grožnje izrekel na nedeljskem shodu v Valtellini, kjer je ostro napadel Prodijovo vlado in jo obtožil, da z davkami preganja prebivalce t.i. Padane. »Ljudje na Severu vestno plačujejo davke in s tem držijo na nogah Rim in Italijo. Doslej niso nikoli uporabljali orožja, lahko pa se zgodi da bodo prej ali slej vzeli v roke puške«, je dejal vodja Severne lige in s tem izval plaz polemik in negativnih odmevov.

To ni prvič, da Bossi (včeraj je pozval ljudi naj bojkotirajo državno loterijsko...) v svojem izrazito barvitem slogu govori o orožju in o možnosti oborožene vstaje. Leta 1994 je »razkril«, da je nekaj let prej v zadnjem hipu ustavil 300 tisoč ljudi iz dolin okrog Bergama, ki so hoteli z orožjem naskočiti Rim. In še bi lahko naštevali njegove izbruhe in grožnje, ki so vsi na srečo ostali le na papirju.

Med prvimi, ki je ožigosal Bossijeve besede, je bil predsednik republike Napolitano. Kvirinal sicer Bossija ni izrecno omenil, pozval pa je vse politike, da se izognejo nevarnim besednim ekcesom in da spoštujejo ustavnega načela. »Politična polemika je včasih tudi osira, ne more pa se izrodit v apele proti pravilom demokratičnega soočenja«, je poudaril Napolitano, cigar stališče je podprt Predsednik vlade Romano Prodi. Pred dnevi je predsedstvo republike takoj odsodilo tudi besede poslanca SKP Francesca Carusa, ki je obtožil od rečih brigadistov ubitega profesorja Marcia Biagija, da je soodgovoren za smrtne nesreče pri delu.

Bossijeve grožnje v Valtellini so torej takoj postale »politični primer«, ki povzroča odsode in levi sredini in precejšnjo zadrgo v Domu svoboščin. Edini v oponiciji, ki je takoj jasno odsodil besede ligaškega vodje je Pier Ferdinando Casini (UDC), ki je izkoristil priložnost, da se je še dodatno oddalil od desne sredine. Nekdanji predsednik poslanske zbornice je tudi prepričan, da Bossi s takšnim početjem le krepi Prodija, njegovo vlado in koalicijo.

Berlusconi je v nedeljo rezko povedal, da Bossijevih besed ne želi komentirati. To je spodbudilo Piera Fassina in

Umberto Bossi je zagrožil z obroženo vstajo, če Rim ne bo omilil davčnega pritiska na severno Italijo

ANSA

Francesca Rutellija, da v odprttem pismu pozivata vodja Forza Italia, naj se javno ogradi od Bossijevih stališč, v nasprotnem primeru pomeni, da jih tako ali drugače podpira oziroma da jim ne nasprotuje. »Ko se je našel kdo v levi sredini, ki se obnaša neodgovorno ali izreče nesprejemljive besede, sva takšno početje takoj ob sodila, tudi če je to potem imelo dolocene politične posledice«, sta v skupni izjavi napisala voditelja Levih demokratov in Marjetice.

Medtem ko vodja poslanske skupine NZ Ignazio La Russa ocenjuje Bossijeve besede kot nesprejemljivo provokacijo se je v polemiki oglasil tudi pravosodni minister Clemente Mastella. Po njegovem je »senatur« tokrat resnično prekoračil mejo ne samo dobrega okusa, tem več tudi minimalne institucionalne korektnosti. Po mafijskem pokolu v nemškem Duisburgu so Bossijeve grožnje za pravosodnega ministra druga tragična novica tega italijanskega poletja.

Edini, ki tako ali drugače branijo Bossija, so ligaši. »Senatur« je zadel v živo, pravijo, saj Rim z davčnim pritiskom sam ustvarja pogoje za neposluhnost in za upor. Bossi je pred nekaj dnevi najavil »davčno« stavko, potem je to stališče nekoliko omilil, v nedeljo pa je potegnil na dan puške. Vodja poslancev Lige Roberto Maroni je sinoč dejal, da problem previlegija davčnega pritiska obstaja in da Bossije ne gre kriminalizirati.

RIM - Kasacijsko sodišče

Obtožba prešuštva je kaznivo dejanje

RIM - Moškim ki imajo navado, da žalijo ali obrekajo žene drugih, se pišejo slabi časi, kdorkoli v javnosti obtoži ženo nekoga drugega prešuštvovanja, namreč tvega odsodbo zaradi žalitve ali obrekovanja.

Dogodek, o katerem so tako razsodili kasacijski sodniki, se je pravilno v Aosti. Sprožil ga je Domenico D. s prizivom proti razsodbi tamkajšnjega sodišča, ki ga je odsodilo zaradi žalitve in obrekovanja neke ženske na globo 572 evrov in na plačilo odškodnine 1.000 evrov prizadeti stranki.

Gospod Colombo je med nekim preiprom izjavil, da je žena nekega znanca izdala svojega moža in domnevnu ljubimcu opravljena zidarska dela plačala v naravi. Zaradi te javne izjave je bil obsojen in kasacijsko sodišče je razsodilo, da je sodišče v Aosti odločilo pravilno.

Sodniki so namreč ugotovili, da ni nobenega dvoma, da je obtože-

nec ob prisotnosti drugih oseb dejal možu omenjene ženske, da je imela njegova žene spolne odnose z drugim moškim; še več, »pričkal jo je kot prešuštnico in celo kot prostitutko, ki je gradbeni dela plačala z lastnim telesom«. Na tej osnovi je kasacijsko sodišče razsodilo, da »obtožba omožene ženske prešuštva zagotovo škoduje njenemu ugledu«.

Kasacijsko sodišče je v zadnjem času sprerjelo kar nekaj razsodb, ki gredo v isto smer, to je v zaščito žensk. Tako je v začetku avgusta božanje pris, pa čeprav stoprjeno v šaljivi obliki in brez spolnih namenov, označila za nasilno dejanje. Zagrešil ga je operater nekega rehabilitacijskega centra, ki se je zagovarjal, da je hotel kolegice le prikazati način oživljavanja.

V marcu letos pa je kasacijsko sodišče razsodilo, da je tudi poljub spolno nasilje, pa čeprav je bil njegov namen ponovna osvojitev nekdanjega partnerja.

ATENE - Doslej življenje izgubilo že 63 ljudi

Grčija v ognjenem objemu

Milijon evrov nagrade za pomoč pri iskanju storilcev - Požari še divjajo tudi po Italiji - Aretirana brata Lamancusa na vprašanja nista odgovarjala

Požar je izbruhnil tudi na otoku Ponzi
ANSA

ATENE - Siloviti požari, ki pustošijo po Grčiji, so doslej terjali vsaj 63 smrtnih žrtev, veliko oseb pa je bilo ranjenih. Oblasti domnevajo, da so bili požari podtaknjeni, zato so že ponudile milijon evrov nagrade za pomoč pri iskanju storilcev. Sicer pa požari, najhujši v zadnjih 150 letih, ogrožajo tudi zgodovinske znamenitosti, med njimi Olimpijo, kjer so v antični dobi potekale prve olimpijske igre. Pogorela je tudi vsa okolica Olimpije, vendar so uspeli rešiti muzej in arheološke ostanke.

Grško državno tožilstvo pa je sprožilo preiskavo, s katero namerava ugotavljati, ali bi lahko dejanja požigalcev uvrsili med teroristična dejanja.

S požari so se tudi včeraj mučili v Italiji, gorelo je na Siciliji, v Kalabriji, Kampaniji, Bazilikati, Apuliji, Laciju, Umbriji in Liguriji. Sodišče v Palermu je potrdilo zapor za brata Maria in Valeria Lamancusa, ki sta osumljena, da sta podtaknila ogenj v kmečkem turizmu, kjer so izgubile življenje štiri osebe. Med zasljevanjem na vprašanja nista odgovarjala.

Evropska centralna banka

27. avgusta 2007

valute	evro	povprečni tečaj 27.08	povprečni tečaj 24.08
ameriški dolar	1,3658	1,3508	
japonski jen	158,63	154,98	
kitajski juan	10,3260	10,2534	
ruski rubel	35,0479	34,9220	
danska krona	7,4423	7,4417	
britanski funt	0,67770	0,68105	
švedska krona	9,3720	9,3780	
norveška krona	7,9515	7,9985	
češka koruna	27,808	27,668	
švicarski frank	1,6436	1,6248	
estonska koruna	15,6466	15,6466	
madžarski forint	255,95	260,39	
poljski zlot	3,8265	3,8454	
kanadski dolar	1,4327	1,4298	
avstralski dolar	1,6425	1,6820	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
rumunski lej	3,22404	3,2727	
slovaška koruna	33,718	33,779	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6991	0,6965	
malteška lira	0,4293	0,4293	
islandska koruna	87,44	90,28	
turska lira	1,7969	1,8370	
hrvaška kuna	7,3255	7,3292	

Zadružna Kraška banka

27. avgusta 2007

valute	evro	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3837	1,3553	
britanski funt	0,6873	0,6715	
švicarski frank	1,6680	1,6273	
japonski jen	162,7700	154,8300	
švedska krona	9,5790	9,1209	
avstralski dolar	1,6814	1,6104	
kanadski dolar	1,4603	1,4047	
danska krona	7,58488	7,29911	
norveška krona	8,1528	7,7551	
madžarski forint	264,82925	251,91075	
češka koruna	28,38532	27,00067	
slovaška koruna	34,58350	32,89650	
hrvaška kuna	7,51068	7,14431	

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

27. avgusta 2007

valute	evro	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3879	1,3537	
britanski funt	0,6877	0,6707	
danska krona	7,554	7,368	
kanadski dolar	1,4560	1,4202	
japonski jen	161,30	157,33	
švicarski frank	1,6677	1,6267	
norveška krona	8,064	7,866	
švedska krona	9,500	9,266	
avstralski dolar	1,6676	1,6266	
hrvaška kuna	7,57	7,03	

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

27. avgusta 2007

Indeks MIB 30:	-0,27	
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,85	+1,30
ALLEANZA	9,37	-0,69
ATLANTIA	24,05	-0,29
BANCA ITALESE		

KANAL - Kogojevi dnevi

Festival resne glasbe v organizaciji društva Soča letos že osemindvajsetič

Na prvem koncertu bo nastopil ansambel Gaudamus
KROMA

Prosvetno društvo Soča Kanal že 28. leto pripravlja festival resne glasbe Kogojevi dnevi, ki nosi ime primorskega skladatelja Marija Kogoja. Letošnja izvedba ohranja dosedjanjo programsko usmerjenost, tj. predstavljanje novonatah skladb in povezovanje krajev, v katerih je Kogoj deloval, začela pa se bo

PAVLE MERKU

v petek, 31. avgusta, je povedala predsednica prosvetnega društva Ljudmila Zimic. Tudi letos bodo skoraj na vsakem izmed 11 koncertov ponudili kakšno slovensko glasbeno novitet, je obljubila. Kogojevi dnevi povezujejo kraje, ki jih je skladatelj zaznamoval: Ka-

nal in Gorico, kjer se je šolal, Trst, kjer se je rodil, in Ljubljano, kjer je služboval. Festival vsako leto seže še v nekatere primorske in zamejske kraje, letos bo tako s koncerti obiskal še Deskle, Novo Gorico Gorenji Tarbij v Slovenski Benečiji in Zemono.

Na otvoritvenem koncertu v petek, 31. avgusta, ob 20.30 v cerkvi sv. Marije Vnebovzete v Kanalu ob Soči bo nastopil ansambel Gaudamus pod vodstvom dirigenta in umetniškega vodje Aleksandar Spasića. Festival se bo pol ure pred tem na kanalski Kontradi začel z nagovori predsednika sveta Kogojevih dni, akademika Cirila Zlobca in kanalskega župana Andreja Mafija, slavnostni govornik pa bo pisatelj in akademik Saša Vuga. Ob tem bodo odprli tudi razstavo slik akademskega slikarja Karla Pečka.

Sicer pa bodo v okviru letošnjih Kogojevih dni obeležili kar nekaj glasbenih jubilejov, je poudarila predsednica Prosvetnega društva Soča, ki letos praznuje 140 let delovanja. Uvodni koncert je tako posvečen peti obletnički smrti skladatelja Daneta Škerla, za-

ključni, na katerem bo 31. oktobra v Trstu nastopil orkester iz Padove in Veneti, pa 80-letnici skladatelja Pavla Merkuja, sicer rednega sodelavca festivala.

Poleg tega bodo 26. oktobra na Zemonu pripravili portretni koncert skladatelja Uroša Rojka, 5. oktobra pa se bodo v Kanalu spomnili 75-letnice ustanovitelja in umetniškega vodje festivala Antona Nanuta.

Takrat bosta nastopila violinist David Hall Johnson in pianistka Nina Prešiček, odprli pa bodo tudi razstavo Nanutove soproge Miloanke, sicer akademiske kiparke, z naslovom Potreti mojega moža, je še izpostavila Zimičeva.

Tudi letos bodo v Desklah pripravili koncert za mladino, ob že omenjenih pa bodo v okviru festivala nastopili še tržaški komorni zbor Julius, akademski pevski zbor Tone Tomšič, Juvavum Brass Quintet iz Salzburga, pianistka Dubravka Tomšič Srebrenjak, trobilični ansambel Slovenske filharmonije in simfonični orkester RTV Slovenija in simfonični orkester RTV Slovenija.

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

6. MEDNARODNI ALPE-ADRIA PUF FESTIVAL

Predstave v Kopru bodo v parku pred kopališčem v Kopru, na Pristaniški ulici (med policijo in kavarno Kapetanija ter po vaških trgih v MO Kopar). V slučaju dežja bodo predstave v Taverni.

Danes, 28. avgusta od 17.00 do 20.00, Ploščad pri kopališču: Quichot de 8., Španija, igre iz recikliranih predmetov; ob 19.00 Trsek: Lutkovna karavana: Don Kihot.

Jutri, 29. avgusta ob 19.00, Krkavče: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V četrtek, 30. avgusta Montinjan: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V petek, 31. avgusta ob 10.00, Park pri kopališču: Lutke Francija: Pepe; ob 19.00 Koštabona: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V soboto, 1. septembra, zaključek PUF festivala ob 10.00, Park pri tržnici: Pepe, Francija; ob 18.00 Dvorišče univerze: Chaussee Teater, Nemčija: Zgoda o zlati goski; ob 19.00 Titov trg: Lutkovna karavana: Don Kihot; ob 20.00 Dvorišče univerze: Materialteater, Nemčija: Georg v garaži; ob 21.00 LG Matita: Šala.

V ponedeljek, 3. septembra, Atrij OŠ Koper: Gledališče Piki, Slovaška: Pa-skudarij.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival Ljubljana

Danes, 28. avgusta ob 20.30, Križanke / Tesla Electric Company.

Danes, 28. in jutri, 29. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

Jutri, 29. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Jamski človek«, monokomedija.

V četrtek, 30. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / Izraelska filharmonija.

V četrtek, 30. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Bužec on, bušča jazz«, monokomedija.

V petek, 31. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Kolumbovo jajce«, monokomedija.

V soboto, 1. septembra ob 20.30, Cankarjev dom / Slavnostni zaključek festivala poletja 2007, Izraelska filharmonija.

V soboto, 1. septembra ob 20.30, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Shirley Valentine«, monokomedija.

V nedeljo, 2. septembra ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Zsófia Környei 1. violina, László Móré - viola.

medija pod zvezdami: »Evangelij po Čušinu«, monokomedija.

V petek, 14. septembra ob 20.00, Križanke / Borut Bučar & Big Band RTV Slovenija.

V soboto, 15. septembra ob 21.00, Križanke / Terrafolk.

Tartini festival

Danes, 28. avgusta ob 20.30, galerija Gasspar, Piran / Stefano Bet - prečna flava.

V soboto, 1. septembra ob 20.00, cerkev sv. Jurija, Piran / Dobrodeleni gala koncert: Sergio Azzolini - fagot, Christophe Coin - violončelo, ansambel »Il terzo suono«: Claudia Hofer - viola, Ai Ikeda - fagot, Jasna Nadles in Maria-Tecla - pračna flava, Werner Neugebauer in Lavard Skou-Larsen - violina, Milan Vrsajković - violončelo, Vilmos Buza - kontrabas in Nicola Reniero - čembalo.

V nedeljo, 2. septembra ob 20.00, Manziolijeva palača, Izola / Ansambel Kontrapunkte: Veronica Kröner - violina, Erwin Sükár - rog, Gosta: Diana Kettler - klavir in Razvan Popovici - viola.

V sredo, 5. septembra ob 20.00, Pokrajinski muzej, Koper / François Salque - violončelo, Frédéric Lagarde - klavir.

V petek, 7. septembra ob 20.00, samostan sv. Frančiška Asiškega, Piran / Akadémia Quartet: Bálint Maróth - violončelo, Antónia Bodó - 2. violina, Zsófia Környei 1. violina, László Móré - viola.

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

V torek, 11. septembra, Trg 1. maja, Piran / Koncert pod zvezdami. Vstop prost.

V soboto, 15. septembra ob 20.00, samostan sv. Frančiška Asiškega, Piran / Ilinca Dumitrescu - klavir, Vasile Macovei - fagot.

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info: tel. +38657690197 ali mobi +38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Ljudska knjižnica: »Od tiskarske prese do muzeja: prvi koraki tiskarske umetnosti«. Odprt do 31. avgusta od ponedeljka do sobote od 10.00 do 13.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Apunti di una vita«.

Državna knjižnica: do 31. avgusta razstavlja pod naslovom »Il segno. La passione« Rossana Longo.

Dvorana bivše glasbenes deske (Mali trg 3): do 2. septembra »Public Art - V Trstu in okolici/narava naturans 12«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 20.00 so na ogled Mašcerinijevе skulpture.

Dvorana Velikega jubileja (Nabrežje 3. novembra): še danes, 28. avgusta od 17.00 do 21.00 »20 let zgodovine Miramarškega naravnega morskega rezervata«.

Gledališče Miela: do 16. septembra bo na ogled antološka razstava ruskega fotografa Evgenija Kaldeja. Urnik: odprt vsak dan od 18.30 do 22.30. Vstop prost.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Muzej Ugo Cara: še danes, 28. avgusta, »Public Art - V Trstu in okolici/narava naturans 12«.

REPEN

Kraška hiša: od petka, 31. avgusta (otvoritev ob 20.00), bo na ogled fotografija razstava Sergija Ferraria »Ljudje-Gente«.

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprt razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

KRMIN

Palača Locatelli: do 9. septembra bo na ogled fotografija razstava »Iterrest«. Odprt od torka do petka od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah do 17.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

jah od 10.30 do 12.30 in od 16.00 do 19.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavljal Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

OSAKA - Brežičan Primož Kozmus je v metu kladiva osvojil srebrno odličje (82,29 m), dosegel najboljšo slovensko uvrstitev v zgodovini SP in le za centimeter zaostal za slovenskim rekordom (82,30 m), ki ga je dosegel 10. junija letos v Bydgoszcu na Poljskem. Kljub temu takoj po tekmi ni slavil, kot bi se pričakovalo, saj je zanesljivo vodil skoraj uro in pol, preden mu je zlato odvzel Belorus Ivan Tihon za tretji zaporedni naslov prvega s svojim zadnjim metom (83,63 m), ki je tudi najboljši izid sezone na svetu. Bronast je bil Slovak Libor Charfreitag (81,60 m).

Slovenski junak dneva Kozmus je ob 14.32 uri po našem času stopil na drugo zmagovalno stopničko in okrog vrata dobil srebrno odličje, ki bo nagrajeno s 30.000 dolarji, polovice vsote zmagovalca (60.000 dolarjev). Kozmus pa o denarju po tekmi sploh ni razmišljjal, niti o tem, da je drugo mesto na SP izjemn zgodovinski uspeh slovenskega športa. »Zdaj, takoj po tekmi, se sploh ne zavedam, da sem drugi. Predvsem me jezi, da me je Tihon premagal prav s svojim zadnjim metom v zadnji seriji. Vrgel je prek 83 metrov, kar je zame trenutno še predaleč. Pred zadnjim metom na tekmi sem se zbral, vendar pa je bilo 82,29 metra premalo za vnovični prevzem vodstva. Žal na podelitvi ne bomo slišali slovenske himne,« je namesto veselja zmajeval z glavo Kozmus, ki pa nima vzroka za razočaranje.

Dolgo pričakovani finale meta kladiva je postregel z najboljšo slovensko uvrstitvijo na SP doslej, saj je pred Kozmusom odličje na prvenstvu na prostem osvojil le Celjan Gregor Čankar leta 1999 v skoku v daljino v Sevilli. Osem let po prvenstvu v španskem mestu je Brežičan v deželi vzhaajočega sonca poskrbel za novo športno dramo v finalu, v katerem je kar sedmerica presegla osemdesetmersko oznako, kar se doslej na desetih SP še ni primerilo. Leta 1987 na drugem SP v Rimu je šesterica vrgla prek 80 m. »Vesel sem, da sem osvojil srebrno medaljo... Sam pa sem 'skoraj osvojil zlato'... Čestitke Tihonu, ki

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

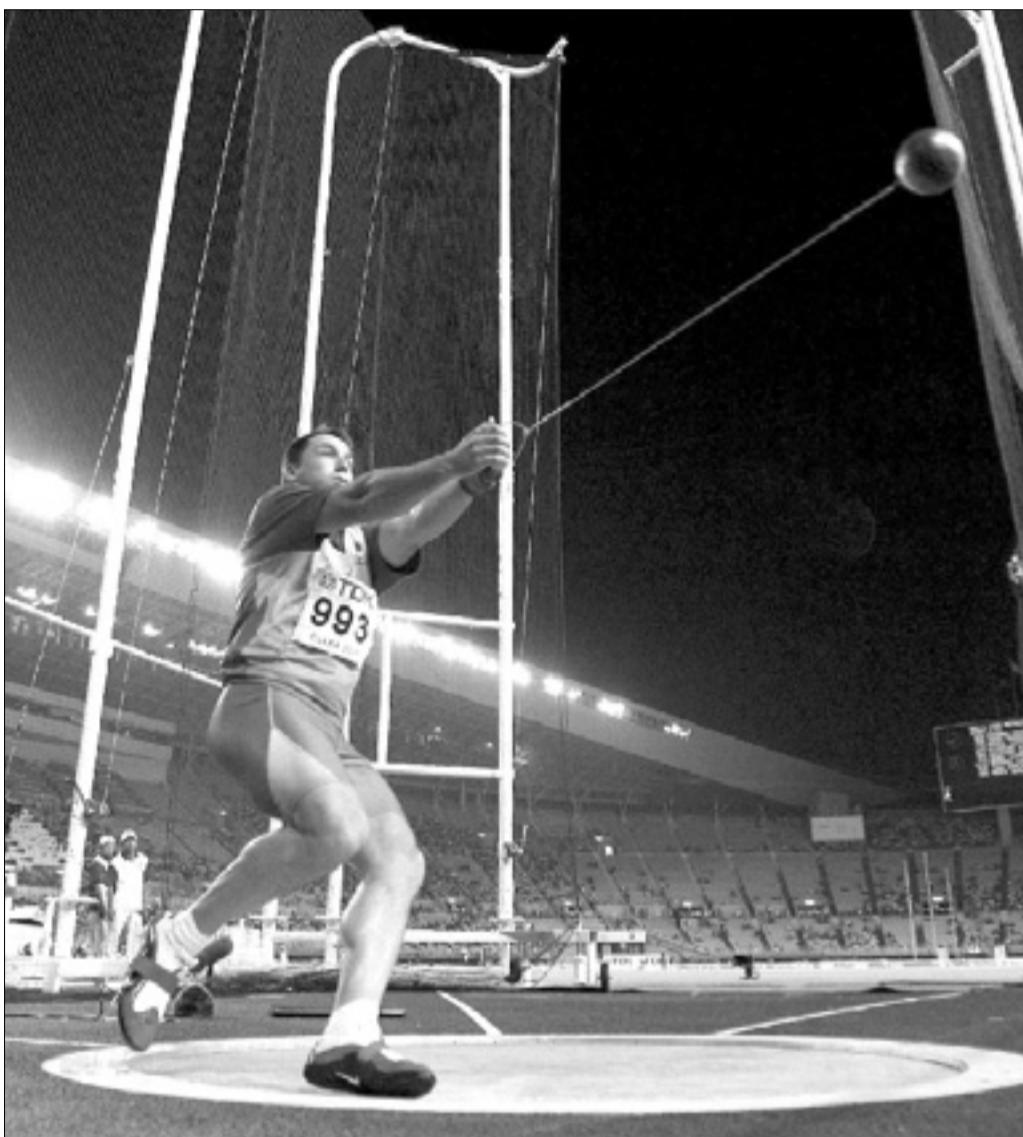
MET KLADIVA - Primož Kozmus kljub srebrni medalji ni bil zadovoljen

»Predvsem me jezi zadnji Tihonov met«

Slovenec »zlat« skoraj do konca - Vsekakor gre za zgodovinski uspeh

Primož Kozmus AK Fit iz Brežic bo 30. septembra dopolnil 28 let. Visok je 188 cm, težek pa 106 kg. V Osaki je bil z najboljšim metom 82,29 le za centimeter krajsi od svojega osebnega rekorda. Na SP v Parizu je bil leta 2003 peti, na OI v Atenah šesti, na lanskem SP v Goteborgu pa sedmi

ANSA

je ostal kralj te discipline. Sam si želim, da ne bi ostal le pri tej prvi medalji na velikih tekmovaljih,« je povabil Kozmus, ki le nekaj odločilnih trenutkov ni bil na prvem mestu.

Slovenski rekorder je v prvi seriji edini presegel 80 m (80,61 m), v drugi pa ga je za hip prehitel Vadim Devyatovski (81,22 m), svetovni podprvak iz leta 2005. Kozmus je že v tretji seriji odgovoril z 82,12 metra ter vodil nato vse do zadnjega meta Tihona, ki je, kot že nekajkrat doslej na velikih tekmovaljih, z zadnjim metom

osvojil zlato. Kozmus je v četrti in peti seriji prestopil, pred svojim zadnjim metom, ko je že imel v rokah drugo mesto, pa svoje uvrstitev ni uspel praviti. Ob tem pa se je Tihon dobesedno pretihotaplil v finale najboljše osmerice, ki je imela na voljo še tri poskuse. Pred tretjim mestom dvanajstih finalistov tekme je imel namreč dva neveljavna meta. »Med kratkim pogovorom sem tedaj Belorusu Vadimu Devyatovskemu dejal, da je dobro, da je izpadel Slovak Miroslav Konopka namesto Tihona, ker se mi je zdel

Konopka močnejši, Devyatovski pa mi je odvrnil 'to sploh ni dobro',« je utrinek s tekme orisal Kozmus.

Četrtni je bil Devyatovski (81,57), ki ga je Tihon ugnal na podoben način kot Kozmusa tokrat na prejšnjem SP, peti Madžar Krisztian Pars (80,93), šesti olimpijski prvak Japonec Koji Murofushi (80,46), sedmi nekdanji olimpijski zmagovalec in svetovni prvak Szymon Ziolkowski iz Poljske (80,09), le Nemec Markus Eßer pa med osmerico najboljših ni presegel 80 m (79,66).

NAŠ POGOVOR - Predsednik AK Fit Leopold Rovan

»V Brežicah bomo Primoža sprejeli kot svetovnega prvaka«

»To je najlepša nagrada za 30-letnico našega kluba« - Na SP se je pripravljal na Bjelolasici na Hrvaskem

prostem času?

»Kot pravi športnik namenja največ časa treningu, počitku in regeneraciji. Po lanskem evropskem prvenstvu na Švedskem si je privoščil jadranje po dalmatinskih otokih. Zdajle pa še ne vem, ali bo kam odpotoval ali bo ostal doma.«

Ali se je na SP pripravljal na domači stezi v Brežicah?

»Tako je, četudi je glavni del priprav opravil v hrvaskem športnem centru na Bjelolasici.«

Za to atletsko disciplino je Primož še zelo mlad...«

»Strinjam se. To pomeni, da lahko še veliko napreduje. Primož je star 28 let in v metu kladiva atlet dozori tam okrog 30. do 32. leta, na vrhunski ravni pa lahko tekmuje še dlje. Prihodnje leto ga čaka zelo pomembna življenska preizkušnja, olimpijske igre v Pekingu. Priprave nanje so se že začele. Primožu resnično želim, da ga ne bi pestile poškodbe in da bi vse teko po načrtih.«

Jan Grgić

Izidi finalov

Včeraj

10.000 m moški: 1. Kenenisa Bekele (Eti) 27:05,90; 2. Sileshi Sihine (Eti) 27:09,03; 3. Martin Irungu Mathathi (Ken) 27:12,17; 4. Zersenay Tadesse (Eri) 27:21,37; 5. Josephat M. Ndambiri (Ken) 27:31,41; 6. Gebre E. Gebremariam (Eti) 27:44,58; 7. Abdihakem Abdirahman (ZDA) 27:56,62; 8. Josphat Kiprono Menjo (Ken) 28:25,67

Troskok: 1. Nelson Evora (Por) 17,74; 2. Jadel Gregorio (Bra) 17,59; 3. Walter Davis (ZDA) 17,33; 4. Osniel Tosca (Kub) 17,32; 5. Aarik Wilson (ZDA) 17,31; 6. Philippus Idowu (VBr) 17,09; 7. David Giralt (Kub) 16,91; 8. Alexander Martinez (Švi) 16,85.

Kladivo: 1. Ivan Tihon (Blr) 83,63; 2. Primož Kozmus (Slo) 82,29; 3. Libor Charfreitrag (Slk) 81,60; 4. Vadim Devyatovski (Blr) 81,57; 5. Krisztian Pars (Mad) 80,93; 6. Koji Murofushi (Jap) 80,46; 7. Szymon Ziolkowski (Pol) 80,09; 8. Markus Eßer (Nem) 79,66

100 m ženske (-0,2 m/s): 1. Veronica Campbell (Jam) 11,01; 2. Lauryn Williams (ZDA) 11,01; 3. Carmelita Jeter (ZDA) 11,02; 4. Torri Edwards (ZDA) 11,05; 5. Kim Gevaert (Bel) 11,05; 6. Christine Arron (Fra) 11,08;

7. Kerron Stewart (Jam) 11,12; 8. Oludamola Osayomi (Nig) 11,26

3.000 m zapreke ženske: 1. Je-katerina Volkova (Rus) 9:06,57; 2. Tatjana Petrova (Rus) 9:09,19; 3. Eunice Jepkorir (Ken) 9:20,09; 4. Ruth Bisibori Nyangau (Ken) 9:25,25; 5. Sophie Duarte (Fra) 9:27,51; 6. Cristina Cassandra (Rom) 9:29,63; 7. Gulnara Samitova Galkina (Rus) 9:30,24; 8. Rosa Morato (Špa) 9:36,84

V nedeljo
100 m moški (veter: -0,5 m/s): 1. Tyson Gay (ZDA) 9,85; 2. Derrick Atkins (Bah) 9,91; 3. Asafa Powell (Jam) 9,96; 4. Olusoji Fasuba (Nig) 10,07; 5. Churandy Martina (NaN) 10,08; 6. Marlon Devonish (VBr) 10,14; 7. Matic Osovnikar (Slo) 10,23; 8. Marc Burns (Tri) 10,29

Hoja na 20 km: 1. Jefferson Perez (Ekv) 1:22,20; 2. Francisco Javier Fernan (Špa) 1:22,40; 3. Hatem Ghoulia (Tun) 1:22,40; 5. Giorgio Rubino (Ita) 1:23,39

Sedmeroboje: 1. Carolina Klueft (Šve) 7032, evropski rekord; 2. Ljudmila Blonska (Ukr) 6832; 3. Kelly So-therton (VBr) 6510

Krogla ženske: 1. Valerie Vili (NZL) 20,54; 2. Nadežda Ostapčuk (Blr) 20,48; 3. Nadine Kleinert (Nem) 19,77; 8. Chiara Rosa (Ita) 18,39

KOMENTAR Fotofiniš in čas reakcije

Tehnologija večkrat premočno posega v športne strasti. Finalni tek deklet na 100 metrov je bil za navadno oko na cilju nemogoča uganka. In še elektronske oči niso bile popolnoma verodostojne. Je zmagala Američanka ali Jamajčanka? Televizijski režiser je enkrat posvečal pozornost Lauryn Williams, drugič pa Veronici Campbell. Po sicer kratkem času so zmago podelili slednji. Fotofiniš bo še dolgo buril duhove. Oziroma bi jih na primer v Italiji, če bi bila vmes kaka italijanska atletinja. Ni rečeno, da niso ZDA vložile priziv in morda zadeva še ni končana. Odločali ste dve tisočinki sekunde. Teh ne izpisujejo, jih pa aparature shranijo.

Če bo prvo mesto ostalo Veronici, bo to tudi pravično. Vsaj v odnosu do Lauryn. Na uradnih rezultatih beležijo tudi tisočinke sekunde, ki so jih atletinje porabile za start. Od strela iz pištole, ki sproži mehanizem, do dejanskega premika iz blokov. Williams je stekla po 145 tisočinkah, Campbell pa po 167. Na cilju sta bili (skoraj) istočasno, v resnici pa je bila Jamajčanka na progi za 20 tisočink (-ali dve stotinki sekunde) krajsi čas.

Beleženje časov odziva na start je razkrilo nekaj zanimivosti. Lauryn Williams je v teku celotnega tekmovalanja že v predtek zabeležila absolutno najkrajši čas 125 tisočink. Tretjeuvrščena Jeter pa absolutno najslabšega z 286 tisočikami v četrtni finalu in zelo počasne tudi v drugih krogih.

Zbodla je v oči odsotnost (sicer že znana) Sanya Richards v teku na 400 metrov. Na izbirnih tekma ZDA je bila samo peta. Kako je mogoče, da so jo premagale tekačice, ki včeraj niso zmogle časa pod 50 sekundami tudi, ko je šlo za nohte? Verjamem, da bo Sanya Richards normalno in zmagovito na startu ko bo šlo za zlato ligi z milijonskim (dolarskim) nagradnim skladom. Morda pa je njena odsotnost vezana na kaj drugega. K taki misli me sili diskvalifikacija Portugalca Obikwelua na 100 metrov. Kako je mogoče zgrešiti start v teku, kjer bi se v nadaljnjo kolo uvrstil z eno nogo tudi če bi počakal, da drugi prej pretečejo pet metrov? Pred nekaj desetletji se je na tak način vrhunski zahodnonemški deseteroborec baje izognil nevarnemu protidopinskemu izpitu.

Bruno Križman

NAŠ POGOVOR - Predsednik AK Fit Leopold Rovan

»V Brežicah bomo Primoža sprejeli kot svetovnega prvaka«

»To je najlepša nagrada za 30-letnico našega kluba« - Na SP se je pripravljal na Bjelolasici na Hrvaskem

prostem času?

»Kot pravi športnik namenja največ časa treningu, počitku in regeneraciji. Po lanskem evropskem prvenstvu na Švedskem si je privoščil jadranje po dalmatinskih otokih. Zdajle pa še ne vem, ali bo kam odpotoval ali bo ostal doma.«

Ali se je na SP pripravljal na domači stezi v Brežicah?

»Tako je, četudi je glavni del priprav opravil v hrvaskem športnem centru na Bjelolasici.«

Za to atletsko disciplino je Primož še zelo mlad...«

»Strinjam se. To pomeni, da lahko še veliko napreduje. Primož je star 28 let in v metu kladiva atlet dozori tam okrog 30. do 32. leta, na vrhunski ravni pa lahko tekmuje še dlje. Prihodnje leto ga čaka zelo pomembna življenska preizkušnja, olimpijske igre v Pekingu. Priprave nanje so se že začele. Primožu resnično želim, da ga ne bi pestile poškodbe in da bi vse teko po načrtih.«

Kaj pa Primož najraje dela v

OSAKA - Poleg Primoža Kozmusa ima Slovenija v Osaki še enega junaka, to je nedvomno Škofjeločan Matic Osovnikar, ki je v teku na 100 m izpolnil dva cilja, enega pa presegel. Že v kvalifikacijah je izboljšal lasten državni naslov 10,13, se s 3. mestom v polfinalu (10,17) uvrstil v finale, kar je več kot je pričakoval, že s tem pa postal trenutno prvi belec na svetu. Le malo je manjkal, da bi bil na SP tudi najhitrejši Evropejec, saj je s končnim 7. mestom (10,23) le za 9 stotin sekunde zaostal za (seveda temnoplitim) Britancem Marlonom Devonishem. Zlato je osvojil Američan Tyson Gay (9,85), srebro Bahamčan Derrick Atkins (9,91), šele bron pa favorizirani Jamajčan Asafa Powell (9,96).

»Nisem pričakoval takega razpleta. Vprašanje, če bo še kdaj tako. Kljub temu pa mislim nadaljevati s trdim delom, saj imam že sedaj dober občutek, ko vidim, da se rezultati izboljujejo. Do magične meje desetih sekund je še daleč, toda tudi na ta cilj še nisem pozabil. Na tem SP bom nastopil še na 200 m, vendar pa me sedaj čaka regeneracija in masaže, šele potem bom lahko kaj več rekel tudi o tej razdalji,« je pojasnil slovenski rekorader Osovnikar. Zelo dobro slovensko nedeljo je zaokrožila tudi Brigita Langerholc, ki je bila v tretji polfinalni skupini na 800 m z osebnim rekordom (1:58,41) četrta. Elisi Cusma je za finale zmanjkašo 7 stotink sekunde. Finalni tek bo danes.

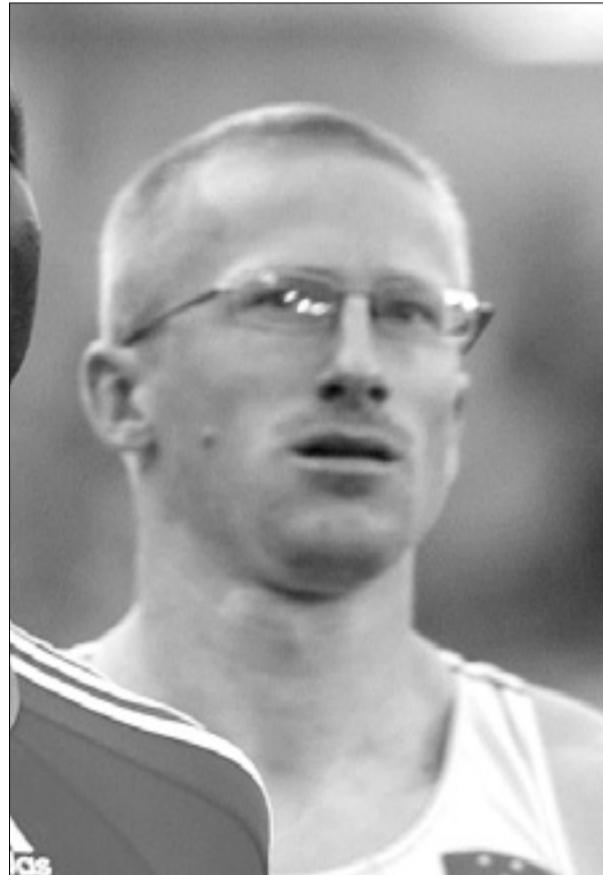
Italijanski atleti se niso odrezali najbolje. Izjemo predstavlja metalka krogla Chiara Rosa, ki se je prebila v finale, v njem pa pristala na 8. mestu, z metom 18,39 pa ni mogla biti zadovoljna.

Tudi včeraj je Italija doživelu precejšnja razočaranja. Skakalca v višino Andreja Bettinelli in Nicola Ciotti, kot tudi

ATLETIKA - V finalu teka na 100 m

Osovnikar prvi belec in drugi Evropejec

Langerholčeva danes v finalu na 800 m - Chiara Rosa 8. v krogli

Matic Osovnikar v Osaki prvi belec in drugi Evropejec

ANSA

FORMULA 1

Boj na dirkališčih in na sodišču

PRIMOŽ STURMAN

Navijači in tisti, ki redno sledijo dirkam Formule 1, se prav gotovo spominjajo, da je bilo pred kakim lemom veliko govora o tem, kako narediti avtomobilske dirke zanimivejše za televizijske gledalce. Glavni očitek je bil seveda ta, da se na vročem asfaltu skorajda nič ne dogaja, televizijski gledalci zato vse večkrat preklapljam svoje televizijske sprejemnike.

To bi lahko rekli tudi za nedeljsko dirko, ki se je zgodila na sorazmerno novem dirkališču nedaleč od Istanbula v Turčiji. Prehitevanja je bilo videti zelo malo, v tem pogledu se je morda še najbolje izkazal Toyotin pilot Italijan Jarno Trulli, ki je takoj po štartu zaradi manjšega spodrljaja izgubil svoje mesto v skupini in je bil zato prisiljen pritisniti na plin.

Dirke v letošnji sezoni so monopol »velikih štirih«, in sicer Ferrarijevih ter McLarnovih voznikov Massa, Raikonnena, Alonso in Hamiltona, kar se seveda zrcali tudi v skupnem seštevku za naslov svetovnega prvaka. Lani sta se za to lovoričko potegovala Nemec Michael Schumacher in španec Fernando Alonso, letos pa je ta po dvanajstih dirkah na dosegu štirih pilotov. Vsak od njiju je pod streho spravil natanko tri zmag. Moštvo McLaren in njegova pilotka krajtemu prednjačijo na skupnem seštevku, saj se je angleški bolid doslej bolje izkazal od italijanskega, še posebej kar se tiče vzdržljivosti.

Lanskega favorita in dvakratnega svetovnega prvaka Alonsa pa je v

Kranjan Rožle Prezelj, se nista uvrstila v finale, čeprav se je pokazalo, da je kvalifikacijsko mejo 2,29 m preskočilo kar 15 atletov. Na 1.500 m je Christianu Obrist zmanjkal moči v sprintu in je zelo zaostal, pot Daniele Reina na teku na 400 m pa se je končala v polfinalu, čeprav je z izidom 51,99 dosegla svoj letošnji najboljši izid.

Ostali včerajšnji finali: tretje zlato na 10.000 metrov je osvojil Kenijec Ke-

nensis Bekele iz Etiopije (27:05,90), Jamajčanka Veronica Campbell je bila zlata na 100 m (11,01), v troskoku je nekako presenetljivo zmagal Portugalec Nelson Evora (17,74 m), na 3000 m zapreke pa je bila prva Rusinja Jekaterina Volkova (9:06,57). Bekele, olimpijski zmagovalec in svetovni rekordec, je v svojem osmém nastopu na 10 km ostal nepremagan, na SP pa je bil najboljši že leta 2003 in 2005. Tokrat je z izjemnim finíšem v zadnjih 150 m stril odporedoval rojaku Silešija Sihinu, ki je podobno 'tolazilno' srebro pritekel že na OI v Atenah in na prejšnjem SP (27:09,03). Bekele je še 600 m pred ciljem zaostal nekaj metrov za Sihinem v Mathathijem.

Campbellova je bila na 100 m v vsej sezoni najboljša in je v Osaki postala tudi uradna kraljica šprinta. Za to je moral ugnati Američanko in branilko naslova Lauryn Williams, kar je po dolgem čakanju na izide odločil fotofiniš.

Za prvo mesto v troskoku je moral Evora doseči portugalski rekord in je dobra izkoristil odstopnost poškodovanega Šveda Christiana Olssona, olimpijskega zmagovalca. Volkova je na 3000 m zapreke slavila z dvignjenimi rokami že pred prihodom v ciljno ravnino, čeprav je bila njena rojakinja Tatjana Petrova le dobrih deset metrov za njo.

A LIGA DAN POTEM Za začetek kar brca v r...

DIMITRIJ KRIŽMAN

Je lansko prehodno leto, ki je resnici na ljubo bilo samo kapljica čez rob vseh dolgoletnih grehov italijanskega nogometna, vsaj delno obrnil stvari na bolje? Sodeč po prvem kolu bi prej trdili nasprotno.

Dogodkov, nad katerimi se vejlja zamisliti, je kar precej. Niso skupne nogometu kot takemu, pač pa, to velja poudariti, predvsem, če ne samo zgorl italijanskemu nogometu.

Začnimo pri enem izmed odmevnješih srečanj prvoligaške uvertуре. V Genovi so domači navijači pozdravili svojo ekipo v A ligi po desetletju mučenja med drugoligaši. Svojih ljubljencev pa niso mogli v živo gledati navijači Milana, katerim so iz preventivnih razlogov prepovedali

Spored SP

Danes

Finalne odločitve (6):

12.30 padaženske, 12.30 disk, moški, 13.50 daljina ženske, 13.55 3000 m zapreke moški, 14.20 800 m ženske, 15.20 400 m ovire moški - **predtekovanja:** 3.00 kladivo ženske, kvalifikacije 3.10; 400 m moški, prvi krog: 4.10 200 m moški, prvi krog: 4.25 kladivo ženske, kvalifikacije 12.35; 100 m ovire ženske, polfinale 13.10; 200 m moški, četrtfinale 14.40; 400 m ovire ženske, polfinale

Jutri

Finalne odločitve (5):

12.45 disk ženske, 13.00 višina moški, 14.05 100 m ovire ženske, 14.50 400 m ženske, 15.05 1.500 m moški - **predtekovanja:** 3.00 1.500 m ženske, prvi krog: 3.00 kopje ženske, kvalifikacije; 3.20 daljina moški, kvalifikacije 3.40; 200 m ženske, prvi krog: 4.25 kopje ženske, kvalifikacije; 4.40 110 m ovire moški, prvi krog: 12.30 troskok ženske, kvalifikacije; 12.40 200 m ženske, četrtfinale; 13.05 5.000 m ženske, prvi krog: 14.25 400 m moški, polfinale; 15.20 200 m moški, polfinale.

Nesta spet zavrnil »azzurre«

RIM - Po porazu na prijateljski tekmi v Budimpešti in poškodbi Marcia Materazzija, je nogometna zveza vprašala Alessandra Nesto, ali bi bil pripravljen spet igrati za reprezentanco, vendar je Milanov branilec zavrnil prošnjo, je povedal predsednik FIGC Abete.

Puerta: stanje je resno

MADRID - Antonio Puerta, obrambni igralec španskega prvoligaškega moštva Seville, je še vedno na intenzivni negi, njegovo zdravstveno stanje pa je zelo resno, so v izjavi za javnost zapisali zdravnik lokalne bolnice v Madridu. Dvaindvajsetletni nešrečni nogometni je na sobotni uvodni tekmi španskega prvenstva z Getafejem, ki ga je andaluijsko moštvo dobilo s 4:1, dvakrat izgubil zavest po srčnem napadu.

Alonso le še pet točk od Hamiltona

ISTANBUL - Izidi dirke formule 1 za VN Turčije: 1. Felipe Massa (Bra/Ferrari) 1:26:42,161; 2. Kimi Raikkonen (Fin/Ferrari) + 2,275; 3. Fernando Alonso (Špa/McLaren-Mercedes) 26,181; 4. Nick Heidfeld (Nem/BMW-Sauber) 39,674; 5. Lewis Hamilton (VBr/McLaren-Mercedes) 45,085; 6. Heikki Kovalainen (Fin/Renault) 46,169; 7. Nico Rosberg (Nem/Williams) 55,778; 8. Robert Kubica (Pol/BMW-Sauber) 56,707. SP skupno (12): dirkači: 1. Lewis Hamilton 84; 2. Fernando Alonso 79; 3. Felipe Massa 69; 4. Kimi Raikkonen 68; konstruktorji: 1. McLaren-Mercedes 148; 2. Ferrari 137; 3. BMW-Sauber 77.

Baldini vztraja

Bonton in lepo vedenje očitno nista vrlini »misterja« (sicer ni vreden tega naziva) Catanie Silvia Baldinija, ki je v nedeljo - po krajšem besednjem dvoboju - brcnil v zadnjico kolega na klopi Parme Mimma Di Carla. Za nameček je včeraj iz Gradišča, kjer se mudi z ekipo v pričakovanju jutrišnje tekme za državni pokal v Trstu proti Triestini, dejal, da se Di Carlu ne misli opravičiti. »Nisem hinavec in sem bil

provociran. Moj poseg vsekakor ni bil nasiilen (!),« je dejal Baldini. Sicer ni prvič, da so mu popustili živci. Pred leti se je sprl s tedanjim trenerjem Udinešega Lucianom Spallettijem. Precej prahu so dvignile tudi njegove izjave o aferi Zoro, ko je temnopliti igralec Messine sodniku zagrozil, da bo zapatil igrišče, če ga navijači ne bodo nenehali zmerjati in psovati. »V Afriki so racistično usmerjeni proti belcem, veliko več kot mi v Italiji proti črnem,« je takrat črnih Baldini. Brez besed!

zaobljubi. Empoli ga je kaznoval z neigranjem tokratne tekme. Taka izsiljanja igralcev seveda niso novost, je pa novost ukrep kluba. Ukrep proti trendu, ki ga ustvarjajo menadžerji. Morda bodo naši vnuki imeli album Panini, na katerih ne bodo nogometni, pač pa ravno razni mešetarji.

In kaj reci o tem, da en trener (Baldini) brcne v zadnjico trenerja nasprotnikovega moštva? Brez besed. Resda je Baldini z živci bolj na slabem, saj se je svojcas redno kregal s tedenjem delodajalcem Zamparinijem; toda kako bo možakar zdržal, ko bodo točke postale bistveno težje, kot te v prvem kolu? In kdaj bomo lahko poročali predvsem o dogajanju na igrišču? (dimkrizman@yahoo.it)

MOTOCIKLIZEM - Na predzadnji preizkušnji Trofeje Kawasaki

V Mugellu konec Emilijevih sanj

Potem ko je že vodil, je Prosečan padel pri hitrosti 176 km/h

Na predzadnji nedeljski preizkušnji Trofeje Kawasaki v Mugellu je imel prosečki motociklist Mitja Emili zvrhano mero smole. Dirk je začel z drugega mesta, neposredni tekmev za naslov Zerbo je bil tretji. Mitja, ki je za končni naslov potreboval le zmago, je začel zelo napadalno in kmalu po startu prevzel vodstvo. Obeti so bili dobri vse do ovinka »Arrabbiata«, ko je Emili izgubil nadzor na motornim kolesom in pri hitrosti 176 km/h končal svoj nastop ob robu dirkališča. »Motor je poškodovan, na srečo pa nisem utrpel poškodb, čeprav sem bil po padcu psihološko zelo potrta,« je povedal 32-letni Emili, ki se je tako moral dokončno odreči boju za naslov v prestižni Trofeji Kawasaki. »Tudi tokrat, že tretjič, sem imel težave s prednjim kolesom. Treba bo temeljito pregledati motor in čimprej rešiti problem.«

Pred zadnjo preizkušnjo na rimskem dirkališču Valleverna, ki bo 30. septembra (istočasno z dirko svetovnega prvenstva superbike), je naslov pravaka že osvojil Zerbo. Mitja Emili bo skušal potrditi lansko 2. mesto, kar pa prav gotovo ni bilo v letošnjih načrtih Prosečana (ciljal je namreč na 1. mesto). Ta bo tudi zadnja letosnjena Emilijeva dirka, saj se je pred tem - glede na to, da nima več možnosti za uspeh - že odpovedal nastopu na evropskem prvenstvu Superstock 600. (jng)

ODOBJKA - Naša reprezentanta

Vitezova 3. na Kitajskem Černic ima prosto pot v Moskvo

NINGBO - Klub gladkemu porazu v zadnji tekmi proti Poljski s 30 (25:21, 25:18, 25:19) je italijanska ženska odbojkarska reprezentanca na grand prixu na Kitajskem osvojila končno 3. mesto za Nizozemsko in Kitajsko, Kubanka z italijanskim potnim listom Aguero pa je bila imenovana za najboljšo tolkačico prvenstva, doseglja je tudi največ točk.

Obračun Italijank na finalnem šesteroboju v Ningboju je vsekakor pozitiven, če vemo, da so premagale bodisi svetovne prvakinje Rusinje, med kvalifikacijami pa tudi olimpijske prvakinje Kitajske. V zadnji tekmi proti Poljski je naša Sandra Vitez (na sliki) igrala skoraj ves tretji set, kot vse ostale njene soigralke, pa se tudi ona ni posebno izkazala. Doseglja je dve točki z blokom, in imela le dva pozitivna spremerna na 11, zgrešila je tudi enega od treh servisov. Danes se bo vrnila domov, po nekajdnevnu počitku pa jo že čaka zbor reprezentance in odhod na kvalifikacije za grand prix 2008 v Turčiji.

Medtem pa vse kaže, da bo naš drugi državni reprezentant, to je Matej Černic, končno lahko dobil zeleno luč za prestop v vrste ruskega prvaka Dinama iz Moskve. Že pred nekaj dnevi je ruski klub, ki ga trenira Italijan Bagnoli, zapustil Bolgar Kazijiski (gre v Trento), včeraj pa je Montichiari dal odpustnico Madžaru Meszarosu za selitev v dosedanjem Matejev klub Fakel Novi Urenograd. Krog naj bi bil sedaj sklenjen in Matej bo lahko prestopil v najuglednejši ruski klub, ki bo sodeloval tudi v ligi prvakov, eno od kvalifikacijskih tekem pa igral tudi na Bledu proti slovenskemu prvaku, za katerega bo letos igral tudi Goričan Aljoša Orel!

Dirkališče Mugello v letosnji sezoni ni bilo pisano na kožo Mitji Emiliu. Prosečki motociklist je namreč na toskanskem asfaltu padel bodisi v nedeljo kot na 13. maja

»BEACH SOCCER«

Leghissa gre v Brazilijo

Italiji in našemu nogometnu na mivki Micheleju Leghissi iz Medje vasi se je naposled le uspelo uvrstiti na svetovno prvenstvo, ki bo letos že drugo leto zapored potekalo pod pokroviteljstvom svetovne nogometne zveze (Fifa) v brazilskem Riu de Janeiru od 1. do 11. novembra. »Azzurri« so v finalu turnirja »Last chance« (zadnja priložnost) v Marseju z izidom 8:5 premagali Švice. Spisek evropskih reprezentanc, ki bo odprtov na »Fifa World Cup« v Brazilijo, je torej popoln. Z Italijo in zmagovalcem evrolige Portugalske bodo v začetku novembra odpotovale v Južno Ameriko še Francija, Španija in Rusija.

TURNIR V MILJAH - Polfinalni izid: Primorec - San Lugi 6:7 po 11-m (2:2).

Obvestila

KOŠARKARSKI KLUB BOR spoča, da bosta sestanek in prvi trening letnikov 1993, 94, 95 in 96 v torek, 4. septembra, ob 16.30 na Stadionu 1. maja. Košarkarji letnikov 1991 in 92 pa se bodo zbrali v torek, 4. septembra, ob 17.30 na Stadionu 1. maja.

AŠD POLET - Kotalkarska sekacija prireja začetniški tečaj od 3. do 14. septembra. Prijave in informacije na kotalkarsku sestanek od 18. do 20. ure ali na tel. 339 122 41 61 (g. Mara).

AŠD BREG-ODBOJKARSKA SEKCIJA organizira, pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja, odbojkarsko šolo za letnike 1996 do 2000. Vadba bo potekala od pondeljka, 3. septembra, do petka, 7. septembra 2007, po urniku od 8. do 13. ure, v dolinski občinski telovadnici. Vse podrobnejše informacije bomo nudili na začetnem srečanju.

ŠD BREG obvešča, da bo prvi trening cicibanov (za letnike 1998 in mlajše) pod taktilko trenerja Giorgia Stojkovica 3. septembra ob 16.30 v občinskem športnem centru Silvana Klabian v Dolini. Za informacije pokličite na 040227044 po 18. uri.

ŠD KONTOVEL obvešča, da bo v četrtek 30. avgusta ob 19. uri informativni sestanek za ritmično gimnastiko za starše deklik od letnika 1999 do letnika 2001. Za dodate informacije: 3498020952 (Deborah), 3385000643 (Martina).

KOLESARSKI KLUB ADRIA prireja v nedeljo, 2. septembra, »19. Maraton prijateljstva Ljubljana-Lonjer«. Vabljeni vsi ljubitelji kolesarstva. Info na tel. št.: 335-614093.

NK KRAS obvešča, da bo prvi trening ekip cicibanov in mlajših cicibanov (letniki od 1997 do 2002) v ponedeljek, 3. septembra na nogometnem igrišču v Repu. Za informacije 328-9518440 (Maurizio).

ŠD DOM organizira v sodelovanju z Dijaškim domom Simon Gregorčič poletni kamp minikošarke pod pokroviteljstvom ZSŠDI. Kamp se bo odvijal od 3. do 7. septembra (od 10.00 do 12.30) na odprttem igrišču Dijaškega doma (Svetogorska ul. 87), v primeru slabega vremena pa v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Dodatne informacije: urad ŠD Dom v južnih urah (ul. Brass 20) ali na tel. 3292718115. Možna je tudi prehodna, ustna prijava, dokončni vpis pa kar 3. septembra v Dijaškem domu pred prijetkom vadbe.

ŠD SOKOL organizira pod pokroviteljstvom ZSŠDI 4. POLETNI KAMP za dečke in deklice za letnike 1995 in mlajše v osnovni motoriki, mini basketu, mini volejbu. Kamp bo od ponedeljka, 3. septembra do petka, 7. septembra na odprttem igrišču SOKOLA in v občinskih telovadnicah. Zbirališče v telovadnicah od 7.30 do 9 ure - odhod od 16.00 do 16.30. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

ŠD KONTOVEL organizira pod pokroviteljstvom ZSŠDI odbojkarski kamp za dekleta letnikov od 1994 do 1998. Kamp bo od 3. do 8. septembra od 9. do 16. ure (v soboto do 13. ure) na igrišču in telovadnic na Kontovelu in Proseku. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

BALINANJE - Poletov memorial C. Bellicha na Opčinah

Zanesljiva zmaga Portuale

V finalu je premagal Sokol - Tretji Kraški dom, četrta Gaja - Priznanje zvestim balinarjem

Mednarodni turnir za Memorial Carisia Bellicha, ki ga je v nedeljo na Opčinah priredilo AŠD Polet, je povsem uspel. Vreme je bilo kot naročeno, bojni na štirih baliniščih v Bazovici, Repnu, na Padričah in seveda na Opčinah zelo kakovostni in napet. Turnirja se je udeležilo 16 trojic iz tržaške pokrajine: Gaja, Portuale, Kraški dom, Sokol, Polet A, Marezige, Primorje, Trta Sv. Anton, Upokojenci Sežana, Nabrežina, Sv. Lucija, Polet B, Zarja, Mak, Kras in Polet C. Od povabljenih se edino Zarja iz Ljubljane ni predstavila na igrišče.

Turnir je zasluženo in zanesljivo osvojil Portuale, ki je v postavi Balos, Kovač in Fratte odpravila vso konkurenco in si v velikem finalu prvič vložila. Sokola (v postavi Bagozzi, Milani in Lucignano), ki ga je premagal s čistim 13:2. V tem srečanju je Luca Balos z nekaterimi potezami navdušil številno občinstvo. Na tretje mesto se je uvrstil Kraški dom, četrta pa je bila Gaja.

Na jutranjem zboru balinarjev je spregovoril odbornik balinarske sek-

cije Drago Štoka, ki se je občuteno spomnil Carisia Bellicha, ki je bil odličen balinar in velik prijatelj vseh. Zahvalil se je vsem ekipam, da so se odzvali na ta turnir, in gostom, med katerimi naj omenimo predsednika balinarske komisije pri ZSŠDI Eligia Kanteja in podpredsednika ZKB Adriana Kovačiča, saj je prav openska

banka vedno nudila finančno pomoč Poletovi balinarski sekciiji. Nedeljski turnir je bila tudi priložnost, da so izročili priznanja Fausto Taučerju, Dunu Obadu, Gigiju Rotterju in Nataleju Visintinu, ki so ostali zvesti Poletovi balinarski sekciiji vsa ta leta. Nagradevanja se je udeležila tudi vdova pokojnega Carisia Onelia s hčerkama Gi-

uliano in Nadio. Ob koncu je spregovoril predsednik AŠD Polet Marino Kokorovec, ki se je zahvalil vsem za udeležbo in je spomnil prisotne, da bo prihodnje leto društvo slavilo 40-letnico, openska banka pa 100-letnico. Ob tisti priložnosti nameravajo prirediti niz manifestacij in seveda tudi večji balinarski turnir. (lako)

REZULTATI

Polfinal: Portuale - Gaja 13:3; Sokol - Kraški dom 9:7. Finale: Portuale - Sokol 13:2

PORTEALE: Balos, Kovač, Fratte; SOKOL: Bagozzi, Milani, Lucignano.

Vrstni red - Classifica: 1. Portuale, 2. Sokol; 3. Kraški dom, 4. Gaja

**BOJAN
BREZIGAR**

Skrivnostni Baltik

Estonija (2)

Iskanje ruske duše v Talinu je torej zelo zahtevna zadava. Najdeš jo, vendar z veliko truda in veliko pazljivosti. Najvidnejša je na vrhu grica, ki kraljuje nad mestom, kjer mogočno stoji pravoslavna cerkev Aleksandr Nevskij. Izbera tega imena ni naključna, saj je bil princ Nevskij eden izmed junakov voja Rusov proti Švedom in kasneje proti tevtonskim vitezom. V zgodovino je prešla njegova zmagovita bitka proti tevtonskim vitezom, ki jih je Nevskij premagal na zaledenelem jezeru Peipus, na sedanji meji med Estonijo in Rusijo, 5. aprila 1942. Njegova ime nosi veliko ruskih oziroma pravoslavnih znamenitosti, od glavnih ulic v Sankt Peterburgu (Nevskij prospekt) do cerkva v Sofiji in v Talinu; slednja je bila zgrajena ob koncu 19. stoletja in je največja pravoslavna cerkev v Estoniji, grajena v tipičnem pravoslavnem slogu, pa čeprav brez izrazitih znamenitosti. Vsekakor je vredna ogleda, čeprav pragmatična vodička, ki nas spreminja, počaka na trgu pred vratimi. Prav ta cerkev je namreč element, ki vidno izraža rusko in pravoslavno prisotnost v uradno ugrofinski in protestantski prestolnici Estonije. In če ima nekoliko sreče, lahko prisostvuješ poročnemu obredu v staro pravoslavni tradiciji, s katero se bije velika bela ameriška limuzina, ki bo izpred cerkve odpeljala novoporočenca. Staro in novo se v Talinu vseskozi prepletata, vseskozi pa človeka tesni občutek, da je rusko pojmovano kot staro, estonsko pa kot novo.

Ježika pa zlepa ne zaslediš na ulici. Poleg nekaj že omenjenih tabel, ki opozarjajo na prisotnost znanih russkih osebnosti v nekaterih poslopijih, sta v mestnem središču le dve veliki palači, ki opozarjata na rusko prisotnost, ruski kulturni center in rusko gledališče. Tu je potem še rusko veleposlaništvo s konzularnim uradom, pred katerim so bile v devetdesetih letih dolge vrste russkih državljanov, danes pa tam ni več žive duše: prevladala je popolna normalizacija. Majhne tablice, s katerimi so označena zgodovinska poslopja, so resda dvojezične, vendar je ob estonščini tu še angleščina. Skratka, ruščina je izrinjena iz vsakdana.

Kot rečeno, z russkimi napisi sta opremljeni samo dve palači. Ena je velik kulturni center, rumena palaca v spodnjem delu mesta, ki pa v glavnem sameva; le na vogalu, kjer je restavracija Puškin, je nekaj ljudi ob mizah pod velikimi senčniki. Na enem glavnih zunanjih trgov, nedaleč od uradov županstva (stara mestna hiša v zgodovinskem središču je namenjena predvsem reprezentančnim dogajanjem), pa je rusko gledališče. Vene teater, kot piše na pročelju. Beseda vene v estonščini pomeni rusko.

Lidija Kaljundi ne prikriva ponosa, ko vodi goste po gledališču. »To je danes najlepše gledališče v Estoniji«, pravi. In verjetno se ne moti. Poslopje, ki je navzeno videti precej nemarno, je v notranjosti naravnost čudovito: rdeči žamet in pozlačeni ornamenti spominjajo na najlepša in najbolj razkošna staro evropska gledališča. Je sicer manjše od ostalih, kakih 700 – 800 sedežev premore. Dvorana se harmonično v polkrogu dviga vse do balkona, velik oder pa je oprenjen z vso sodobno teh-

nologijo. Prej je bil majhen, kakršni so bili odri nekoč. Sedaj so na nekdanjem dvorišču prizidali velik prostor in tako povečali oder. Obnovljeno gledališče so odprli 26. maja letos s festivalom slovanske kulture.

Lidija je odgovorna za marketing v gledališču, ki ima lastno igralsko zasedbo: 39 igralcev, ki nastopajo v Talinu in tudi drugod po Estoniji, kjer gledališče redno gostuje. Ne prikriva, da dvorana ni vedno polna in občutljajoče besede kažejo na počutje, ki je značilno za manjšinska gledališča. Med občinstvom pa so, tako pravi, tudi ljudje, ki ne obvladajo ruščine, saj igre prevajajo v estonščino; pa ne s podnapisi, kot se to dogaja pri nas, ampak s simultanim prevajanjem, ki ga gledalci poslušajo s slušalkami. Prevajalec je seveda samo eden, in vse izveni za nas dokaj nenavadno, ne pa za Estonce, saj Rusi tako prevajajo tudi filme: en sam prevajalec, ki prevaja v ruščino vse, kar gorovijo vsi igralci. Če človek odpre televizor v tistih krajih, najprej ne razume, kaj se dogaja, ko pa razume, se zgrozi.

In zakaj prevajanje? Tu je potrebno dodatno pojasnilo: vse mora biti prevedeno v estonščino; vse pomeni vse, in tako se plakati, ki vabijo na predstavo russkega gledališča v russkem jeziku dvojezični. Tudi naslovi del russkih avtorjev so prevedeni v estonščino. Eden od ukrepov, ki so prava frustracija za pripadnike ruske skupnosti. Tako, kot je frustracija izpit iz znanja estonske zgodovine in ustave za tiste, ki želijo pridobiti državljanstvo.

Ministrice Urve Palo se zaradi tega ne frustrira. »V času osamosvojitve sem bila še študentka«, blaženo odgovori na pripombo, da bi bilo treba morda upoštevati zgodovinsko stvarnost. V politiki do manjšin je Estonija v razliko od Latvije izbrala izvirno pot. Latvija se je odločila za klasični pristop države, ki ne ljubi manjšin; vse enostavno zanika, Russom in Poljakom priznavata nekaj malenkosti, vendar formalno teži k standardizaciji. Estonija pa je šla v širitev števila manjšin, naštela jih je kakih petnajst, pa čeprav k nekaterim priznavata število ljudi, ki jih človek presteje na prste. In potem pride do zaključka, da tako majhna država, ki ima vsega poldrugi milijon prebivalcev, vseh teh manjšin pač ne more zaščiti. Morda še s pripombo, da je bil v maju velik manjšinski kongres, na katerega pa ruske manjšine niso povabili.

In vendar ni mogoče kategorično trditi, da se Russom v Estoniji godi slabo. Ko sem pred leti obiskal Narvo, mesto na meji z Russijo, in sem prečkal mejo na mostu ter prišel v Ivangorod, rusko mesto tik za mejo, mi je tamkajšnja podžupanja na vprašanje, ali kaj pomagajo Russom v Estoniji, odgovorila: »Res, oni imajo probleme, le da jih imamo mi še večje.« To je pač stvarnost. In dejansko so te besede blizu resnic.

Ceprav je prišlo v miselnost ljudi, da vse trije pribaltske države obravnavajo enovito, je ta miselnost zgrešena. Te države so si med seboj zelo različne; Litva in Latvija sta emotivni, Estonija pa veliko racionalnejša in predvsem pragmatična. Litva in Latvija sta svojo neodvisnost izborili na barikadah, z velikim številom smrtnih žrtev, v Estoniji so boj za samostojnost začeli s petjem, 11. septembra 1988

na festivalu estonske pesmi, odkoder zbrani niso hoteli oditi, ampak so nadaljevali s petjem in tako izpričali svojo zahtevo po neodvisnosti. V Talinu ni velikih muzejev, ki bi spominjali na sovjetski režim, in vodiči le mimogrede pokažejo poslopje, v katerem je bil sedež zloglasne KGB. Skratka, preteklost je izbrisana, ni je več, in Estonije je vsa uprta v prihodnost. To navsezadnjе zaslediš tudi v besedah drugih sogovornikov. Urednik russkega dnevnika Ilijia Nikiforov poudarja pragmatični pristop, živeti skupaj, vse je samo vprašanje časa, pa čeprav ga bo potreben res veliko. In marketinška predstavnica russkega gledališča Lii-

Cerkev Aleksandr Nevskij je element, ki vidno izraža rusko in pravoslavno prisotnost v uradno ugrofinski in protestantski prestolnici Estonije.

dia Kaljundi, Rusinja z estonskim imenom in priimkom, sprejema kot povsem normalno dejstvo, da morajo biti gledališki plakati prevedeni v estonščino ter da so tudi vstopnice za rusko gledališče samo v estonskem jeziku. In tudi ministrica se ne obremenjuje z dejstvom, da je v Estoniji še veliko Russov brez estonskega državljanstva; postopek za pridobivanje državljanstva so poenostavili; kdor ga pač ne želi, naj ohrani sedanj status; tako kot v Latviji, s posebnimi potnim listom in seveda brez državljaških pravic. Pristop, ki odseva pragmatičnost luteranske vzgoje. Estonija je namreč, kot že rečeno, izrazito protestantska

država. Cerkva je seveda veliko, poleg pravoslavne še katoliška cerkev, sinagoga in druge, vendar prevladuje protestantska miselnost in torej gledanje na življenje, pri katerem pragmatičnost presega kakršnokoli emotivnost. Zato tu ni bilo barikad in ni bilo mrtvih, zato sedaj ni žolčnega sovraštva in tudi odstranitev spomenika russkimi vojaki ni preseglo meja domovine in se je izpelzo reko romanja in privnašanja cvetja.

In vendar o Talinu lahko rečemo, da spominja na pravljico. Da, Talin je pravzaprav pravljično mesto.

(Se nadaljuje)

Levo obnovljeno rusko gledališče, desno ruski kulturni center

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Prvi aplavz: Ansambel Mladi kraški muzikanti
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: Sottocasa

6.30 Dnevnik, vreme, prometne informacije

6.45 Jutranja oddaja Unomattina (vodiča Duilio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, vreme, pregled tiska Tg Glasba

10.40 Gremo v kino
10.45 Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)

11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: Gospa v rumenem - Šola škandalov (i. Lansbury)

13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo

14.10 Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Isa Jank)

14.50 Nad.: Incantesimo
15.20 Nan.: Non lasciamoci piu' - Smisel življenga (it., '99, i. Fabrizio Frizzi)

17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Nan.: Sestre McLeod (i. Bridie Carter, S. Mackinnon)

18.00 Nan.: Komisar Rex - Zaročenka (i. Gedeon Burkhard)

18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nasconde (vodi Fabrizio Frizzi)

21.20 TV film: La signora in giallo - Zmenek s smrtoj (krim., ZDA, '00, i. Angela Lansbury, Richard Crenna)

22.55 Dnevnik
23.00 Dok.: 20. stoletje - Priče in protagonisti - Marilyn Monroe

Rai Due

6.10 Tg2 Potovanja
6.40 Tg2 Medicina 33

6.55 Skoraj ob 7ih
7.00 Variete: Random

10.00 Svet v barvah
10.15 Dnevnik/Medicina 33/Eat Parade

11.00 Nan.: Ed - Dva dneva svobode
12.10 Nan.: JAG (i. Catherine Bell)

12.25 SP v atletiki
13.00 Dnevnik

13.30 SP v atletiki
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alda D'Eusonio)

17.15 Nan.: One Tree Hill (i. Chad Michael Murray, Michael Capon)

18.05 Dnevnik flash, šport/Vremenska napoved, 18.30 Dnevnik, Meteo 2

19.00 Dok.: Voyager narava
19.55 Risanke

20.20 Loto ob osmih
20.30 Dnevnik

21.05 Film: Contact (fant., ZDA, '97, r. Robert Zemeckis, i. Jodie Foster)

23.35 Dnevnik Tg2

23.45 Nan.: 4400 - Pridigar (i. Joel Gretsch, Jacqueline McKenzie)

Rai Tre

6.00 Rai News, 6.30 Il caffè
8.05 Mi smo zgodovina

9.05 Film: Io piaccio (kom., It., '55, i. Walter Chiari, A. Fabrizi)

10.40 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport - Meteo

12.15 Filmski festival v Benetkah
13.00 Nikoli ni prezgodaj

13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželni dnevnik, vreme

14.50 Variete: Trebisonda
16.00 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.05 Melevisione

16.30 Šport: SP v atletiki
17.15 Nan.: Stargate Sg-1

18.00 Dok.: Geo magazine
18.10 Vremenska napoved

19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport

20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole

21.05 Aktualno: W l'Italia

- 23.10 Dnevnik, deželne vesti**
- 23.25 Tg3 Primo Piano**
- 23.45 Dok.: Viziati 2**
- 0.35 Tg3 Night News**

Rete 4

- 6.05 Pregled tiska**
- 6.25 Nad.: Pot za Avonleo, 7.10 Velika dolina, 8.40 Pacific Blue**
- 9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica**
- 11.30 Dnevnik, promet**
- 11.40 Nan.: Più forte ragazzi** (i. Sammo Hung), 12.35 Road to justice
- 13.30 Dnevnik, vreme**
- 14.00 Aktualno: Forum**
- 15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu** (i. Jürgen Heinrich)
- 16.00 Nad.: Steze**
- 16.50 Film: La vera storia di Jess il bandito** (western, ZDA, '57, i. Robert Wagner, Hope Lange)
- 17.50 Tg com, promet**
- 18.55 Dnevnik, vreme**
- 19.35 Aktualn: Sai xche?**
- 20.10 Nad.: Vihar ljubezni** (i. Henriette Richter-Roebl, Gregory B. Waldus)
- 21.10 Film: Lo squalo 2 - Jaws 2** (dram., ZDA, '78, r. J. Szwarc, i. Roy Scheider, Lorraine Gary)
- 23.30 Film: Teresa** (kom., It., '87, r. Dino Risi, i. S. Grandi)

Canale 5

- 6.00 Na prvi strani**
- 7.55 Aktualno: Promet, vreme, Tg5 Borza in denar**
- 8.00 Jutranji dnevnik Tg5**
- 8.35 TV film: Una famiglia ritrovata** (dram., ZDA, '00, i. Mercedes Ruehl)
- 9.40 Tg5 com/Meteo5**
- 11.00 Nan.: Providence - Dvomi**, 12.00 Sodnica Amy (i. Amy Brenneman)
- 13.00 Dnevnik TG 5, vreme**
- 13.40 Nad.: Beautiful** (i. Jack Wagner, William de Vry, S. Flannery)
- 14.10 Nad.: Centovetrine**
- 14.45 Nad.: Vivere**
- 15.15 Nan.: Carabinieri 6 - Ukana** (It., '06, i. Walter Nudo, M. Colombari)
- 16.20 Nad.: Cuori tra le nuvole**
- 16.55 Tg5 minut**
- 17.05 TV film: Dream Hotel: Južna Afrika** (kom., Nem., '06, i. Christian Kohlund)
- 18.50 Kviz: 1 proti 100**
- 20.00 Dnevnik TG 5**
- 20.30 Variete: Moderna kultura**
- 21.20 Nan.: Ris 2** (It., '05, i. Lorenzo Flaherty, Nicole Grimaudo, Stefano Pesci, Romina Mondello)
- 23.20 Nan.: Missing** (i. Vivica A. Fox, Caterina Scorsone, Justin Louis), 23.20 Invasion (i. Michael Mitchell, Elizabeth Moss, Eddie Cibrian)

Italia 1

- 6.05 Odprt studio**
- 6.20 Nan.: Zanzibar - Amnezija**, 7.05 Lois & Clark
- 8.00 Variete za najmlajše**
- 9.55 Nan.: Willy, princ Bel Aira** (i. Will Smith), 10.25 Hercules
- 11.25 Nan.: Xena**
- 12.25 Odprt studio, šport**
- 13.40 Risanke: Detektiv Conan**
- 15.00 Nan.: Beverly Hills, 90210 - Volitive** (i. Tori Spelling, Luke Perry, Jason Priestley)
- 15.55 Nan.: Sleepover Club**
- 16.50 Risanke**
- 17.35 Risanke: Creamy**
- 18.00 Nan.: Čarovnica Sabrina** (i. Melissa Joan Hart, G. Pierson)
- 18.30 Odprt studio, vreme**
- 19.05 Nan.: Love Bugs 3**
- 19.10 Nan.: Will & Grace** (i. Debra Messing, Eric McCormack)
- 20.10 Nan.: Walker Texas Ranger**
- 21.00 Film: Amore con interesi** (kom., ZDA, '93, r. Barry Sonnenfeld, i. Michael J. Fox, Gabrielle Anwar)
- 23.05 Variete: Candid Camera**
- 0.00 Glasb. odd.: Festivalbar 2.0**

Tele 4

- 9.20 12.45, 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik**
- 9.40 Nad.: I misteri della giungla nera** (i. Kabir Bedi, Virna Lisi, Stacy Keach)
- 11.00 Nad.: Marina**
- 11.30 Glasbena oddaja**
- 13.10 Nan.: Don Matteo 3** (i. Terence Hill, Nino Frassica)

- 15.35 Dokumentarec o naravi**
- 16.05 Nan.: Don Matteo 3**
- 17.00 Risanke**
- 19.55 Športna oddaja**
- 20.50 Film: La liceale, il diavolo e l'acqua** (kom., It., '79, i. G. Guida, Lino Banfi, A. Vitali)
- 23.35 Film: Soldato di ventura** (pust., '87)

La 7

- 6.00 12.30, 20.00, 1.00 Dnevnik**
- 9.20 Aktualno: 2 minuti za knjige**
- 10.25 Nan.: Mai dire si**, 11.30 Angelski dotik, 13.00 Matlock
- 14.00 Film: Patto a tre** (kom., ZDA, '65, i. Frank Sinatra, D. Kerr)
- 16.00 Nan.: Jeff & Leo - Polica dvojčka** (i. Oliver Struck, E. Colberti)
- 18.00 Nan.: Star Trek Voyager**
- 19.00 Nan.: Murder call - Smrt v solariju** (i. Lucy Bell, Gary Day)
- 20.30 Nan.: The Practice** (i. Steve Harris, Camryn Manheim, M. Monks)
- 0.30 Nan.: Two Twisted**

Slovenija 1

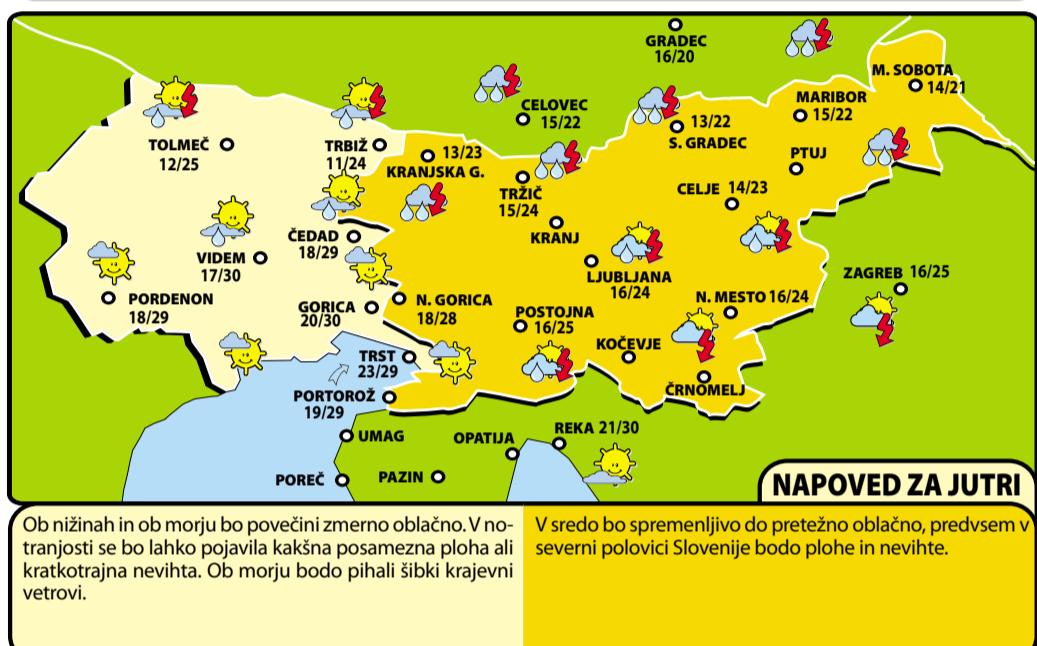
- 6.20 Kultura/Odmevi**
- 7.00 Ris. nan.: Marko, maverična ribica - Selitev**, 7.10 Noč čaravnice
- 7.25 Lutkovna nan.: Bisergora - Priateljstvo na preizkušnji**
- 8.00 Ris.: Hotel Obmorček**
- 8.10 Naučimo se pesmico z Melito Osojnik: Rak**
- 8.20 Zlatko Zalakdak: Po sledih Martina Krpana**
- 8.40 Nad.: Novi jutri** (VB)
- 9.05 Radovedni Taček: Palma**
- 9.25 Martina in ptičje strašilo: Ricmanje**
- 9.45 Poučno igранa nan.: S soncem v očeh - Zmerjanje**
- 10.00 Zgodbe iz školjke**
- 10.30 Taborniki in skavti: RIT - Republiško orientacijsko tekmovanje**
- 10.50 Sprehodi v naravo: Cvet - eden in nobeden**
- 11.10 Dok.: Hollywoodske lisice**
- 12.00 Dok.: Tone Kuntner - Moje pesmi**
- 13.00 Poročila, vreme, šport**
- 13.15 Dok.: Butan, dežela grmečega zmačja**
- 13.45 Obzorja duha**
- 14.20 Osmi dan**
- 15.00 Poročila, promet**
- 15.10 Mostovi - Hidak**
- 15.40 Ris.: Trojčice**
- 16.05 Lutkovna nan.: Klukčeve dogodivščine - Klukjec in Bimbo**
- 16.35 Dok.: Koža, dlaka, perje**
- 16.40 Ris. nan.: Hotel Obmorček**
- 17.00 Novice, kronika, šport, vreme**
- 17.45 Dok. oddaja: Izkušnja razlike**
- 18.35 Risanke**
- 18.55 Vreme, dnevnik, šport**
- 19.55 Film: Kajmak in marmelada** (kom., Slo, '03, r.-i. Branko Đurić - Đuro, Tanja Ribič, Dragan Bjelogrlić)
- 21.25 Dok. feljton: Kje si, Vučko?**
- 22.00 Odmevi, kultura, vreme, šport**
- 22.50 Absolutno globalno**
- 23.25 Nad.: Medeja** (Nizoz., '05, r. T. van Gogh, i. K. Schurman, T. Romer, C. Enklaar)
- 0.15 Dok.: Izkušnja razlike**

Slovenija 2

- 6.30 Zabavni infokanal**
- 8.30 10.50 TV prodaja**
- 9.00 Zabavni infokanal**
- 11.20 Glas(b)e)večeri na drugem: Branje Rončel izza odra**
- 12.25 SP v atletiki**
- 15.30 TV prodaja**
- 16.00 Dober dan, Koroška!**
- 16.25 Prisluhnimo tišini**
- 16.55 V kadru: Adi Smolar in Janja Koren**
- 17.25 Mostovi - hidak**
- 18.00 Poročila**
- 18.05 Labirint**
- 19.00 Nad.: Slon - Umor ne zastara** (Nem., '04, r. Lutz Konermann, i. Thomas Sarbacher, Katharina Abt)
- 20.00 Nan.: Van Veerten - Lastovka, maček, vrtnica, smrt** (Švedska, 5. del)
- 21.30 Film: Odtenki srčeve** (dram., Finska, '05, r. Claes Olsson, i. Tiina Lymi, Nicke Lignell)
- 23.10 Piramida**
- 0.10 Nad.: La cittadella** (It., '03, r. Fabrizio Costa, i. Massimo Ghini, Barbora Bobulova, Anna Galiena)

Koper

- 14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - Deželne vesti**
- 14.20 Euronews**
- 15.00 Nan.: Reilly, največji vohun** (r. Jim Goddard, i. Sam Neil)
- 15.20 Sredozemje**
- 15.50 Pogovorimo se o...**
- 16.30 SP v atletiki**
- 18.00 Program v slovensk**

KARPATOS 31.8., 7.9.
435€
Hotel 2/3*
7 dni, zajtrk, letalo iz Ljubljane

RABAČ, KRK, PETRČANE RAB 1.9.
229€
Hotel 3*
7 dni, polpenzion, lastni prevoz

KORČULA 2.9., 9.9.
257€
Hotel 4*
7 dni, polpenzion, lastni prevoz

DOMINIKANSKA REP. 4.9.
1422€
Hotel 3*
14 dni, vse vključeno, letalo iz Ljubljane

NOVA GORICA Kidričeva 20
tel: +386 5 333 42 43

SEŽANA Partizanska 37a
tel: +386 5 734 14 10

KOPER Pristaniška 2
tel: +386 5 627 84 10

www.lastminutecenter.si

GRČIJA - Medtem ko so požari terjali že 63 življenj, so oblasti zaostrike ukrepe proti požigalcem

Požari so teroristična dejanja

ANS

ATENE - V Grčiji je v hudih požarih umrlo že 63 ljudi. Oblasti domnevajo, da so bili požari podtaknjeni, zato so že ponudile milijon evrov nagrade za pomoč pri iskanju storilcev. Sicer pa požari, najhujši v zadnjih 150 letih, ogrožajo tudi zgodovinske znamenitosti, med njimi Olimpijo, kjer so v antični dobi potekale prve olimpijske igre. Gorelo naj bi le nekaj metrov od antičnega stadiona, vendar pa naj bi gasilcem po poročanju agencij v nedeljo uspelo kraj obvarovati pred ognjem. Pogorela je sicer vsa okolica Olimpije, vendar »smo uspeli rešiti muzej in arheološke ostanke,« je povedal grški minister za kulturo George Vulgarakis.

Atene so za pomoč pri gašenju požarov že zaprosile mednarodno skupnost. Doslej je pomoč poslalo že 12 evropskih držav, tudi Slovenija. V nedeljo je namreč v Grčijo poletel helikopter Slovenske vojske s šestimi člani posadke.

Požari, ki so izbruhnili v petek, naj bi začeli polovico države, nastajajo pa tudi vedno novi. Širjenje požarov še pospešuje močan veter, ki na polotoku Peloponez piha s hitrostjo 70 kilometrov na uro.

Grška vlada je zato že v soboto razglasila izredne razmere, kljub temu je v javnosti slišati veliko kritik na račun ravnjanja pristojnih ob izbruhu požarov.

Grško državno tožilstvo je včeraj sprožilo preiskavo, s katero namerava ugotavljati, ali bi lahko dejana požigalci, ki naj bi v zadnjih dneh v državi zanetili več požarov, uvrstili med teroristična dejanja, so danes sporočili z ministrstvom za javni red. Obravnavanje požiga kot potencialnega terorističnega dejanja bi preiskovalcem dalo večja pooblastila pri aretacijah in zasliševanjih osumljenih. (STA)

